

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci

Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás.
Jan 15,12

Víte, kdo byl posledním českým králem?
A že byl prohlášen za blahoslaveného?

**BLAHOŠLAVENÝ
KAREL RAKOUSKÝ**

str. 6-17

Boží láska udivuje toho, kdo v ni důvěřuje.

Z „Hesel k zapamatování“ na www.fatym.com – více na str. 38

Stvoření a evoluce –
jde to dohromady?

VĚDA A VÍRA

str. 24-31

Láska – nejsilnější zbraň

kpt. EMIL KAPAUN
a zázraky na jeho přímluvu

str. 40-51

Proč zvoní zvony?

**ANDĚL PÁNĚ,
MODLITBA ZA EVROPU**

str. 63-68

Velký speciál s výběrem z toho nejzajímavějšího z prvních ročníků „Milujte se!“ k 15. výročí časopisu

**SPECIÁL: 80 STRAN!
UŽ XV. ROČNÍK**

Obsah: padesáté šesté číslo

Milovaní čtenáři!

Tímto číslem vstupuje časopis *Milujte se!* již do patnáctého ročníku. Především: Bohu díky za to!

Jeden mladý muž mi před časem nabídl, že uloží články a tematické série z dřívějších, třeba i hodně „dávných“ čísel časopisu *Milujte se!* do samostatných PDF souborů a vytvoří facebookovou stránku, ze které bude možné tyto „skvosty“ znovu sdílet mezi přáteli. Snad se to jemu nebo někomu dalším podaří zrealizovat. Za jedno a půl desetiletí totiž vzniklo obrovské množství zajímavých článků s nadčasovým obsahem, které pokrývají nejrůznější důležitá témata: životopisy (i méně známých osobností, které však mají co říci dnešní době), historii (zvláště církevních dějin a skutečností, které je na základě pramenů třeba výrazně korigovat oproti tomu, co jsme se „učili ve škole“), katolickou věrouku a morálku (včetně hlubších souvislostí a důkladného zdůvodnění nauky Církve), vztah vědy a víry, spolehlivě doložené zázraky, svědectví ze života, duchovní život... Vydání časopisu *Milujte se!*, která již nejsou dostupná v tištěné podobě, jsou stále k dispozici zdarma na internetu v archivu všech dosud vydaných čísel na www.milujte.se (je tam i fulltextové vyhledávání). Bohatství textů z dřívějších vydání, které jsou stále aktuální a přínosné, chce nabídnout i tento rozšířený osmdesátistránkový speciál vydaný k patnáctému výročí existence časopisu *Milujte se!*. Jeho záměrem je připomenout, jaké bohatství je ukryto v dříve vydaných číslech časopisu – a že je dobré se k nim i po letech vracet.

Kromě poděkování Pánu Bohu patří velký dík i vám: za patnáct let podpory časopisu – materiální i duchovní – i za pomoc s jeho šířením. Za všechny, kteří se na vydávání a šíření časopisu jakkoliv podílíte, a také za vaše rodiny, sloužím každý měsíc mši svatou. Díky vašim darům může časopis vycházet v nákladu přes 60 tisíc výtisků a tento speciál dokonce ve stotisícovém nákladu. Více než šest tisíc výtisků bude rozesláno do všech knihoven v České republice a s časopisem zašleme knihovnám i dvě knihy (*Mozaika duchovní moudrosti a Základy křesťanské víry*). Dvacet tisíc výtisků tohoto speciálu slíbili v následujících letech rozšířit také členové Modlitební ligy císaře Karla, šest tisíc výtisků rozšíří Vojenské muzeum Loučka-Pearl Harbor (www.vojenske-muzeum.cz), které připravilo výstavu o životě vojenského kaplana českého původu P. Emila Kapauna. Pokud můžete, nabídněte nám i vy pomoc s šířením časopisu. Předem díky.

V Kristu P. Pavel Zahradníček

- 3 Jaro jednou i pro tebe
- 4 Podobenství o kamenech
- 5 Kdo se nestane svatým, tak svůj život zbabral...
- 6 Poslední český král blahoslavený Karel
- 15 Svatost nadřazených je spásou podřízených
- 17 Na prahu věčnosti
- 18 Příběhy k zamyšlení: síla slova i mlčení
- 19 Svatá krev ve Walldürnu
- 22 Zjevení a Církev
- 23 Záleží na jedné věci
- 24 Stvoření a evoluce
- 29 Dort od Matyldy, věda, víra a profesor z Oxfordu
- 30 Víra a nevíra André-Marieho Ampèra
- 32 Pokora a vnitřní pokoj
- 33 Moudrý žebřák
- 35 Nactiutrhání a pomluva
- 38 Dvouřádková moudrost k zapamatování
- 39 Stradivárky
- 40 Láska, nejsilnější zbraň
- 47 Uzdravení dvanáctileté Avery
- 49 Otče Kapaune, pomoz mi!
- 52 ... dává slunci svítit na všechny
- 53 Neděle – den Páně
- 55 Neděle vyžaduje i odvahu
- 59 Objednávkový kupon tiskovin z A.M.I.M.S.
- 61 Duchovní přežití a vitamin „V“
- 62 Bydlet s kozou, nebo děkovat
- 63 Proč zvoní zvony
- 66 A lidé se přidali...
- 67 Budoucnost Evropy
- 69 Důležitost úmyslu
- 71 Dříve než řekneš „ano“ muslimovi
- 74 Společenství čistých srdcí: Kdo se divil víc?
- 76 Čistota se netýká jen předmanželského pohlavního života
- 79 Personální práce

Milujte se!

Časopis pro novou evangelizaci
56/2021, XV. ročník, vydáno 22. ledna 2021

Vychází s církevním schválením Biskupství brněnského
č. j.: Ep/1379/08 ze dne 25. 1. 2008

Koordinátor: P.ThLic. Marek Dunda, Th.D.
Šéfredaktor: P.ThLic. Pavel Zahradníček, Th.D.
Překlady: Terezie Eisnerová OP
Jazyková a grafická úprava: Ondřej P. Vaněček

Vydavatel: Milujte se! z.s., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
e-mail: redakce@milujte.se, www.milujte.se
číslo účtu pro zaslání darů: 2101330155/2010, specifický symbol: 7777

ISSN 1802-4327, MK ČR E 17470

Katolický časopis *Milujte se!* je zaměřen na osvětu a vzdělávání široké veřejnosti jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Časopis vychází pod záštitou sestry Matky Terezy a je vydáván ve spolupráci s Hnutím Pro život ČR.

Objednávky: Časopis je neprodejný a distribuován zdarma. Lze jej v požadovaném počtu výtisků objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, neboť časopis nemá předplatné či státní a církevní dotace. Zaslání dary lze podle §15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Redakce si vyhrazuje právo zveřejnění textů krátit, případně upravovat.
Fotografie lidí umístěné u svědectví a článků jsou pouze ilustrační.
Znění licencí Creative Commons (CC) naleznete na <http://creativecommons.org/licenses>.

Foto na titulní straně: Flickr, ibm4381 (CC BY 2.0)

Podpořte Milujte se! – objednejte si jej

Časopis *Milujte se!* můžete objednat (doporučený příspěvek na tisk a poštovné je 20 Kč) e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu. Více na straně 34.

redakce

Jsmo velmi šťastné, že časopis *Milujte se!* šíří pravdu a učení Církve a že prospěšnost a vzdělávací vliv je vidět ve svědectvích ze života lidí. Podporujeme a modlíme se za všechny, kteří se podílejí na vzniku tohoto časopisu.

Sestry Matky Terezy v ČR

...věřím ve vzkříšení těla
a život věčný. Amen.

Jaro jednou i pro tebe

Foto: Freemages, Bert van 't Hul / koláž: MSI

Až přijde jaro, pozná se rozdíl

V zimě stromy a rostliny vypadají jako uschlé; ale v době jara se ukáže jejich životní síla. Stejně tak i mrtví se zdají být mrtvými těm, kdo nic nevědí o vzkříšení mrtvých; ovšem svatá víra nás vyučuje v tom, že jejich život se projeví v poslední den. V zimě vypadají stromy suché i živé stejně, ovšem na jaře se rozpozná jejich rozdílnost. Stejně tak v tomto čase i při samotné smrti mají spravedliví i hříšníci úplně stejný vzhled. Avšak při vzkříšení mrtvých se ukáže veliký rozdíl, který je mezi nimi.

Stromy i rostliny, které jsou živé, se pak odívají listím a různými květy. Tak při vzkříšení mrtvých se těla dobrých a spravedlivých lidí promění a budou mít nový vzhled, prosvětlený, půvabný a krásný, podle slibu Božího, který neklame. Stromy a rostliny suché naopak, ať už v době zimy, nebo v době jara, mají vzhled stejný a neproměnný, to jest nevzhledný a černý.

Tak i nespravedliví a bezbožní budou mít, ať už nyní, anebo potom, vzhled škaradý, dokonce později ještě horší.

On to slíbil

Jaro je obrazem a znamením vzkříšení mrtvých. Na jaře se obnovuje celá tvář země. Tak se všechno obnoví i při vzkříšení, podle neklamného Božího slibu: *Činím všechny věci nové* (Zj 21,5)... *Tvořím nová nebesa a novou zemi* (Iz 65,17). *Podle jeho slibu očekáváme nová nebesa a novou zemi, na které bude přebývat spravedlnost* (2 Petr 3,13)... Na jaře každá rostlina a tráva vychází z lůna země, ukáže se, jak vypadá.

Tak i v poslední den zesnulí vyjdou ze svých hrobů a každý se ukáže, jaký je. *Tehdy toto tělo, které podléhá rozkladu, vezme na sebe neporušitelnost a toto tělo smrtelné vezme na sebe nesmrtelnost, potom se vyplní to, co stojí v Písmu: Vítězně je smrt navždy zničena. Smrti, kdepak se podělo tvoje vítězství? Smrti, kdepak je tvůj bodec?* (1 Kor 15,54n).

Z díla ruského svěťce Tichona Zadonského (+ 1783) připravil P. Ludvík Bradáč ■

Pramen:

Tichon Zadonskij. *Tvoreniija*. Moskva, 1889.

V zimě vypadají stromy suché i živé stejně, ovšem na jaře se rozpozná jejich rozdílnost. Stejně tak lidé...

Podobenství o kamenech

Foto: Phatbay, sweetlouse (CCO)

Konala se přednáška. Přednášejícím byl odborník na management času – na hospodaření s časem. Hovořil před skupinou studentů obchodní akademie, a aby vypíchl svou myšlenku, použil příklad, na který studenti nikdy nezapomenou.

V úvodu nastínil osnovu přednášky a pak řekl: „OK, je čas na malý kvíz,“ a vytáhl pětilitrovou zavařovací sklenici se širokým hrdlem a postavil ji před ně na stůl. Pak vyndal ještě asi tucet kamenů velikosti pěsti a pečlivě je naskládal jeden po druhém do sklenice. Když byla sklenice plná až po hrdlo a žádný další kámen se do ní již nevešel, zeptal se: „Je ta sklenice plná?“ Z posluchárny se ozvalo: „Ano!“

Expert na hospodaření s časem opáčil: „Skutečně?“ Sáhl pod stůl a vytáhl sáček

šterku, který nasypal na sklenici a pořádně s ní zatřepal. Šterk se propadl do mezer mezi kameny. Zeptal se znova: „Je ta sklenice plná?“ Tentokrát posluchači pochopili a jeden řekl: „Pravděpodobně ne.“ „Správně!“ odpověděl přednášející a zpoza stolu vzal sáček s pískem a vměstnal ho všude do mezer mezi kameny a šterkem. Opět se zeptal: „Je ta sklenice plná?“ „Ne!“ ozvalo se. „Správně,“ odpověděl a vytáhl džbánek vody a naplnil sklenici až pod okraj. Pak se podíval na třídu a zeptal se: „Co je pointou tohoto pokusu?“ Jeden snaživce zvedl ruku a povídá: „Pointou je, že bez ohledu na to, jak plný je váš program, když se snažíte skutečně pořádně, vždycky se tam ještě vejdu nějaké věci!“ „Ne,“ řekl přednášející, „to není pointa. Pravda, kterou nás tenhle pokus učí, je ta, že pokud tam nedáme ty velké kameny napřed, tak už je tam nedostaneme nikdy.“

Ta pointa je zajímavá nejen pro studenty obchodní akademie... Co jsou v našem životě ty opravdu velké věci, na které v něm, když je do něj nedáme jako první, už téměř jistě nezbude místo? Které věci, a především osoby by měly mít nejvyšší prioritu? Je to každodenní modlitba a rozvíjení vztahu k Bohu, je to čas věnovaný rodině, manželovi, man-

***Udělej si čas
na Pána Boha
a on ti dá čas
na vše ostatní!***

želce, dětem, přátelům... Budme k sobě upřímní a zamysleme se nad tím, kde v naší pomyslné sklenici leží kámen s názvem „Bůh“. Je skutečně na správném místě? Není to mnohdy spíše tak, že si jen myslíme, že ho tam máme? Neodsouváme modlitbu – rozhovor s Pánem – stále na pozdější a pozdější dobu? Vždyť teď ještě musím udělat to či ono. A na Boha – náš základní kámen – pak už zbude jenom chvilíčka před spaním, kdy se nám už klíží víčka...

Ten příběh má velkou pravdu v tom, že pokud si život zavalíme nepodstatnými věcmi (šterkem a pískem), ty důležité už do něj pak nedostaneme. Myslet si, že se Bohu, svému duchovnímu životu, rodině, budu věnovat „až potom“, je velký omyl. V tom případě na to nezbude čas vůbec.

Martina Krejčová
(redakčně upraveno) ■

***Pokud si život
zavalíme
nepodstatnými
věcmi, ty důležité
už do něj pak
nedostaneme.***

Kdo se nestane svatým, tak svůj život zbabral...

Když se řekne svatý, bylo by teď hrozně zajímavé udělat anketu, co si kdo o tom myslí..., jak si někdo svatost představuje... Když se řekne svatý, tak si někteří představují člověka dokonalého a říkají: Svatý, ten prostě nemá žádné chyby. Jakýsi superman v duchovním životě. Já bych řekl, že to neexistuje... Svatý není superman.

Kdysi, když jsem začínal v semináři, tak nám jeden kněz vyprávěl o arcibiskupu Stojanovi – zpracovával kdysi jeho životopis, probíhá proces blahorečení tohoto arcibiskupa, který je známý svou lidumilností... a přitom ten kněz vyprávěl: „On to bel takové Hanák, kterému se moc nechtělo...“ Kdysi prý, když už toho měl opravdu moc, za ním přišla nějaká babka a žádala nějakou pomoc. Měl plnou hlavu starostí, a tak na to moc nemyslel, co mu říká, odpověděl, že to nejde... Babka odešla a jemu teprve došlo, že ani neví, co říkala. Že zůstal ve svých starostech a že nemyslel na to, s čím ona přišla. Tak teď všeho nechal, vyběhl ven, aby na ulici tu babku našel, a říká jí: „Prosím vás, já se omlouvám. Já jsem nedával dobře pozor na to, co jste říkala. Pojďte znovu, jak jste to chtěla?“

Takže svatý rozhodně není superman, který nemá chyby. Kdybychom probírali dobře napsané životopisy svatých, tak bychom viděli, že u každého z nich najdeme nějaké slabosti, nějaké problémy,

**V nebi jsou svatí...
Chceš-li skončit
v nebi, tak musíš
být svatý. Jinou
šanci nemáš.**

Olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner

nějaké chyby, se kterými bojovali. A nedá se říct, že by se jim vždycky podařilo tu chybu zvládnout tak dokonale, že by ji už nikdy neudělali. Ale tito lidé byli otevření Bohu. Pochopili, že ne vlastní silou a vlastní mocí se stanou svatými, ale že svatí jsou svatí tehdy, když v nich žije a pracuje Bůh. Jenom Bůh je svatý. A člověk je svatý tehdy, když v sobě nechá Boha žít a pracovat. Když se Bohu otevře. A to potom samozřejmě nese plody.

Svatý otec Jan Pavel II. nás vyzval, aby chom se zamysleli nad tématem „svatí třetího tisíciletí“. Řekl: „Mladí všech světadílů, nebojte se, nemějte strach toužit po svatosti.“ Totiž, kdo se nestane svatým, tak svůj život zbabral. Žil ho zbytečně. My jsme přece uvěřili, že Bůh pro nás připravil místo v nebeském království. A kdo může do nebe? Jenom svatý! V nebi jsou

svatí... Chceš-li skončit v nebi, tak musíš být svatý. Jinou šanci nemáš...

I když máš svoje chyby, i když máš svoje slabosti, i když jsou věci, které nedokážeš vždycky zvládnout, jak bys měl, přesto jsi povolán k svatosti, protože Bůh si tě zamiloval, Bůh si tě vybral a Bůh tě chce mít v nebeské slávě... A to je důvod! Zkusíme nad tím přemýšlet? Svatý je jenom Bůh. Člověk, který nechá Boha v sobě žít a působit, vyznačuje svatost. Je svatý svatostí Boží.

*Z katecheze olomouckého arcibiskupa
Mons. Jana Graubnera, SDM Řím 2000* ■

Celou katechezi Mons. Graubnera „Svatí nového tisíciletí“ včetně několika veselých scének, které ji dokreslují, můžete vidět na www.TV-MIS.cz (MIS 2 – vzdělání, titul 294).

Když listujeme církevním kalendářem, můžeme za jmény světců číst různá upřesnění, například: biskup a mučedník nebo řeholník či apoštol... Za jménem blahoslaveného Karla by mohlo stát: armádní důstojník, politik a státník, manžel, otec početné rodiny... Byl to velmi mladý člověk – oženil se ve čtyřiačtyřiceti, když se ujal vlády, bylo mu 29 let; zemřel v necelých pětatřiceti. Jeho život byl velmi pestrý, část prožil v Čechách, část na frontách první světové války, poslední léta strávil ve velmi neutěšených podmínkách v exilu – umírá na zápal plic, protože odkládal přivolání lékaře, na kterého nebyly peníze... Když jsem četl o jeho životě, napadly mě dvě věci:

Je to život člověka, který nám může být v mnohém dost blízký. Zvláště těm, kteří žijí v rodině, jsou zapojeni do života společnosti, do veřejných věcí, do politiky. A přitom blahoslavený Karel žil poměrně nedávno; tak jako my jezdil autem nebo vlakem a jeho manželka Zita zemřela v březnu 1989.

Navic, když jsem se dozvěděl, že byl zahájen proces blahorečení i v případě jeho manželky Zity, znovu jsem si vzpomněl na to, čeho jsem si všiml již vícekrát. Svatí se často vyskytují v celých „rodinkách“: svatý Jáchym, svatá Anna a jejich dcera Panna Maria, svatá Monika a její syn svatý Augustin, svatý Václav a jeho babička svatá Ludmila, svatá Terezie z Lisieux a její rodiče... Tak jako třeba alkoholismu se nejlépe daří v rodinách alkoholiků, tak i svatosti se daří v rodinách, kde již nějací svatí jsou. Z toho mi vyplynul jednoduchý návod: Chceš-li, aby se svatými stali ti, kteří jsou v tvém okolí, staň se svatým ty sám! P. Pavel Zahradníček

Poslední český král blahoslavený Karel

Foto: archiv zámku Brandýs nad Labem

V listopadu 1916 se Karel Habsbursko-Lotrinský stal posledním panovníkem Rakouska-Uherska, a tím i posledním českým králem.

Nečekané proroctví Svatého otce

Před svatbou s Karlem Habsbursko-Lotrinským v roce 1911 jela jeho snoubenka Zita do Říma. Chtěla si vyprosit na soukromé audienci u papeže Pia X. požehnání pro nastávající manželství. Při audienci Svatý otec nečekaně prohlásil – i když se ho Zita snažila opravit –, že uzavře sňatek

s příštím rakouským císařem, který bude Boží odměnou za to, co Rakousko vykonal pro Církev, a stane se pro zemi zdrojem požehnání – toto požehnání se však úplně projeví až po jeho smrti. Ve chvíli, kdy tato prorocká slova Pius X. pronesl, však nic nenasvědčovalo tomu, že by se

Karel mohl stát císařem! Nebyl totiž přímým následníkem trůnu.

Boží plány byly jiné než lidské odhady

Ano, podle všech lidských předpokladů se nepočítalo s tím, že by Karel Habsbursko-

„... stane se pro zemi zdrojem požehnání – toto požehnání se však úplně projeví až po jeho smrti.“

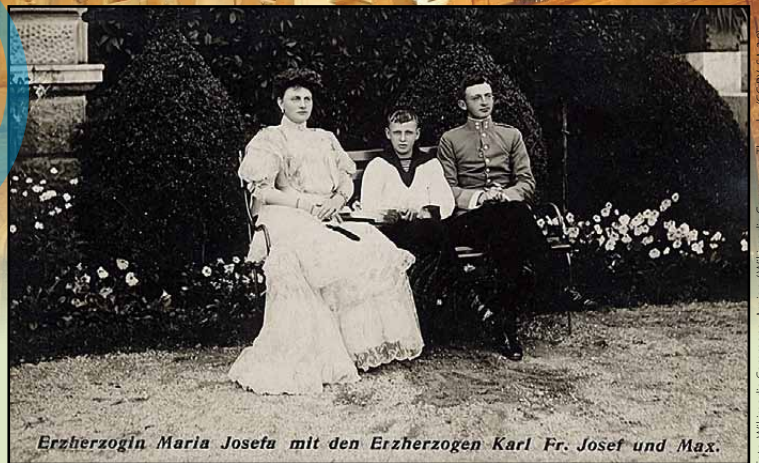
sv. Pius X.

Podle všech lidských předpokladů se nepočítalo s tím, že by Karel někdy nastoupil na panovnický trůn.

Foto: archiv zámku Brandýs nad Labem

Arcivévodkyně Marie Josefa se synem Karlem

Erzherzogin Maria Josefa mit den Erzherzogen Karl Fr. Josef und Max.

Arcivévodkyně Marie Josefa se syny Karlem a Maxem. Na pozadí snímek vídeňského císařského sídla Hofburg.

Foto: empericharies.org

Blahoslavený Karel v době pražských studií (1907)

Jeho výchovu převzal P. Geggerle a biskup Marschall. Ten byl velkým zastáncem sociálního učení Církve a vštěpoval ho Karlovi.

o možnosti azylu v Brandýse nad Labem poté, co bude muset ustoupit z císařské pozice, a v roce 1917 místní zámek ze svých soukromých prostředků koupil.

Jan Pavel II. a jeho vztah k blahoslavenému Karlovi

Když se o řadu let později jiný papež, tentokrát Jan Pavel II., setkal s bývalou císařovnou Zitou, vdovou po císaři ▷

-Lotrinský někdy nastoupil na panovnický trůn. Jenomže 28. června 1914 po atentátu v Sarajevu přišla nečekaná smrt následníka trůnu arcivévody Františka Ferdinanda d'Este. Když pak 21. listopadu 1916 umírá císař František Josef I., stává se Karel posledním panovníkem Rakouska-Uherska, a tím i českým králem.

Panovník, který měl rád českou zemi

Právem můžeme být hrdi na to, že naše země měla takového vládcu. Nejenže mluvil dobře česky, ale českou zemi znal,

měl ji rád a strávil zde několik let svého poměrně krátkého života. Rád pobýval v Praze, v Brandýse nad Labem, ve Staré Boleslavi... Dokonce jeden čas uvažoval

Po svatební cestě žili několik měsíců v Brandýse na Labem.

Svatba arcivévody Karla s arcivévodkyní Zitou Bourbon-Parmskou, nechyběl ani císař František Josef I.

Privítání novomanželů v Brandýse nad Labem

Karel František Josef Ludvík Hubert Jiří Maria.

Karlovi, řekl jí: „Jsem šťasten, že mohu pozdravit panovnici svého otce.“ (V letech 1795–1918 byl polský Krakov s výjimkou

Novomanželé Karel a Zita

let 1815–1846 pod rakouskou vládou. – pozn. red.) Právě tento papež s radostí blahorečil Karla Rakouského na konci svého pontifikátu 3. října 2004. Měl k němu dokonce i určitý osobní vztah – dostal po něm své křestní jméno. Otec budoucího papeže dal prý svému synovi Karlovi Wojtyłovi jméno i na památku tohoto císaře, od kterého jako důstojník 56. pěšího pluku c. a k. armády získal za statečnost medaili s panovníkovým portrétem.

Těžký porod

Kdo tedy byl Karel – náš poslední český král – a jaký byl jeho osud?

Narodil se 17. srpna 1887 na dolnorakouském zámku Persenbeug (na Dunaji, mezi Vídní a Lincem) rodičům arcivévodovi Ottovi Habsburskému, synovci císaře Františka Josefa I., a Marii Josefě Saské, dceři pozdějšího saského krále. Porod byl velmi těžký. Bylo třeba hledat i nadpřirozenou posilu, a tak byla do místnosti rodičky přinesena Nejsvětější svátost.

Dítě bylo pokřtěno 19. srpna biskupem ze St. Pölten a dostalo sedm jmen:

Dělali vše pro záchranu obou životů

Zdravotní stav maminky Marie však byl velmi vážný, a tak tři dny po porodu přijala svátost nemocných. Její manžel Otto se vydal na prosebnou pouť do nedalekého poutního místa Maria-Taferl a její otec přicestoval z Drážďan v domněni, že jeho dcera umírá. Díky všestranné péči a mnoha modlitbám vše nakonec dopadlo dobře a matka i novorozený syn se uzdravili.

Rodina pobývala tam, kde otec Otto sloužil u různých posádek – v Brně, Praze, Šoproni. Pokud ho rodina nedoprovázela, žila matka střídavě na zámku Persenbeug či ve vile Wartholz v Reichenau.

Výchova v katolickém duchu

Výchovu malého Karla vedla zejména maminka Marie Josefa. Byla zbožná, hodná, pokorná a trpělivá. Chlapce vychovávala vědomě v katolické víře. Každý den jej brala s sebou na mši svatou. Do pěti let jí pomáhala chůva. Náboženskou výchovu později převzal P. Geggerle a biskup Marschall. Ten byl velkým zastáncem sociálního učení Církve a vštěpoval ho Karlovi.

Byl veden k lásce k bližním a k dobročinnosti. Staral se například o malou zeleninovou zahrádku a její výtěžek pak mohl věnovat chudým ve svém okolí. Rád často obdarovával potřebné vlastními věcmi. A tak se v tomto ovzduší víry a přejícnosti, aniž by to kdo tušil, vhodně utvářelo srdce budoucího panovníka.

České období

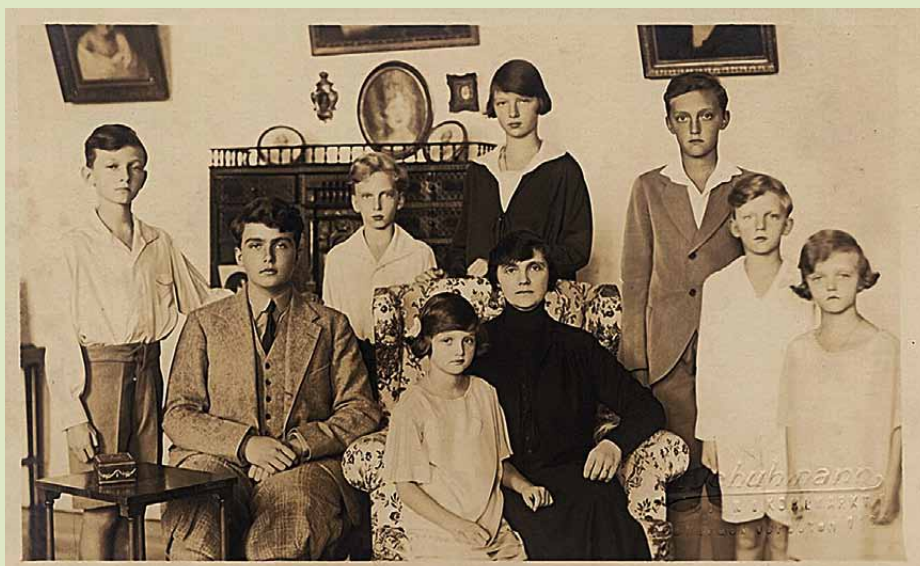
V září 1905 započal jeho vojenský výcvik u 7. dragounského pluku v Chudeřicích (dnes součást Bíliny) v severních Čechách.

Dne 12. listopadu 1906 přerušil vojenskou službu, aby nastoupil dvouleté studium na Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze (dnes Univerzita Karlova – pozn. red.). Karel nedocházel na přednášky, ale profesori ho navštěvovali na Pražském hradě, kde tehdy pobýval. Studium ukončil právníckými zkouškami dne 14. března 1908. Od toho roku pokračoval ve vojenské službě v Brandýse nad Labem.

Novomanželé putovali k Panně Marii

Po Karlově velkolepé svatbě s princeznou Zitou Bourbon-Parmskou (21. října 1911)

Novodobí brandejští dragouni před bazilikou sv. Václava ve Staré Boleslavi

Ovdovělá císařovna Zita se svými dětmi

Foto: beatification-imperatrice-zita.org

Následovaly postupně další děti, celkem jich měli Karel a Zita osm.

se novomanželé vypravili do Mariazell, aby se tam u Matky Boží modlili za své manželství. Prosili také o sílu ke zvládnutí všech svých budoucích úkolů. Po svaatební cestě žili několik měsíců v Brandýse nad Labem, po Karlově přeložení pak odešli do obce Kolomyje ve východní Haliči nedaleko ruských hranic.

Po těžkém otřesu mozku, který utrpěl po pádu z koně, byl Karel převezen

do Vídně a 20. listopadu 1912 se ve vilce Wartholz v Reichenau narodil prvorozený syn Otto. Po něm následovaly postupně další děti, celkem jich Karel a Zita měli osm, včetně nejmladší Alžběty, která se narodila až po otcově smrti.

Hrůzy války

Mladá rodina žila celkem poklidným životem do okamžiku, kdy byl v Sarajevu spáchán atentát na následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este. Karel se tak stal bezprostředním následníkem trůnu.

V září 1914 dorazil na frontu v Haliči. Z pověření císaře vykonal inspekci všech oddílů. Hovořil s vojáky bez ohledu na hodnost. Císaře Františka Josefa upozornil na hrozbu, že se válka může změnit na dosud nevídané krveprolití.

A právě v době, kdy mohlo Rakousko se svými spojenci dosáhnout významných vítězství, chtěl Karel zahájit mírová jednání. V rozhovoru s rakouským ministrem zahraničí hrabětem Leopoldem Berchtoldem z Uherčic dal nepokrytě najevo svou nespokojenost, že dosud nebyl vypracován žádný mírový program. Podle jeho mínění bylo třeba nastoupit tuto cestu v každém případě, ať už půjde o vítězství, nebo o porážku.

Na bojištích zažil osobně hrůzy války a hluboce jím to otřásl. Snažil se zbytečně neprolévat krev svých vojáků, proto mnohdy brzdil to či ono rozhodnutí.

Z vůle Boží císařem

Netrvalo dlouho a Karel musel usednout na císařský trůn, který se uvolnil smrtí Františka Josefa dne 21. listopadu 1916. Vlády se ujal jako císař Karel I. Posvátnou hodnost panovníka přijal s vědomím ▷

Foto archiv zámku Brandýs nad Labem

osobního povolání od Boha jako posvátný úkol, jako následovník Krista a v láskyplném darování svého vlastního života. Byl skutečně pevně přesvědčen, že korunu mu svěřil Bůh.

Na základě tohoto přesvědčení měla pro něj královská korunovace v Maďarsku velký význam. Padesát let po této události na ni vzpomínala jeho manželka, císařovna Zita, takto: „Věc, která na nás oba zapůsobila nejvíce z celého obřadu, byl dojemný liturgický aspekt všeho – hlavně přísaha, kterou král vykonal obrácen k oltáři před svým pomazáním, v níž sliboval, že bude zachovávat spravedlnost pro všechny a usilovat o mír. Tento posvátný slib daný v katedrále byl přesně politickým programem, který chtěl z trůnu uskutečňovat. Oba jsme to cítili tak silně, že téměř žádná slova nebyla mezi námi nutná.“

Zdědil válku

Bolestné pro něj bylo, že převzal zemi ve válce. S válkou nesouhlasil, její začátek neměl možnost ovlivnit, ale jako panovník ji na konci roku 1916 „zdedil“. I když to bylo pro něho nebezpečné, trávil hodně času na frontě v předních liniích. Snažil se zmírnit utrpení vojáků, jak jen mohl. Za jeho panování byly výrazně zmenšeny ztráty na životech v řadách rakousko-uherské armády.

Už jako mladý generál dal svým důstojníkům rozkaz: „Je lepší, když útok

R. A. Höger (1873–1930): *Boj zblízka u Doberda (Sočská fronta)*

Foto: Wikimedia Commons

trvá déle, než aby byl rychlý za cenu velkých ztrát na životech. Každý velitel, který bude mít příliš velké ztráty bez rozumného důvodu, se za ně bude bez milosti odpovídat. Ukládám každému veliteli jako svatou povinnost, aby vynaložil veškeré své úsilí na to, aby ranění byli co nejlépe ošetřeni a aby bylo o jednotky co nejlépe postaráno. Zakazují rozkaz:

„Nebrat žádné zajatce.“ Pro dobrého vojáka je potupné a bude těžce trestáno, jestliže někdo skolí bezbranného nepřítele, který se již vzdal... Nejprísněji zakazují krádeže, plnění a zbytečné ničení.“ V této linii pokračoval i jako císař. Řadu věcí mohl ovlivnit jen velmi málo. Rakousko-Uhersko bylo závislé na vrchním velení německé říše. A němečtí představi-

Chtěl přeměnit svou říši ve volný svazek střeoevropských národů.

Foto: Flickr, gregoriosz (CC BY-NC 2.0)

bl. Karel I. Rakouský

- 17. 8. 1887 – narozen na zámku Persenbeug;
- 1895 – stigmatizovaná řádová sestra Marie Vinzentia prohlásí o Kařlovi, že se stane císařem, bude vystaven utrpení a útokům zla, nutno se za něho hodně modlit;
- 1987–1901 – studia na prestižním Schottengymnasiu ve Vídni;
- 1901–1902 – studia na veřejném vyšším gymnáziu;
- 1905 – nástup na vojenskou službu u 7. pluku dragounů v Chudeřicích;
- 1905–1908 – studia na Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze;
- 21. 10. 1911 – sňatek s arcivévodkyní Zitou Bourbon-Parmskou;

- 21. 11. 1916 – nástup na rakouský trůn;
- 1917 – zákon na ochranu nájemníků, regulace mzdových a pracovních podmínek, ustavení ministerstva sociální péče a národního zdraví;
- 2. 7. 1917 – amnestie pro české předáky;
- 16. 10. 1918 – zveřejnění federalizačního manifestu;
- 11. 11. 1918 – vzdal se účasti na státních záležitostech své země;
- 1921 – dva zmařené pokusy o restauraci v Uhrách;
- 19. 11. 1921 – příjezd do vyhnanství na ostrov Madeira;
- 1. 4. 1922 – umírá na zápal plic;
- 3. 11. 1949 – začátek procesu blahořečení;
- 3. 10. 2004 – blahořečen Janem Pavlem II. v Římě.

„Karel byl jediný muž v čelné pozici, který vyšel z války čestně. Ovšem byl to světec a nikdo ho neposlouchal.“
Anatol France

telé chtěli válčit a vyhrávat. Naopak císař Karel chtěl válku co nejdříve ukončit a byl ochoten pro záchranu životů vojáků dělat velké ústupky.

Je jasné, že tento jednoznačný postoj nového císaře a zároveň i velitele vojsk vyvolal jak vlnu nadšení a kladné odezvy, a to zvláště mezi obyčejnými vojáky a jejich blízkými, tak i velké nepochopení, a to zejména mezi těmi, kteří chtěli dál prosazovat dřívější bezohledné způsoby války. Císař Karel se stal terčem odporu generality pro své „humanistické blouznění“, jak byly nazývány jeho rozkazy sloužící k ušetření životů a lidského utrpení. Nechyběly hlasy, že jeho názory o lásce k bližnímu, soucitu a míru, které mají i náboženský podtext, se stávají zločinem proti říši...

Odvážný voják, který chce mír

Po mírovém návrhu z 12. prosince 1916, který ztroskotal na odmítavém postoji ze strany Německé říše, se na jaře 1917 Karel opakovaně neúspěšně pokusil vyjádřit konkrétní mírové cíle – zkusil to například přes svého švagra Sixta Ferdinanda Bourbon-Parmského.

Po bitvě na Soči, které se císař Karel v roce 1917 zúčastnil, ho viděli, jak stojí se slzami v očích nad mrtvými a říká: „Z toho se před Bohem nemůže nikdo zodpovědět. Udělám s tím konec, a to co nejdřív.“ Spolu s náčelníkem generálního štábu von Arzem zaujal při bitvě post na dělostřelecké pozorovatelně. Něco podobného by žádný z tehdejších monarchů neudělal. Za necelé dva roky svého panování se Karel zúčastnil většiny větších bitev na frontě. Cítil se jako voják a nebál se. Nejvyšší hofmistr Zdeno Lobkowitz o něm řekl: „Jeho Veličenstvo nikdy nejevilo sebemenší obavy o svůj život.“

Jeho manželka Zita také navštívila sočskou frontu. Vzpomíná: „Pamatuji na návštěvu fronty v Krasu těsně po bitvě.

Foto: archiv zámku Brandýs nad Labem

Nechyběly hlasy, že jeho názory o lásce k bližnímu, soucitu a míru, které mají i náboženský podtext, se stávají zločinem proti říši...

Mrtví a krysy – a strašlivý, nepopsatelný zápach. Kam jsem se podívala, byla znetvořená těla mrtvých padlých vojáků. (...) Prostě jsme museli uzavřít mír. Bylo to tak těžké pochopit?“

V souladu se svou politikou si Karel vybíral za své ministry muže, kteří se nikdy nevyslovili pro válku.

Anatol France napsal: „Císař Karel byl jediný muž v čelné pozici, který vyšel z války čestně. Ovšem byl to světec a nikdo ho neposlouchal. Upřímně si přál mír, a proto jím svět pohrdl. Nabízel nádhernou šanci, která byla promarněna.“

Katolík s úctou k ostatním

Byl oddaný katolík s velkou úctou ke kněží, ale také projevoval toleranci k jiným náboženstvím. Jednou se někdo zmínil pohrdlivě o Židech v armádě. Karel se rozhněval a ostře se Židů, zvláště jejich spolehlivosti v armádě, zastal.

Dokázal spolupracovat a nebál se ke spolupráci přizvat i jinověrce. V nejvyšších kruzích byli zastoupeni příslušníci různých náboženství: István Tisza, uherský ministerský předseda, byl kalvinista, generál Arz von Straussenberg luterán a uherský ministr Vilmós Vázsonyi byl Žid.

Trpěl s trpícími

Karel si byl vědom bídy a hladu za války a neváhal svůj životní styl přizpůsobit těmto okolnostem. On a jeho rodina se živili jen z válečných přídělů. Bílý chléb, určený pro vrchní velení v Badenu, dal poslat nemocným do špitálu a sám jedl před očima udivených důstojníků černý chléb. Dal zřizovat polní kuchyně, poskytl dvorní spřežení k dispozici pro transport uhlí do Vídně. Mnohým pomohl. Mnozí lidé nezapomněli na setkání s ním po celý život. Často byl velkodušnější, než si vůbec mohl dovolit.

Za svůj laskavý postoj k prostým lidem byl často kritizován.

Byl si vědom, že musí dávat dobrý příklad

V roce 1917 prohlásil: „Záleží přece na tom, abychom pomáhali, pokud můžeme pomáhat. Jako císař musím jít dobrým příkladem. Kdyby jen každý plnil své křesťanské povinnosti, nebylo by ve světě tolik nenávisti a bídy...“

Jednou se setkal při návštěvě fronty s vojákem, který nemohl chodit, ale byl lékařem uznán schopným. Nechal si ukázat jeho nohy, a když viděl četné puchýře, prohlásil, že nikdo by s takovými nohama nedokázal chodit, a rozkázal vojáka uvolnit z vojenských povinností. ▷

Karlovo úsilí o mír v číslech: ztráty armád „ústředních mocností“ na bojištích 1. světové války

Rok	ztráty rak.-uh. armády	ztráty německé armády
1914	133 623	142 502
1915	177 113	485 946
1916	92 935	335 056
1917	65 712	307 772
1918	51 763	349 762

Od roku 1916, kdy Karel I. nastoupil na trůn a stal se tak i vrchním velitelem armády, dochází k výraznému poklesu počtu padlých v rakousko-uherské armádě (je to zvláště patrné při porovnání s vývojem ztrát německé armády, jejíž velení v roce 1916 bojovou činnost nijak neutlumilo).

Zdroj: 1914-1918-online. International Encyclopedia of the First World War (encyclopedia.1914-1918-online.net)

Blahoslavený císař Karel (druhý zprava) na frontě 1. světové války. V pozadí obraz Augusta von Meissla (1867–1926)

Foto: emperorcharles.org / graf-greifenburg.at

Kráva zůstane doma

Všichni, kdo s ním přišli do kontaktu, byli uchvázeni jeho srdečností a opravdovým zájmem. Jednal stejně s prostými lidmi i s těmi z nejvyšších společenských vrstev.

Při návštěvě Tyrolska Karel viděl, jak se k němu blíží jakýsi venkovan. Na kabátě měl dvě vyznamenání, dokazující, že bojoval v roce 1878 v Bosně. Stěžoval si, že dostal příkaz odvést armádě jednu krávu, ale že vlastní jen dvě a nutně je potřebuje k uživení své početné rodiny. Karel mu poklepal na rameno: „Otče, vy už jste svou povinnost splnil. Klidně se vraťte domů, kráva zůstane ve chlévě.“

Jindy se v Tyrolsku v čase oběda zastavil Karlův konvoj na polní cestě. V tu chvíli se objevil bosenský rotmistr v plné polní, šel po cestě pěšky. Pozdravil a chtěl pokračovat v cestě. Karel na něho zavolal a vyptával se ho, odkud jde a kam. Císař si všiml, že má vyznamenání a blahopřál mu. Pak se ho zeptal, jestli už jedl, a nabídl mu svou vlastní porci. „Děkuji, pane generále,“ opověděl poddůstojník, zasalutoval a odcházel. Karel ale požádal šoféra, aby mu donesl láhev vína. Bosňák poděkoval, ale zdvořile odmítl s tím, že je mus-

lim. Řidič naléhal a žádal ho, aby si láhev vzal, aspoň na památku. „Tak dobrá, ale řekni mi, kamaráde, kdo je ten generál?“ Řidič odpověděl: „To je náš císař.“ Voják byl překvapen: „Náš císař!“ Dvěma skoky se chlapík ocitl znovu před Karlem, zkrřížil ruce na prsou a ve své mateřštině pronesl dlouhou větu, kterou doprovázející Conrad von Hötzendorf přeložil – modlitbu za císařův dlouhý život...

Lidský přístup

Karel se velmi rád smál a měl mimořádný smysl pro humor, na každé věci viděl i její komický aspekt.

Rád a hodně povyšoval a vyznamenával, protože měl takovou povahu, že s radostí dával a odměňoval, a nerad vytýkal a trestal. Strnulost dvorní etikety nahradila až neformálnost, alespoň tam, kde to bylo možné. Při audienci nemuseli hosté chodit ve fraku, podával jim ruku, nechal je posadit se a mohli v hovoru používat svou mateřštinu.

Za jeho vlády bylo zřízeno ministerstvo pro národní zdraví a sociální zabezpečení, vznikly první zákony na ochranu nájemníků a v mnohém dalším se snažil vládnout ve prospěch lidu.

Měl řešení, ale nechtěli je slyšet

Měl promyšleno, jak dále vést Rakousko-Uhersko. Jeho řešení by bylo velmi praktické pro budoucnost a možná by předešlo mnoha budoucím problémům. Monarchii chtěl dát spolkový charakter. Chtěl přeměnit svou říši ve volný svazek střeoevropských národů.

Navrhoval, aby se vyšlo vstříc českým autonomistům. Například jako projev dobré vůle vyhlásil 2. července 1917 rozsáhlou amnestii, při které propustil i české politiky, mnohé odsouzené k smrti.

Se svými snahami však přicházel v době, která už šla za jiným řešením, a tak stále narážel na neporozumění vojenských i politických kruhů. Pro své návrhy zakusil společně se svou manželkou Zitou mnoho pomluv.

Nešlo mu o vlastní moc

Nikdy mu nešlo o udržení vlastního postavení a moci, ale jen o dobro národů, které mu Bůh svěřil.

Když se v říjnu 1918 dozvěděl, že Vídní má cestou do Švýcarska projíždět jeden z předáků českého nacionalistického hnutí Václav Klofáč (budoucí první

„Všechny vnější neúspěchy tím, že ho nezlomily, ukázaly jeho zakotvení v Bohu.“
Otto, Karlův syn

československý ministr národní obrany), vyslovil přání s ním mluvit. Při setkání mu kondoloval k úmrtí syna a hlavně mu kladl na srdce, aby usiloval o to, aby se zabránilo krveprolití. Se zástupcem národa, který se chystal odtrhnout, mluvil jen o tom, jak by se to mohlo stát bez bolesti pro národ...

Je to těžké, ale je za co Pánu děkovat...

Karel se pod vlivem událostí koncem roku 1918 nejdříve vzdal účasti na řízení vládních záležitostí. Poté se musel odstěhovat z Vídně do Eckartsau, kde jeho rodina zpočátku hodně strádala. Přesto 31. prosince 1918 dal zpívat Te Deum jako poděkování za všechno, co rok 1918 přinesl. Na návrh, aby od toho upustil, odpověděl, že v tomto roce obdržel mnoho milostí, za které musí poděkovat. A všem, kteří se udiveně ptali, o jaké milosti se jednalo, Karel odpověděl: „Tento rok byl tvrdý, ale mohl být ještě mnohem horší. Nemůžeme z Boží ruky přijímat jen dobré, nýbrž musíme být vděční za všechno ostatní, ať je to jakkoliv těžké a bolestné. Nepřinesl snad tento rok tak dlouho toužebně očekávaný konec války? A za mír je každá oběť a každé odříkání oprávněná a levná cena.“

Vypovězení z vlastní země

Karel musel opustit i svou vlast, kde byl jeho život i život jeho rodiny v nebezpečí – 23. března 1919 odjela císařská rodina do Švýcarska a 3. dubna byl zveřejněn rakouskou vládou *Zákon o vypovězení ze země a převzetí majetku domu Habsburško-Lotrinského*.

Na svou zem však nezanevřel. V roce 1920 se Karel s manželkou Zitou obrátili na španělského krále Alfonse III. a papeže Benedikta XV., aby zakročili ve prospěch rakouských vojáků, kteří zůstali v zajetí na Sibiři, a Vídeň neměla prostředky na zaplacení jejich návratu. Papež si po jejich žádosti vzal na starost

„Jako císař musím jít dobrým příkladem. Kdyby jen každý plnil své křesťanské povinnosti, nebylo by ve světě tolik nenávisti a bídy...“
bl. Karel I. Rakouský

Císař Karel I. s korunním princem Ottou

Foto: archiv zámku Brandýs nad Labem

náklady na repatriaci zajatců až po Vladivostok. Požádal o pomoc i švýcarský a americký Červený kříž. Takto, rok po zhroutilí monarchie, několik stovek nešťastníků vděčilo za svou záchranu císařskému páru.

Ze Švýcarska se Karel, povzbuzován mnoha politiky, vojáky, prostými občany a také papežem Benediktem XV., pokusil vrátit do Maďarska, aby zde obnovil monarchii. Když však viděl nebezpečí krveprolití, raději ustoupil a nešel do střetu. Odchází do exilu na ostrov

Madeira, kam s manželkou připlul 19. listopadu 1921.

Důvěra a vděčnost v nepříznivých situacích

Těm, kteří v těžkých hodinách stáli na jeho straně, řekl: „I když to ztroskotalo, musíme děkovat Bohu, protože jeho cesty nejsou naše cesty.“

Ačkoli byl císař Karel přinucen odejít do exilu a na Madeiru pak musel kvůli finanční tísní přestěhovat svou rodinu do předlidské vily na kopci nedaleko ▷

Foto: beatification-imperatrice-zita.org / Flickr, Luke Gordon 1 (CC BY 2.0)

V exilu na Madeiře. Vpravo kostel Nossa Senhora do Monte, v němž je blahoslavený Karel pohřben.

města Funchalu, udržel si pozitivní postoj k životu a veselou povahu. Říkal: „Daří se nám nezaslouženě dobře.“ Ani v těchto stísněných podmínkách neztrácel odhodlání: „Jsem Bohu vděčný za všechno, co na mě sesílá.“ Podle Kristova příkladu ochotně přijal vlastní kříž za své národy. Obětoval své utrpení Ježíši Ukřižovanému: své vyhnanství, obavy o blaho své vlasti a národů, starost o svou rodinu, které chyběly potraviny, lékařské potřeby a která žila ve vlhkém, studeném, nedostatečně zařízeném domě.

Závěr korunuje celý život

Při pobytu na Madeiře začal vnímat, že Bůh chce po něm oběť nejvyšší – oběť života za své národy. Jednou se o tom zmínil své manželce Zitě a řekl: „A já to udělám!“ Zanedlouho se nachladil, když se vypravil do Funchalu pro dárky k synovým narozeninám. Musel ulehnout se zápallem plic.

Několik dní před smrtí se Zitě svěřil: „Chci ti teď jasně říci, jak to se mnou je: vždy jsem se snažil rozpoznat Boží vůli a jednat v plném souladu s ní.“

Pod polštářem měl od počátku nemoci obrázek Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, v ruce držel kříž. Umírá 1. dubna 1922 posílen Svatou Eucharistií před vystavenou Nejsvětější svátostí se slovem „Ježíši!“ na rtech. Nebylo mu ještě ani 35 let. Na jeho pohřeb přišlo 30 000 lidí. Je pohřben v poutním kostele Nossa Senhora do Monte na Madeiře. Jeho srdce bylo podle staré habsburské tradice vyňato a je uloženo v urně v Loretánské kapli v klášteře Muri ve švýcarském kantonu Aargau.

Anglický spisovatel Herbert Vivian napsal: „Karel byl velký vůdce, posel míru, jenž chtěl zachránit svět od roků války.

Státník, jenž dával naději na záchranu svého lidu navzdory komplikovaným problémům v říši. Král, jenž svůj lid miloval nade vše, statečný muž, ušlechtilá duše, vznešený člověk, svatý, z jehož hrobu vychází požehnání.“

Kaple blahoslaveného Karla I. Rakouského s jeho relikvií se nachází také v poutním chrámu Nanebevzetí Panny Marie v blízkosti Palladia země české ve Staré Boleslavi.

Jana Balharová (upraveno) ■

Literatura:

- Demmerleová, E. *Císař Karel I. Blaze těm, kdo působí pokoj...* Praha: Ikar, 2006.
- Sévillia, J. *Poslední císař Karel Rakouský.* Plzeň: Plejáda, 2010.
- Nověna k blahoslavenému Karlovi Habsburskému.* Brno: Kartuziánské nakladatelství, 2011.
- Novák, M. *Náš arcivévoda, císař a král Karel I. Rakouský.* Brno: Kartuziánské nakl., 2011.
- Zeßner-Spitzenberg, H. K. *Císař umírá.* Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2004.
- Pernes, J. *Poslední Habsburkové.* Brno: Barrister & Principal, 2005.

- Greisser-Pečarová, T. *Zita, poslední císařovna.* Praha: Mladá fronta, 1994.
- Sévillia, J. *Statečná císařovna Zita.* Plzeň: Plejáda, 2012.
- Galandeur, J. *Karel I.* Praha – Litomyšl: Paseka, 2004.
- Görlich, E. J. *Der letzte Kaiser – ein Heiliger? Kaiser Karl von Österreich.* Stein am Rhein: Christiana Verlag, 1972.
- www.emperor-charles.org
- www.beatification-imperatrice-zita.org
- www.wikipedia.org a další...

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve¹⁾

Lidé posvěcení Kristovou vykupitelskou milostí, kteří žijí zde na zemi, i ti, co jsou již na věčnosti, žijí navzájem v nadpřirozeném společenství spolu s Kristem, svou Hlavou. [Sent. cert.]

Věřící žijící na zemi mohou obdržet od Boha dary skrze vzájemné přímlyvy. [Sent. cert.]

Je dovolené a doporučené uctívat svaté v nebi a prosit je o přímlyvu. [De fide]

Rovněž je dovoleno a doporučuje se uctívat i jejich ostatky a obrazy. [De fide]

Žijící věřící mohou pomáhat svými přímlyvami duším v očistci. [De fide]

Také svatí v nebi mohou svými přímlyvami pomáhat duším v očistci. [Sent. comm.]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

¹⁾ Dogmata jsou mimořádným projevem učitelského úřadu Církve zpravidla v oblastech, u kterých došlo v minulosti ke sporům. Vyhlášená dogmata se vzájemně doplňují, proto není možné některé z nich ignorovat. Zde uvedená dogmata nevyjadřují celou nauku Církve k danému tématu, ale pouze zdůrazňují některé oblasti. Uvádíme stručné formulace, které je třeba chápat v kontextu, v jakém byla dogmata vyhlášena, a v souvislosti s dalším učением Církve.

Poznámka: **De fide** – pravda víry; **Sent. cert.** – logický závěr vyvozený z pravdy víry; **Sent. comm.** – všeobecné rozšířené mínění teologů; **Sent. fidei prox.** – pravda považovaná za zjevenou Bohem, kterou však Církev definitivním způsobem neprohlásila za pravdu víry.

Karel s manželkou Zitou při polní mši svaté

Foto: archiv zámků Brancův nad Labem

Svatost nadřízených je spásou podřízených

Existuje rčení: „Svatost nadřízených je spásou podřízených.“ (Peter Bimbo Beňadík) Je hluboce pravdivé. Příklad svatého Václava a svaté Ludmily ukazuje, že hned na počátku našich státních dějin takovéto osobnosti existovaly. Ale i blahoslavený císař Karel I. Habsburský je pro nás tichou výzvou k následování. Vyprošujme naší zemi další politiky pevně zakotvené ve víře.

Státník, který bral svou víru vážně

Byl katolíkem, který svou víru bere vážně. To pak ovlivňovalo celý jeho život, každé rozhodnutí a pohled na vše, co přicházelo. Byl především křesťanem skutků, ale tyto skutky vyrůstaly z hluboké osobní zbožnosti.

Svou rodinu zasvětil Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a později i svatému Josefovi. Snažil se pravidelně přijímat svatost smíření.

Mše svatá – začátek dne

Den začínal mší svatou. Kněz P. Marcus Carnot vzpomínal, jak císař Karel při svém vyhnanství ve Švýcarsku bez ohledu na počasí byl vždy včas na mši svaté. Během mše se do sebe pohroužil s tak velikou intenzitou, že když do něho někdo strčil, vůbec to prý nevnímal.

S růžencem do bitev

S růžencem v ruce císař Karel duchovně bojoval bitvy svého života. Denně se jej poctivě modlil, dokonce i na frontě. Nevynechal by jej, ani kdyby se jej měl modlit pozdě večer. Později se ho modlil se svými dětmi a samozřejmě s manželkou Zitou.

Muž modlitby

Bez ohledu na to, kde se právě nacházel, vždy v poledne se pomodlil Anděl Páně.

Před každým jídlem pronášel požehnaní. Často se stáhl do ústraní kaple, aby před Nejsvětější svátostí „promodlil“ důležitá rozhodnutí.

Často se též modlil litanie k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, Panně Marii a svatému Josefovi. Pěstoval zbožnost k andělům, zvláště k archandělovi Michaelovi – ochránci před zlem.

Pevná důvěra v Boha

Čím byly životní podmínky tvrdší, tím víc Karel zůstával vyrovnaný. Jeho bývalý pobočník Rudolf Brougier o něm ve svých pamětech napsal: „Měl opravdovou víru v Boha, byl velkoryse laskavý, půvabně přívětivý, neúnavně věrný službě a měl mimořádné schopnosti pro vojenské vedení... Jeho odvaha a to, jak se nebál o svou vlastní bezpečnost, byla dobře známá a uznávaná (...) bylo to pro něj charakteristické, i když se stal císařem, a uchoval si to po celou dobu těch nejhorších časů. Na druhé straně cítil zodpovědnost za blaho svých podřízených.“ ▷

„Odpouštím všem svým nepřátelům, všem, kteří mě pomlouvali, a všem, jejichž činy byly namířeny proti mé osobě.“

Foto: archiv zámku Brandýs nad Labem

Modlitba k blahoslavenému Karlovi Rakouskému

*Blahoslavený císaři Karle,
Ty jsi ve svém životě přijal
nesnadnou službu panovníka
i tíživé úkoly jako pověření
od Boha a svěřoval jsi všechno
své myšlení, rozhodování
a jednání Trojjedinému Bohu.*

*Prosíme Tě, přimluv se za nás
u Boha a vypros nám důvěru
a odvahu i v nejtěžších situacích
našeho života, abychom
neklesali na mysli, ale abychom
věrně následovali Krista.*

*Vypros nám milost, ať jsou
naše srdce přetvořena podle
Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.
Pomáhej nám, abychom se
soucitem a s odhodláním
pomáhali chudým a potřebným
a neohroženě usilovali o pokoj
doma i ve světě. Ať naše životy
v každé situaci s důvěrou
vkládáme Bohu do rukou,
abychom mu mohli patřit
a k němu dojít jako Ty skrze
Krista, našeho Pána.*

Amen.

Karel napsal Benediktovi XV. dne 28. února 1919: „Ve všech zkouškách, které na mne Boží Prozřetelnost seslala,

jsem si zachoval přesvědčení, že jsem vždy plnil své povinnosti a v žádném ohledu jsem nechtěl nic než dobro pro své poddané, stejně jako větší slávu Boží a triumf naší svaté matky Církve.“

Odpuštění

Míra ctností se měří i schopností odpouštět svým nepřátelům. P. Maurus Carnot, který se s císařem sblížil v jeho vyhnanství ve Švýcarsku, o něm prohlásil: „... sklídl nevděk, pomluvy, pronásledování, zapuzení. V těch mnohých hodinách, které jsem strávil s císařem, zneuznaným a zapuzeným, jsem nikdy, ani jednou jedinkrát, neslyšel jediné tvrdé slovo proti těm, kteří mu zároveň s korunou chtěli uloupit i to, co nejchudšího horala dělá bohatším než mnohého pána – čest a dobré jméno. A přece těch modliteb za národy Rakouska, to zapominání na sebe!“

Také na smrtelné posteli Karel řekl: „Odpouštím všem svým nepřátelům, všem, kteří mě pomlouvali, a všem, jejichž činy byly namířeny proti mé osobě.“

Jana Balharová, P. Marek Dunda
(upraveno, literatura viz str. 14) ■

Foto: archiv zámku Brandýs nad Labem

Relikviář s ostatky blahoslaveného císaře Karla v poutním chrámu Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Boleslavi

Foto: Flickr, Catholic Church (England and Wales) (CC BY-NC-SA 2.0) – M.Mazur/www.thepapalvisit.org.uk

S růžencem v ruce císař Karel duchovně bojoval bitvy svého života.

Na prahu věčnosti

Foto: P. Krzysztof Dedeck

Jen nereptat

Na smrtelné posteli řekl císař Karel své manželce Zitě: „Být našťvaný? Stěžovat si? Když člověk zná Boží vůli, všechno je dobré.“

A po chvíli: „Chci ti nyní říci zcela jasně, jak je to se mnou: Mým veškerým úsilím bylo vždy a ve všech věcech poznat co nejzřetelněji Boží vůli a plnit ji co nejdůsledněji.“

Po nějaké době zopakoval: „Jen nereptat!“

Ježíši, přijď!

Během císařových posledních okamžiků držel P. Zsambóki Nejsvětější svátost před jeho očima a v přítomnosti Eucharistie císař řekl svá poslední slova: „Buď vůle

tvá, Ježíši, Ježíši, přijď!“ Těsně po poledni se císařovo utrpení navždy skončilo. Se svým posledním vydechnutím zašepтал: „Ježíši!“

...

Biskup z Funchalu, v jehož diecézi na ostrově Madeira prožil blahoslavený Karel poslední část svého života, řekl: „Žádné misie tak účinně neposílily víru v mé diecézi jako příklad tohoto císaře v jeho křehkosti a jeho umírání.“

Připravila Jana Balharová (upraveno) ■

Blahoslavený Karel krátce po svém skonu

Foto: archiv zámku Brandýs nad Labem

*„Být našťvaný?
Stěžovat si? Když
člověk zná Boží
vůli, všechno je
dobré.“*

bl. Karel I. Rakouský

Modlitební liga

Když bylo Karlovi sedm let, pobývala rodina v uherské Šoproni, kde řádová sestra Marie Vinzentia o chlapci nečekaně prohlásila, že je nutné se za něho hodně modlit, protože se stane císařem a bude upřednostňovaným terčem pekelných sil. Tak vznikl z lidí blízkých Karlovu okolí modlitební kroužek, který se postupně rozšiřoval.

Tato skupina se dále rozrostla po jeho smrti a spojila se v modlitební ligu. Dne 1. června 1925 dostala modlitební liga církevně-právní schválení jako zbožné sdružení, 11. září 1964 obdržela status církevního spolku.

V roce 2011 byla zřízena v České republice zemská pobočka Modlitební ligy.

Modlíme se za náš národ nověnu k blahoslavenému Karlovi vždy od 21. října (památky blahoslavého Karla) a 9. května (den narození jeho manželky Zity).

Kontakt na Modlitební ligu:
www.cisarkarel.cz

Špinavé ruce

Tetička se jednou ptá své patnáctileté neteře: „Co bys řekla, kdybych se posadila ke stolu s tak špinavýma rukama, jako jsou ty tvoje?“

Dívka odpověděla: „Neřekla bych nic, abych tě nezahabila!“

Dobré způsoby nespočívají v tom, že nepolijeme omáčkou ubrus, ale že to přehlédneme, pokud se to někomu stalo!

Foto: Flickr, jfgornet (CC BY-SA 2.0)

Síla slov! Africké přísloví praví: „Když zakopne jazyk, je to horší, než když zakopne noha.“

„Prase!“ „Huso!“

Jeden pán ve svém automobilu stoupá po horské cestě. Vtom mu zkříží cestu žena, která se svým vozem sjíždí z kopce v protisměru. Žena toho muže ještě ani pořádně neviděla, a už na něj volala z okénka svého auta: „Prase!“ Onen muž, aby nezůstal pozadu, jí odpovídá z plných plic: „Huso!“

Jenže hned za první zatáčkou, kterou ještě nazlobený projížděl zvýšenou rychlostí, stálo na silnici obrovské prase a on do něho v plné rychlosti narazil.

3x Pino Pellegrino ■

(„Příběhy pro osvěžení duše“, Karmelitánské nakladatelství, 2002; objednávky www.ikarmel.cz)

Význam do slov vkládá mluvící i slyšící. Pozor: všichni dobří lidé přece nevymřeli! Zkusme předpokádat, že ten druhý to s námi může myslet i dobře...

Náš tip: Na www.milujte.se je i fulltextové vyhledávání ve všech číslech časopisu!

Časopis *Milujte se!* je koncipován tak, aby jeho obsah neztrácel ani po letech zajímavost a aktuálnost. Nedá se proto mluvit o nových a starých číslech – jen o číslech, která jsou ještě k dispozici v papírové podobě, a o číslech, která jsou již k dispozici pouze v elektronické podobě na internetu – na www.milujte.se.

Snažíme se o maximální šíření časopisu. Proto je k dispozici i na internetu. Přesto prosíme: podpořte, prosím, *Milujte se!* – objednejte si jej.

Všechna dosud vyšlá čísla časopisu *Milujte se!* najdete v on-line archivu na www.milujte.se v PDF formátu.

Pískovcový oltář v bazilice svatého Jiří ve Walldürnu, v němž je schrána uchováající korporál se zázračným eucharistickým obrazem

Foto: archiv MSI

Kopie zázračného obrazu, vzniklá účinkem světla na látce chránící rub vystaveného korporálu; obraz je viditelný jen v ultrafialovém světle.

Četné eucharistické zázraky v dějinách Církve jsou připomínkou skutečnosti, kterou s vírou vyznáváme: Ježíš Kristus je v Eucharistii přítomen jedinečným a nesrovnatelným způsobem, protože je v ní přítomen opravdu, skutečně a podstatně – se svým tělem a krví, se svou duší a se svým božstvím. V Eucharistii je tedy svátostným způsobem, totiž pod eucharistickými způsoby chleba a vína, přítomen naprosto celý Kristus, Bůh a člověk (srov. *Kompendium katechismu katolické církve*).

Foto: Wikimedia Commons

Svatá krev ve Walldürnu

Převržený kalich při mši svaté
Městečko Walldürn se nachází asi 50 kilometrů jihozápadně od německého Würzburgu. V roce 1330 sloužil ve zdejší mši svatou tak bezmyšlenkovitě a roz-

tržitě, že převrhl mešní kalich. Snad to bylo z nedbalosti, způsobené tím, že kněz ve skutečnou přítomnost Ježíše Krista v Eucharistii nevěřil. Nebo ji nebral vážně... Bylo to již po proměňování, tedy po té části mše svaté, při které kněz říká

Kristovým jménem slova, která Pán Ježíš nad chlebem a vínem pronesl při Poslední večeři. Víno tedy již bylo proměněno v Kristovu krev. Ta se vylila na takzvaný korporál – tj. na bílý ubrousek, na který se při mši svaté kladou proměněné způsoby.

Obraz na korporálu

To, co kněz v následující chvíli uviděl, ho doslova šokovalo. Rozlitá Kristova krev vytvořila na plátně korporálu krvavý obraz ukřižovaného Ježíše Krista a kolem něj jedenáct obrazů trním zraněné Kristovy hlavy (tzv. *veronikae*). Vyděšený kněz korporál rychle poskládal a po mši svaté ho ukryl pod oltářní desku. O tom, co se stalo, dlouhá léta nikomu neřekl. Ale odnést si tajemství do hrobu nakonec >

Foto: Wikimedia Commons

Reliéf zázračného obrazu za venkovním oltářem před bazilikou

nedokázal. Když umíral, přiznal se, co udělal, a popsal místo, kde je korporál s obrazem ukryt. Korporál byl nalezen a zpráva o obrazu na něm i o okolnostech jeho vzniku se rychle šířila. Do Walldürnu začali přicházet první poutníci. Nešlo jen o lidskou zvědavost, ale o touhu uctít Kristovu krev. Korporál ve Walldürnu se stal pro poutníky velmi působivou připomínkou skutečností, které se sice daleko méně spektakulárním způsobem, ale stejně reálně dějí při každé mši svaté: kněz mocí přijatou v kněžském svěcení proměňuje chléb a víno v tělo a krev Ježíše Krista.

Zkoumání pravosti

V roce 1408 byl korporál s obrazem Ukřižovaného a s jedenácti obrazy Kristovy trním korunované hlavy předložen würzburgskému biskupovi Gerhardu Schwarzenbergovi. Ten předmět prozkoumal a povolil, aby se do Walldürnu konaly poutě. V roce 1445 byl korporál přinesen do Říma k papeži Evženovi IV. Papež vystavil odpustkovou bulu, ve které zmiňuje i obraz na plátně. Korporál byl potom vrácen do Walldürnu a dodnes je uchováván ve zdobené schránce nad bočním oltářem.

Zvláštní fotografie

Plátno korporálu časem zcela zešedlo prachem, kouřem od svící a dalšími vlivy, takže už řadu století není na špinavé, tmavě šedé látce vidět již žádný obraz. V roce 1920 bylo za korporál umístěno bílé plátno, které ho mělo ze zadu chránit, protože spočívá ve schránce zasklené jen zepředu. Po třiceti letech 23. března 1950 bylo toto ochranné plátno prozkoumáno ve světle křemíkové lampy. Uká-

Poutní krouheh s textem „Buď pozdravena, ó, Svatá Krví“

Foto: archiv MSI

zalo se, že je na něm patrné zažloutnutí, které vytváří obrys ukřižovaného Krista. Odborníci vysvětlují vznik obrazu tak, že víno zaschle před staletími v plátnu korporálu ovlivňovalo procházející světlo, takže po třiceti letech vznikl na podkladním plátně obrys, který odpovídá původnímu obrazu.

Pěší pouti k uctění Svaté krve

Každoroční pěší pouti k uctění Svaté krve se v posledních letech účastní víc než tisíc poutníků. Většina z nich vychází v sobotu ráno před slavností Nejsvětější Trojice z Fuldy, vzdálené asi 150 kilometrů, od hrobu svatého Bonifáce, apoštola Německa. Fuldu bychom mohli přirovnat k našemu Velehradu a svatého Bonifáce ke svatým Cyrilovi a Metoději... Někteří poutníci ze vzdálenějších míst vycházejí ještě o něco dříve a z Fuldy potom pokračují společně s hlavním poutním

Pouť ke Svaté krvi je i veřejným vyznáním víry v přítomnost Krista v Eucharistii.

proudem. Pouť je událostí, na kterou se mnozí celý rok těší – někteří se jí účastní již víc než po padesáté ve svém životě. V Německu, v zemi, která stála u kolébky protestantismu popírajícího reálnou přítomnost Ježíše Krista v Eucharistii, je pouť současně veřejným vyznáním víry v tuto pravdu. A pohled na víc než půl kilometru dlouhý průvod poutníků, kteří ve čtyřstupech procházejí desítkami měst a vesnic, je skutečně mimořádně působivý.

Bazilika svatého Jiří ve Waldürnu

Zázračný obraz je také logem pěších poutí

Foto: 2x archiv MŠ

Eucharistie vytváří společenství Církve

Eucharistie nás spojuje nejen s Ježíšem Kristem, ale i mezi sebou navzájem. Svatý Pavel píše: „Kalich požehnání, který žehnáme – není to účast na Kristově krvi? Chléb, který lámeme – není to účast na Kristově těle? Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebě.“ (1 Kor 10,16n.) Toto společenství je patrné v průběhu celé pouti. Patří do něj nejen poutníci, ale i lidé z měst a vesnic, kterými se prochází. Pro toho, kdo to neviděl, je téměř nepředstavitelné, jak se může několikrát za den víc než tisíc lidí po příchodu do vesnice rozejít do jednotlivých domů, kde je pro ně připraveno bohaté občerstvení, a v poledne dokonce oběd. Lidé z obce přicházejí ke kostelu, kapli nebo kříži, kde se po příchodu poutníků společně s nimi modlí, a pak si je doslova rozeberou do svých domovů. Jiní čekají u otevřených dveří svých domů či bytů a vítají příchozí. Je možné obdivovat vynalézavost, s jakou dokáží i do menšího bytu umístit na oběd dvacet poutníků. A což teprve ti, kteří mají několik garáží nebo velkou prosklenou zimní zahradu... Slova svatého Pavla o jednom těle tvořeném těmi, kteří jsou spojeni v Církvi skrze eucharistickou hostinu, se tu stávají viditelnou skutečností.

Celá staletí bez přerušení

Pěší poutníci přicházejí do Waldürnu ve středu před slavností Těla a Krve Páně a účastní se zde – tak jako každý den během pouti – mše svaté a eucharistické pobožnosti. Tato pěší pouť se koná bez přerušení již nejméně od roku 1683. Ani zákazy, vězení, války, epidemie nebo hlad nikdy nezabránilo jejímu uskutečnění,

V roce 1962 udělil poutní bazilice ve Waldürnu papež Jan XXIII. titul bazilika minor.

i když ve dvacátém století poklesl v jednom roce počet poutníků na pouhých devět.

Tak se tato pouť stává i symbolem spojení, které překračuje hranice času. A to je také jeden z významů eucharistického společenství. Neboť slavení a přijímání

Eucharistie nás spojuje nejen s Kristem a s těmi, se kterými ji v daném okamžiku prožíváme, ale také se všemi, kteří ji kdykoliv a kdekoliv slavili, slaví a ještě do konce světa slavít budou.

P. Pavel Zahradníček ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

V Eucharistii je skutečně, reálně a podstatně přítomno Tělo a Krev Ježíše Krista. ^[De fide]

Pod každou způsobou je přítomen celý Kristus. ^[De fide]

V každé části obou způsobů je i po rozdělení přítomen celý Kristus. ^[De fide]

Co říká katechismus

Jak probíhá slavení eucharistie?

Slavení eucharistie se člení na dvě velké části, které tvoří jediný bohoslužebný úkon:

- bohoslužbu slova, která zahrnuje hlásání a přijímání Božího slova;
- eucharistickou bohoslužbu, která se skládá z přinášení chleba a vína, z eucharistické modlitby (anafory) se slovy proměňování a z přijímání.

Co eucharistie představuje v životě církve?

Eucharistie je zdrojem a vrcholem celého křesťanského života. Vrchol v ní činnost,

již nás Bůh posvěcuje i naše bohopocta... Eucharistie vyjadřuje a vytváří společenství božského života a jednotu Božího lidu.

Co je podstatným a nezbytným znamením eucharistie?

Je to pšeničný chléb a víno z vinné révy.

Srov. „Kompendium Katechismu katolické církve“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Co rozumíme „způsobami“ chleba a vína?

Způsobami chleba a vína rozumíme to, co na chlebě a víně smysly poznáváme, například: zevnější podobu, barvu, chuť, vůni chleba a vína.

Jsme povinni svátost oltářní přijímat?

Jsme povinni svátost oltářní přijímat protože:
1) Ježíš Kristus ji ustanovil, aby živil naše duše k věčnému životu;
2) protože výslovně přikázal, abychom ji přijímali. (srov. Jan 6,53 n.)

Srov. Podlaha, Antonín. „Katechismus“, Praha, 1920.

Salvador Dalí: *Křesťanství svatého Jana od Kříže*, 1951. Dalí se inspiroval mystickou vlastnoruční skicou

Zjevení a Církev

*Byl očekáván
a potvrdil své
poslání zázraky.*

lidé s Boží pomocí dopracovat různých „zrnků pravdy“ v poznávání Boha. Toto přesvědčení vyjadřuje například svatý Pavel, když říká: „Co je totiž u něho (Boha) neviditelné – jeho věčná moc a jeho božské bytí – to je možné už od počátku světa poznat světlem rozumu z toho, co stvořil.“ (Řím 1,20) V následujícím verši však musí konstatovat, že jejich snaha na tomto poli zas tak úspěšná nebyla...

Na druhé straně jsou si vědomi, že pokud je Ježíš Kristus Bůh, který se stal člověkem, pak to, co nám dal poznat – (zjevil) on sám, nemůže být již nikým jiným a ničím jiným překonáno. V listě Židům čteme: „Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh v minulosti k našim předkům skrze proroky. V této poslední době však promluvil k nám skrze svého Syna.“ (Žid 1,1n) Na tom, že je Ježíš Kristus Boží Syn, Bůh, který se stal člověkem, stojí a padá celé křesťanství!

Výjimečnost Ježíše Krista

Byla řada velkých osobností, zakladatelů různých náboženství, kteří o sobě tvrdili, že pocházejí od Boha. Bůh, který se stal člověkem, Ježíš Kristus, je mezi nimi výjimečný hned dvěma způsoby:

- ♦ Je jediný, který byl lidmi dlouhá staletí očekáván – židovské náboženství bylo přípravou na jeho příchod. Sám Bůh na jeho příchod lidstvo po mnoho staletí připravoval. Starý zákon je svědectvím tohoto očekávání. Řada proroctví se po dlouhých staletích naplnila právě na Ježíši Kristu.
- ♦ To, že pochází od Boha – dokonce že sám je Bůh –, potvrdil řadou zázraků. Konal je během svého pozemského života. Jejich vrcholem bylo jeho vlastní zmrtvýchvstání. A zázraky „v jeho jménu“ konali i jeho žáci, apoštolové, které po svém zmrtvýchvstání rozeslal do světa.

A co například islám?

Také islám o sobě tvrdí, že je náboženstvím zjeveným Bohem. Odvolává se na Boží zjevení dané Mohamedovi. Ale právě zde můžeme vidět zásadní rozdíly oproti křesťanství. Když Mohamed vystoupil, nemohl nijak dokázat, že je pravým prorokem, který mluví jménem Božím. Bůh jeho pří-

Výjimečnost křesťanství

Křesťanství má mezi ostatními náboženstvími výjimečné postavení. Spolu se židovským náboženstvím se odlišuje ode všech stovek a tisíců ostatních. Nepředstavuje totiž jen výsledek lidského, více či méně úspěšného hledání.

Křesťané jsou na jedné straně přesvědčeni, že i v jiných náboženstvích se mohli

Víra křesťanů se zakládá především na tom, co lidem dal poznat sám Bůh, když se v Ježíši Kristu stal člověkem. Proto je křesťanství označováno jako „Bohem zjevené náboženství“.

chod nijak nepřipravoval, tak jako tomu bylo po dlouhá staletí (proroci a celý Starý zákon) i bezprostředně (Jan Křtitel) před příchodem Ježíše Krista. Nemohl potvrdit své poslání od Boha žádnými přesvědčivými znameními. Nekonal zázraky, nevstal z mrtvých... Ani jeho žáci se nemohli prokázat zázraky konanými v jeho jménu, tak jako to dělali apoštolové. Je tu jen to, co Mohamed sám o sobě a o Bohu tvrdil.

Soukromá zjevení

V Ježíši Kristu dosáhlo Boží zjevení vrcholu a naplnění. Svatý Jan od Kříže to vyjádřil slovy: „Když nám Bůh dal svého Syna, který je jeho Slovo, a On nemá jiné, řekl nám všechno jednou provždy v tomto jediném Slově a nemá už, co by říkal.“ Jinými slovy: Nemůže přijít nikdo větší než Bůh sám, aby nám o sobě i o Božím záměru s námi řekl. A on již přišel.

Existují i takzvaná soukromá zjevení, daná různým lidem. S velkou opatrností a po důkladném prozkoumání některá z nich Církev uznala za pravá. Žádná soukromá zjevení si však nemohou dělat nárok na překonání nebo opravu zjevení, jehož naplněním je Kristus. Mohli bychom říci, že „jsou tu pro naši zapomnětlivost“. Znovu nám připomínají to, co nám řekl již Ježíš Kristus, ale na co jsme někteří pozapomněli nebo to nevzali dosud dost vážně.

P. Pavel Zahradníček ■

V Kristu dosáhlo Boží zjevení vrcholu a naplnění.

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Čím potvrzoval Pán Ježíš pravdu svého učení?

Pán Ježíš potvrzoval pravdu svého učení: 1. svatostí života, 2. svědectvími Písma svatého (Jan 5,39), 3. zázraky a proroctvími.

Co je zázrak?

Zázrak je mimořádný skutek, který nemůže být vykonán žádnou přirozenou silou, ale jen všemohoucností Boží.

Srov. Podlaha, Antonín. „Katechismus“, Praha, 1920.

Foto: Flickr, heartarcade (CC BY-NC-ND 2.0)

Záleží na jedné věci

Někteří lidé, když si domlouvají na faře přípravy před přijetím svátosti manželství nebo před křtem dětí, se ptají: „A jak dlouho to bude trvat?“ Říkávám jim s úsměvem: „Když se budete viditelně nudit, tak ne déle než 45 minut. Ale když budete dávat nepokrytě najevo, že vás to zajímá, a ještě k tomu prodlužovat přípravy desítkami otázek...“

Před časem jsem připravoval na církevní sňatek jeden mladý pár. On byl nepokřtěný, programátor, a některé přípravy natahoval dost přes dvě hodiny. A byl by je natahoval možná i víc, kdyby jeho budoucí drahá polovička už nezačínala mít tah k domovu.

Mluvili jsme i o Církvi a o tom, jak byla založena bohočlověkem Ježíšem Kristem, tedy Bohem, který se stal člověkem, aby dál předávala lidem všech dob to, co od Něj přijala. Řekl mi: „Nemůžu tvrdit, že bych tomu všemu věřil, ale má to každopádně zajímavou logiku. Tak

jestli jsem to dobře pochopil, vše záleží na jedné věci: Jestli ten Ježíš byl, nebo nebyl Bůh.“ A měl pravdu.

Od toho se opravdu všechno v křesťanství odvíjí. Protože jestli byl Bůh, pak měl pravdu – jako Bůh se nemohl mýlit. A měl ji celou – nikdo nemůže vědět o „božích věcech“, ale i o člověku víc než on. A pokud svěřil předávání této pravdy Církvi, kterou sám založil a slíbil jí svou pomoc a svou přítomnost do konce časů... Pak si my lidé nemůžeme založit nějakou jinou a doufat, že bude lepší.

Být křesťanem znamená uvěřit, že to byl a je Bůh.

P. Pavel Zahradníček ■

...jestli ten Ježíš byl, nebo nebyl Bůh.

Foto: Flickr, massdistraction (CC BY-NC-ND 2.0)

Stvoření a evoluce

Křesťané věří, že svět není pouhým produktem náhody, ale Boží moudrosti. To je základ. Technické podrobnosti, jak to Bůh udělal, nejsou až tak podstatné – i když jsou zajímavé, a to nejen pro biology.

Následující text však může být velmi užitečný jak pro věřící, tak i pro nevěřící. Jde v něm o odbourávání zbytečných předsudků, které mohou někomu přijetí nebo udržení víry vážně komplikovat. Poznal jsem totiž řadu nevěřících lidí, kteří se domnívali, že věřící musí věřit v něco, co je v rozporu s poznatky vědy, a také řadu věřících, kteří nevěděli, co na to odpovědět... To je velký omyl, vycházející často z hluboké neznalosti. Vždyť víra i věda nemohou být v rozporu, pokud respektují své kompetence. Obě totiž vypovídají o díle téhož Tvůrce. Věda odpovídá na otázku, jak svět funguje „v detailech“, víra na to, jaký má svět nejhlubší smysl, původ a cíl. Vzájemně se tedy doplňují. O tom svědčí i nepopiratelná skutečnost, že velká část špičkových vědců v minulosti i současnosti byla a je věřícími lidmi!

Polovičaté poznatky spojené s pýchou a předsudky mohou skutečně od víry v Boha-Stvořitele odvádět, ale skutečné poznání do hloubky k němu přivádí. Nositel Nobelovy ceny za fyziku Werner Heisenberg to vyjádřil slovy: „První doušek z poháru přírodních věd vede k ateismu, na dně poháru však čeká Bůh.“

Jaký je tedy vztah pravdy víry o stvoření a možnosti evoluce, tj. vývoje? – Přitom připustit možnost evoluce není v žádném případě podporováním darwinismu, který tvrdil, že vývoj je dán pouze náhodnými mutacemi a přirozeným výběrem – řada dnešních zastánců evoluce připouští, že s darwinismem samotným je možno úspěšně polemizovat; evoluce totiž není totéž co darwinismus – i když řadě lidí tyto pojmy splývají!

Vylučuje se navzájem stvoření a vývoj? A pokud ne, jak chápat velkolepý hymnus o stvoření, rozčleněný do slok – dní, který otvírá Bibli? Tyto otázky si klade i *YOUCAT – katechismus katolické církve pro mladé*. A hned na ně i odpovídá:

Není Bůh-Stvořitel z hlediska přírodních věd nadbytečný?

Nikoliv. Věta „Bůh stvořil svět“ není žádnou překonanou přírodovědeckou výpovědí, ale výrokem teologickým, tedy výrokem o božském smyslu (*theos* = Bůh, *logos* = smysl) a původu věcí.

Zpráva o stvoření není přírodovědeckým pokusem vysvětlit počátek světa. „Bůh stvořil svět“ je teologický výrok

a jeho obsahem je vztah světa k Bohu. Bůh chtěl mít svět; udržuje jej a hodlá jej dovést k naplnění. Být stvořen je trvalá kvalita věcí a základní pravda o nich.

Může být člověk zastáncem evoluční teorie, a přece věřit ve Stvořitele?

Ano. Víra je otevřená poznatkům a hypotézám přírodních věd.

Teologie nemá přírodovědeckou kompetenci; přírodní vědy zase nemají teologickou kompetenci. Přírodní vědy nemohou dogmaticky vyloučit, že ve stvoření probíhají cílené procesy (tedy že to, co věda zkoumá a objevuje, nemá ještě hlubší cíl a smysl; dokonce značná část vědců se shoduje na tom, že je jejich odborné poznání hmotného světa a jeho zákonitostí právě k takovému „tušení

Stvoření charakterizuje „bytí jako celek“, jako bytí odjinud, vývoj naproti tomu popisuje vnitřní výstavbu bytí, pátrá po specifickém „odkud“ jednotlivých existujících skutečností. Joseph Ratzinger (pozdější papež Benedikt XVI.)

naivním doslovným způsobem biblické údaje (např. jak je Zzemě stará či stvoření světa v šesti dnech).

Je svět dílem náhody?

Nikoliv. Příčinou světa je Bůh, a tedy v žádném případě náhoda. Nejen původ světa, ale ani jeho vnitřní řád a účelnost není výsledkem „beze smyslu“ působících faktorů.

Křesťané věří, že mohou ve stvoření rozeznat Boží rukopis. Těm vědcům, kteří hovoří o celém světě jako o nahodilém procesu bez smyslu a cíle, namítl Jan ▷

Stvořitel světa (vyobrazení Boha jako „projektanta“ vesmíru), *Codex Vindobonensis*, Francie, asi 1250

Z křesťanského pohledu se evoluce odehrává jako trvající Boží stvoření v přírodních procesech.

YOUCAT

konkrétně uskutečňují. Křesťan může přijmout evoluční teorii, pokud ovšem nepropadne mylnému přesvědčení evolucionismu, který se dívá na člověka jako na nahodilý výsledek biologických procesů. Evoluce předpokládá, že je tu něco, co má schopnost se vyvíjet. O původu tohoto „něčeho“ však nic neříká. Rovněž otázky bytí, podstaty, důstojnosti, úkolu, smyslu a důvodu světa a člověka nelze vysvětlovat z biologického hlediska. Jak na jedné straně evolucionismus překračuje zdravé meze, tak činí kreacionismus na druhé straně. Kreacionisté vykládají

hlubšího smyslu a cíle“ přivádí, a nositel Nobelovy ceny za fyziku Arthur H. Compton to vyjádřil slovy: „Věda vůbec není v konfliktu s náboženstvím. Naopak, stala se jeho spojencem. Lepším nahlédnutím do přírody se učíme poznávat i Boha přírody a úlohu, kterou v dramatu kosmického světa hrajeme.“ – pozn. redakce); víra zase nemůže definovat, jak se tyto procesy v průběhu vývoje přírody

Z toho, co nemá smysl, nemůže vzejít něco, co smysl má!

Jakob von Uexküll, zakladatel ekologie

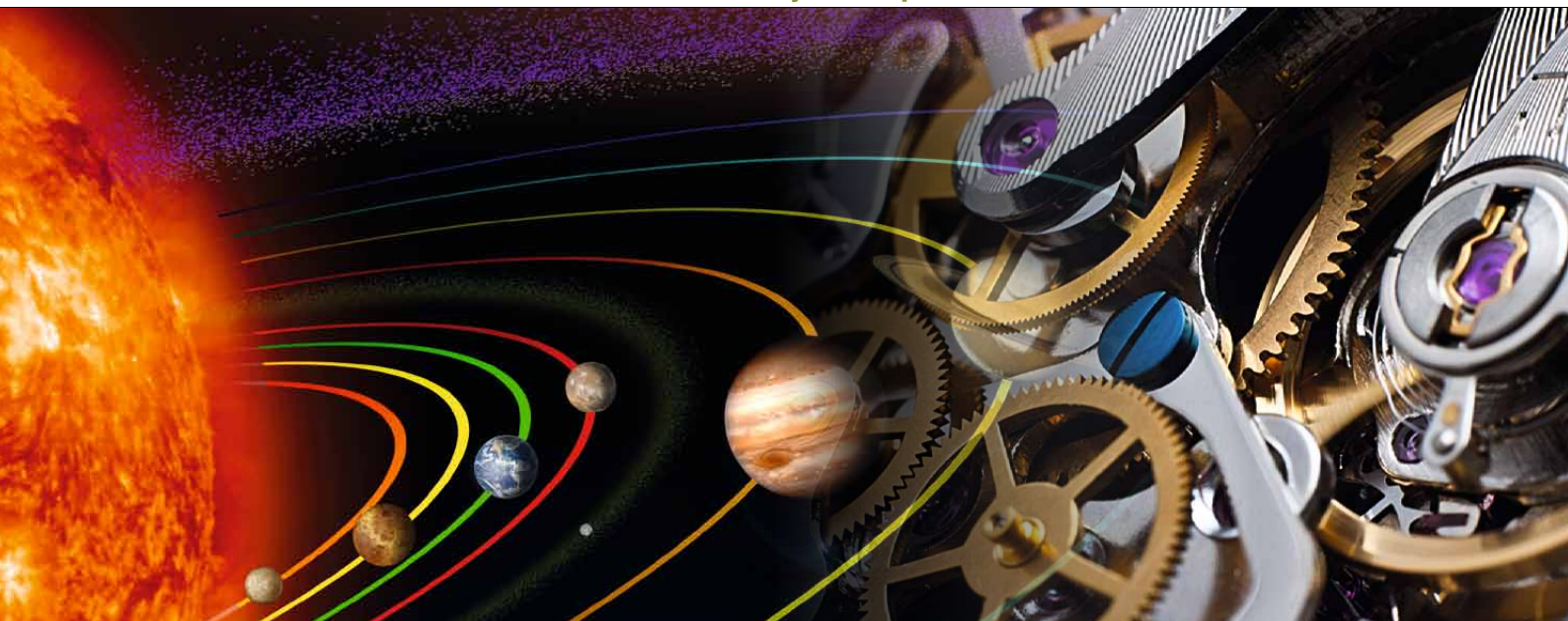

Foto: Flickr, Image Editor, Flickr, GuySie (CC BY-SA 2.0) / koláž: MS!

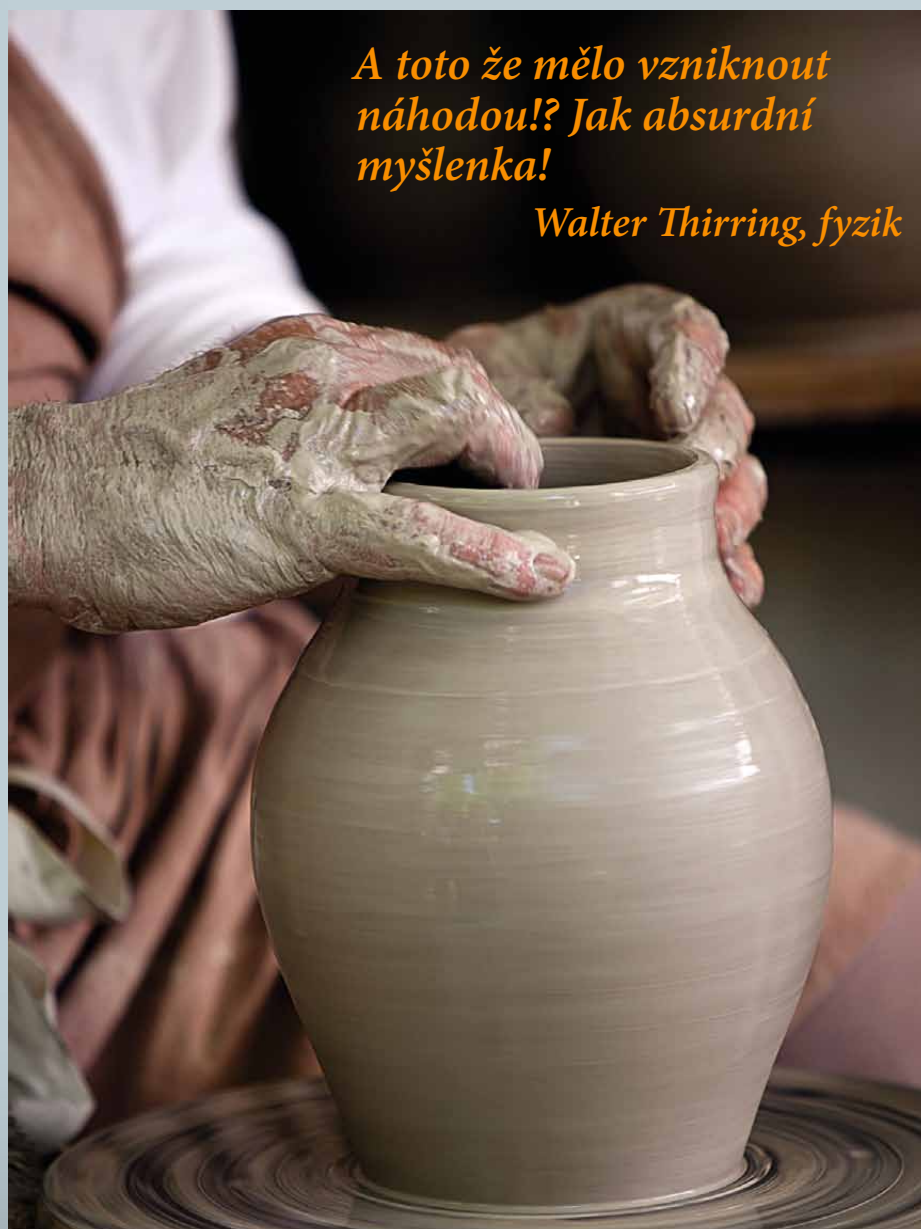
Pavel II. roku 1985: „Pokud by někdo chtěl tvářit v tvář universu, ve kterém objevujeme tak komplexní uspořádání jednotli-

vých prvků a tak úžasnou účelnost života, hovořit o náhodě, jedním dechem by tak tvrdil, že snaha o výklad světa takového,

jaký se nám jeví, je marná. Tento postoj by odpovídal přijetí teze, že existuje účinek bez příčiny. Znamenalo by to odložit lidský rozum, přestat přemýšlet a hledat řešení problémů.“

A toto že mělo vzniknout náhodou!? Jak absurdní myšlenka!

Walter Thirring, fyzik

Kdo stvořil svět?

Sám Bůh, který je mimo čas a prostor, stvořil svět z ničeho a povolal všechny věci k bytí. Všechno, co je, závisí na Bohu a trvá ve svém bytí jen díky tomu, že si Bůh přeje, aby to bylo.

Stvoření světa je do určité míry „společným dílem“ Nejsvětější Trojice. Otec je Stvořitel, Všemohoucí, Syn je Smysl i Srdce světa: „Všecko je stvořeno skrze něho a pro něho.“ (Kol 1,16) K čemu je svět dobrý, si uvědomíme až tehdy, když poznáme Krista a pochopíme, že svět směřuje k určitému cíli: k pravdě, dobrotě a kráse Pána. Duch Svatý všecko udržuje a spojuje; je to on, „kdo dává život“ (Jan 6,63).

Moderní vývoj odstranil někdejší překážky, které stály v cestě souladu mezi přírodními vědami a náboženským světovým názorem. Dnešní přírodovědecké poznání nemá žádné námítky proti Bohu Stvořiteli.

Pascual Jordan, fyzik

Foto: Flickr, Walt Stoneburner (CC BY 2.0)

Moderní fyzika mě učí, že příroda není schopna sama se uspořádat. Vesmír představuje velký uspořádaný systém. To však vyžaduje mohutnou počáteční Příčinu...

*Claude Mac Hathaway,
fyzik, kybernetik*

Pocházejí od Boha i přírodní zákony a přirozené řády?

Ovšem. Také přírodní zákony a přirozené řády patří do Božího stvoření.

Člověk není nepopsaný list. Řídí se řádem a zákony bytí, které Bůh vložil do svého stvoření. Křesťan si jedno-duše nedělá, „co se mu zamane“. Ví totiž, že by škodil sobě i svému okolí, kdyby

popíral přírodní zákony, kdyby užíval věci proti jejich řádu a kdyby se snažil být chytřejší než Bůh, který je stvořil.

Není v jeho silách, aby sebe od základu sám formoval.

Proč biblická kniha Genesis líčí stvoření jako „dílo šesti dnů“?

Obraz pracovního týdne, který je korunován dnem odpočinku (Gn 1,1–2,3), vyjadřuje, jak dobře, krásně a moudře je uspořádáno stvoření.

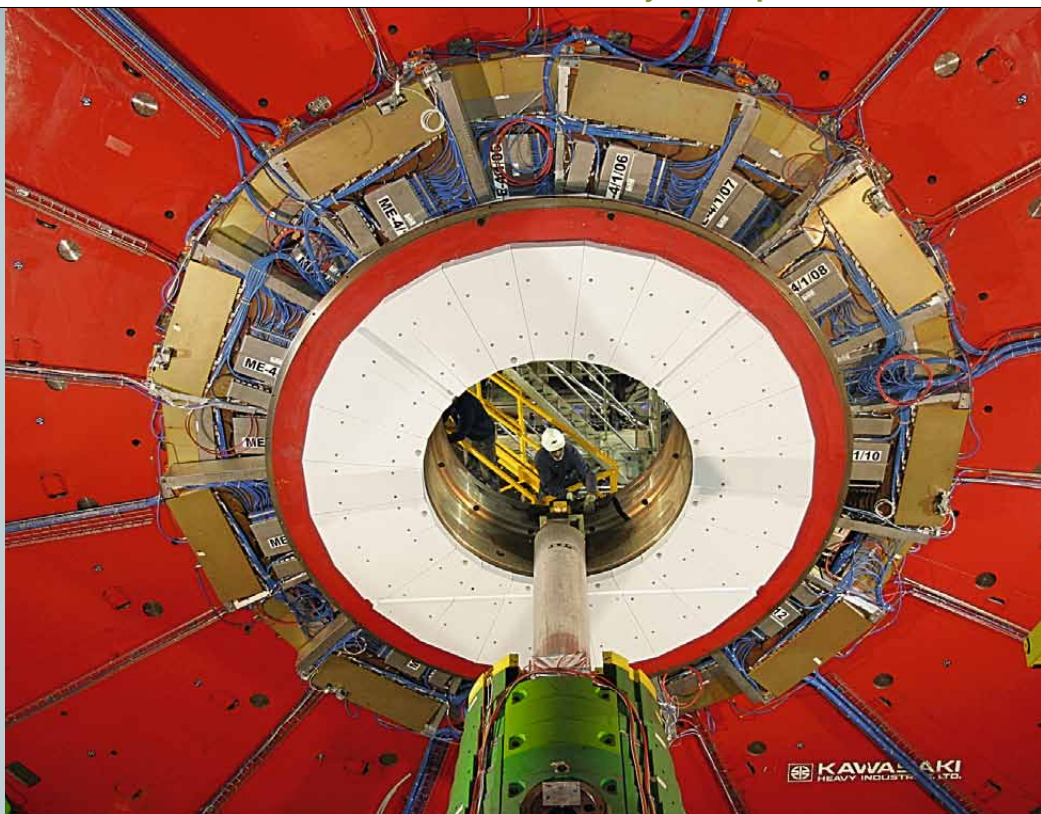
Ze symboliky „šestidenního díla stvoření“ lze vyvodit důležité principy: 1. neexistuje nic, co by Stvořitel nepovolal k bytí; 2. všechno, co existuje, je svým způsobem dobré; 3. také to, co se pokazilo, má dobré jádro; 4. stvořené bytosti a věci jsou ▷

Víra ve stvoření se ptá – „proč něco existuje jako takové“; jejím problémem je, proč existuje něco a ne nic. Myšlenka vývoje se naproti tomu ptá, proč existují právě tyto věci a ne jiné, odkud nabyly svou vyhraněnost a jak souvisí s jinými útvary.

Joseph Ratzinger

Podstata veškeré skutečnosti je duchovní. Moderní fyzika nás nutně vede k Bohu, ne od něho. Žádný z hlasatelů ateismu nebyl přírodovědcem. Všichni byli pouze velmi průměrnými filozofy.

*Arthur Stanley Eddington,
fyzik a astronom*

Montáž CMS detektoru, součásti obřího urychlovače částic CERN

Foto: CERN

Foto: Flickr, enwst (CC BY-SA 2.0)

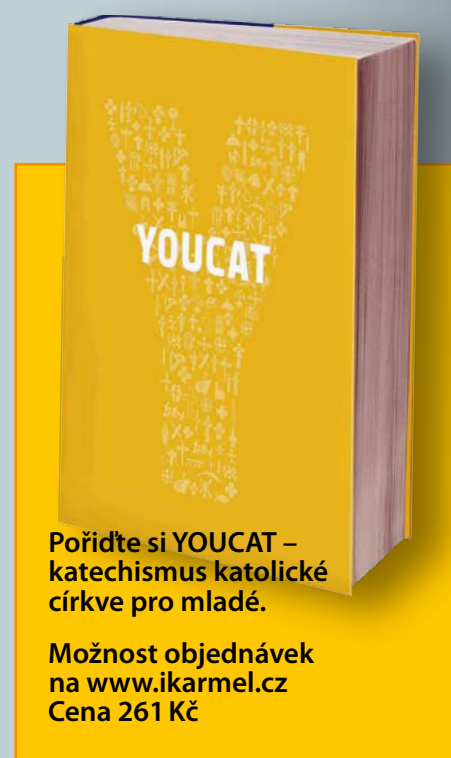
Dnes víme, že tam, kde je člověk, tam je nejenom oheň a nástroj, ale zároveň i Bůh.

Herbert Kühn, prehistorik

Foto: Flickr, franzj (CC BY-NC-ND 2.0)

Žádný vědec nemá v ruce jediný argument, ... jímž by mohl odporovat tomuto předpokladu (předpokladu Stvořitele).

*Hoimar von Ditfurth,
přírodovědec*

Pořídte si YOUCAT – katechismus katolické církve pro mladé.

Možnost objednávky na www.ikarmel.cz
Cena 261 Kč

Foto: HVA

na sebe vzájemně odkázány a jsou tu jedny pro druhé; 5. stvoření ve svém řádu a harmonii odráží nekonečnou Boží dobrotu a krásu; 6. ve stvoření existuje určitá hierarchie: člověk je nadřazen nad zvířaty, zvířata nad rostlinami a rostliny nad neživou hmotou; 7. stvoření směřuje ke dni velké slavnosti, kdy Kristus přivede svět ke svému naplnění a Bůh bude všechno ve všem.

Bůh sedmého dne odpočíval?

Boží odpočínutí od práce poukazuje na dovršení stvoření, které leží mimo jakoukoliv lidskou snahu.

Jakkoliv je pracující člověk mladším partnerem svého Stvořitele (srov. Gn 2,15), ani v nejmenším nedokáže spásit svět vlastním úsilím. Cílem stvoření jsou „nová nebesa a nová země“ (Iz 65,17)

prostřednictvím spásy, kterou dostáváme darem. Tak je i nedělní odpočinek – závědek nebeského odpočínutí – nadřazen práci, která nás na něj připravuje.

Z „YOUCAT – katechismus katolické církve pro mladé“ připravil
P. Pavel Zahradníček ■

Prameny vložených citací:

YOUCAT – katechismus katolické církve pro mladé. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

Ratzinger, Joseph. *Dogma und Verkündigung*. München: Wewel, 1977. *Schöpfungsglaube und Evolutionstheorie*, s. 143–156.

Frankenberger, Ernst. *Gottesbekenntnisse grosser Naturforscher*. Leutesdorf: Johannes-Verlag, 1994.

Teologové uchovávají jedinou pravdu, která sahá hlouběji než pravda vědy, na které je založen atomový věk. Uchovávají vědění o lidském bytí, které má své kořeny hlouběji než racionalita novověku. Neodvratně přichází vždy znovu a znovu okamžik, kdy se po selhání našich plánů po této pravdě vždy ptáme a budeme ptát.

Carl Friedrich von Weizsäcker, fyzik

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Všechno, co existuje (kromě Boha), bylo s celou svojí substancí Bohem přivedeno k bytí.^[De fide]

Svět je dílem Boží moudrosti.^[Sent. cert.]

Bůh stvořil dobrý svět.^[De fide]

Svět má svůj časný počátek.^[De fide]

Bůh udržuje stvoření v jeho existenci.^[De fide]

Bůh chrání a řídí svou prozřetelností všechno stvořené.^[De fide]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

Dort od Matyldy, věda, víra a profesor z Oxfordu

Foto: Flickr, Mr.Tea (CC BY-NC 2.0)

John Lennox je profesor matematiky na Oxfordské univerzitě. Věnuje se také filozofii vědy. Pro větší srozumitelnost doprovází své přednášky zajímavými obrazy. Jedním z nich je „Dort od Matyldy“. Vysvětluje, že „náboženství nesoupeří s vědou, nezabývají se stejnými otázkami.

Věda (myšleny jsou přírodní vědy) nemůže odpovědět na otázky týkající se etiky nebo morálky. Existují různé způsoby vědění a přírodní vědy jsou jen jedním z mnoha způsobů.“

Řekněme, že máme ženu, Matyldu, a ta upeče dort. Vy ten dort vezmete, nakrájíte na kousky a různým vědcům dáte kousek

dortu, aby ho popsali. Fyzik svůj kousek dortu zváží, změří, biolog může zkoumat bakterie, chemik jeho složení...

Ale kdybych se těchto vědců zeptal, proč Matylda upekla tento dort, nemůžou mi odpovědět. Ne proto, že by špatně měřili nebo něco nesprávně spočítali. Je to zkrátka otázka, která se netýká jejich oboru. Pokud by na ni dali odpověď, nebyla by vědecká.

Odpověď, proč Matylda upekla dort, může být jednoduchá – třeba proto, že má její neteř narozeniny. Ale přírodovědec k této odpovědi nedojde zkoumáním dortu. To není chyba přírodních věd. Je to jejich vlastnost.

•••

Profesor Lennox dodává:

„Existují dva druhy otázek začínajících slovem *proč*.¹ Je zde *proč*, které se ptá na mechanismy fungování, a tam samozřejmě přírodní vědy spadají. A pak je zde *proč* ve smyslu „za jakým účelem“, a to

nejsou otázky, na které věda může odpovědět.

Lidé si často tyto různé typy otázek pletou a myslí si, že Bůh je odpovědí na otázku, jak věci fungují. Tím ukazují, že nepochopili ani podstatu přírodovědeckého bádání, ani podstatu Boha. (...) Věda není pro Boha žádnou hrozbou. Věda nesoupeří s Bohem, asi tak jako zákon popisující spalovací motor nesoupeří s Henry Fordem. Je důležité si uvědomit, že jsou to úplně jiné problémy, které řeší věda a které řeší víra.“

Připravil P. Pavel Zahradníček ■

Pozn.: ¹ Od doby Aristotela († 322 před Kristem) se rozlišují dokonce čtyři druhy příčin: 1. formální (např. zákonitosti, kterými se řídí stavba domu), 2. látková (materiál na jeho stavbu), 3. účinná (stavitel), 4. cílová (účel domu).

Srov. cs.wikipedia.org/wiki/Kauzalita.

Zdroj citací prof. Lennox:

http://technet.idnes.cz/j/veda.aspx?c=A141128_160155_veda_pka

Srážka stíhačky a ponorky?

Český astronom a astrofyzik Jiří Grygar při jedné besedě na otázku „Může být věda a víra v rozporu?“ odpověděl přibližně takto:

„To je podobné, jako se ptát, zda může dojít ke srážce stíhačky a ponorky.“ A hned dodal: „Ano, mohou se srazit, ale jen tehdy, pokud se jedna nebo druhá ocitnou tam, kde nemají vůbec co dělat: stíhačka ve vodě či ponorka ve vzduchu. Podobně ke konfliktům mezi vědou a vírou zdánlivě docházelo. Ale jen tehdy, pokud se jedna nebo druhá ocitla nějak mimo. Pokud někdo vydával za vědu něco, co vědou nebylo, nebo za pravdu víry něco, co pravdou víry nebylo...“ Paul Sabatier, nositel Nobelovy ceny za chemii, řekl: „Přírodní jevy a náboženství mohou proti sobě stavět jen lidé, kteří se nevyznají ani v přírodních vědách ani v teologii.“

Lidé často nerozlišují, že existují dva druhy otázek začínajících slovem „proč“.

Víra a nevíra

André-Marieho Ampèra

Jeho jméno nese jednotka elektrického proudu ampér. Být géniem a světoznámou osobností ale neznamená být automaticky šťastným.

Nešťastný génius

Už v osmnácti letech patřil André-Marie Ampère (čti André Marí Ampér) mezi uznávané matematické génie světa. Ze středoškolského profesora chemie a fyziky se ve velmi krátké době stal univerzit-

ním profesorem v Paříži a členem několika učených společností, i když neměl zvláštní vědecké vzdělání. Ve své první knize se zabývá především oblastí počtu pravděpodobnosti, kde dochází k několika významným objevům. Jeho jméno je

však zvětčené především v oblasti fyziky. Všichni známe ampér – jednotku elektrického proudu, která se nazývá právě po Ampèrovi. Těžko bychom našli v jeho době úspěšnějšího vědce. Jeho vnitřní život je však prostoupen neuvěřitelnou prázdnotou. Ve svém deníku si píše: „V srdci nosím opravdové peklo. Nikdo netuší, co se ve mně děje. Není nikdo, kdo by mě mohl potěšit.“

„V očích světa jsem získal blahobyť a slávu... Ale Bůh mi dal poznat, že všechno je marnost kromě jeho slávy a služby jemu.“

André-Marie Ampère

Tragédie, marnost a hledání

Když se podíváme na výčet Ampèrových „rodinných tragédií“, lidsky vzato se nedivíme, že postupně opustil svou horlivost víry z mládí. Jeho otec byl popra-

ven během běsnění francouzské revoluce. Nedlouho poté mu umírá sestra. Jeho první a velmi šťastné manželství je krutě zakončeno smrtí jeho milované manželky. Druhé manželství se vůbec nevyvede a končí úředním rozvodem. Konfliktní vztah s jeho dvěma dětmi vyrůstá ze stále přibývajících depresí, které Ampère ve skrytu prožívá. Ponoření se do vědeckého světa pomáhá jen na chvíli. Občas však vysvitne i světlo. Světlo víry, které k němu opět začíná pronikat při pročítání evangelií a různých věroučných spisů. Svému příteli Bredinovi napsal: „V očích světa jsem získal blahobyt a slávu, kterou by mi mnozí lidé mohli závidět. Ale Bůh mi dal poznat, že všechno je marnost kromě jeho slávy a služby jemu.“ Ale boj nekončí.

Nejdůležitější objev

Když už se zdálo, že Boží světlo přineslo hledaný vnitřní pokoj a vyrovnanost, přišly další životní zkoušky. Jeho syn Jean-Jacques sklouzl na cestu lumpa a zvrhlíka. Téměř šest let působil svému otci nesmírná duševní trápení. Ampèrova dcera Albína se vdala za mladého muže, o kterém brzy po svatbě vyšlo najevo, že je alkoholik a psychopat. To všechno způsobilo, že se Ampère stáhl do samoty. Ale to neznamenalo, že by rezignoval na své hledání. Duše vědce však začala hledat jen ten „nejdůležitější objev“. Jeho přítel Fridrich Ozanam, univerzitní profesor, který ho chodil navštěvovat, býval svědkem Ampèrových vnitřních objevů. Vydává svědectví o tom, jak při jednom takovém setkání mělo obrovskou duchovní sílu Ampèrovo zvolání: „Jak veliký je Bůh!“

Epitaf: Konečně šťastný

Sám si vybírá nápis na svůj náhrobek – zní: *Tandem felix!* – „A přece šťasten!“ Co

„Nejpřesvědčivějším důkazem o existenci Boha je očividný soulad prostředků, které udržují pořádek ve vesmíru a živým bytostem dodávají vše, co je potřebné...“

André-Marie Ampère

Foto: Flickr, angabekeare (CC BY-ND 2.0)

Foto: Flickr, Tambako the Jaguar (CC BY-ND 2.0)

bylo hlavní pomocí na Ampèrově křížové cestě, co ho přivedlo k hledanému cíli? To nám snad může poodkrýt další z malých epizod. Když už byl Ampère na konci svých tělesných sil a všichni věděli, že se nenávratně blíží konec jeho pozemské pouti, kdosi mu nabídl, že mu přečte něco z Kempenského *Následování Krista*. Jen se pousmál a podotkl, že se ani nemusí namáhat, protože tuto knížku zná téměř nazpaměť.

André-Marie Ampère umírá 10. června 1836. V jednom z pohřebních projevů zazní i svědectví jeho blízkého přítele Ozanama, jak na něho mocně působilo, když

úctyhodná hlava tohoto učenice, ověčená září vědy a záplavou slávy, se dobrovolně a ochotně sklonila před tajemstvími víry a tajemstvím Církve. *Tandem felix* – konečně šťastný!

Připravil P. Martin Sedloň, OMI

Prameny:

Senčik, Štefan, SJ. *Hľadali uprimne*. Rím: Slovenský ústav svätých Cyrila a Metoda, 1988; a další zdroje.

„Jak veliký je Bůh!“

Dotyky nebe a země

Seďm událostí a předmětů, jejichž historii a autentičnost na základě dostupných pramenů mapuje tento sborník, může mít svůj hluboký význam: věřícího ve víře utvrdí, hledajícího nasměrují, nevěřícího nahlodají... Proto je tato publikace vhodná prakticky pro každého.

Dějiny, jak je možná neznáte

P. Pavel Zahradníček

Je to kniha, která u nás dlouho chyběla! Vyšla již ve stotisícovém nákladu. Její podtitul je výmluvný: *10 mýtů o křesťanství ve světle historických faktů*. Zaujme každého – věřícího i nevěřícího. Pomozte, prosím, s jejím rozšířením. Můžete ji věnovat třeba jako dárek...

Knihy můžete objednat v požadovaném množství jen za příspěvek na tisk (30 Kč) a obyčejné poštovné České pošty prostřednictvím kuponu na str. 60 nebo na www.amims.net a www.fatym.com.

Knihy s nejzajímavějšími texty z časopisu *Milujte se!* (vhodné i jako dárek)

Foto: Flickr, rlbaird (CC BY-NC 2.0)

Pokora a vnitřní pokoj

„Nehleď příliš na to, je-li kdo s tebou, nebo proti tobě, ale svým konáním dbej o to, aby ve všem, co činiš, byl s tebou Bůh,“ říká autor knihy „Následování Krista“. Její autorství je přičítáno Tomáši Kempenskému (1380–1471). Již půl tisíciletí patří toto dílo ke klasice duchovní literatury.

Měj dobré svědomí, a Bůh tě bezpečně ochrání.

Neboť komu bude chtít Bůh být nápomocen, tomu ničí zvrácenost neuškodí.

Dovedeš-li mlčet a trpět, nepochybně užiješ pomoc Páně.

On ví, kdy a jak tě vysvobodit, a proto se máš odevzdat jemu.

Je záležitostí Boha, aby pomáhal a vysvobozoval z jakéhokoli zmatku.

Pokora = pravda o sobě

Často velice prospívá k uchování větší pokory, když druzí znají a kárají naše chyby.

Umí-li se člověk sám pro své chyby ponížít, snadno si usmíří jiné a lehko uspokojí ty, kdo se na něj hněvají.

Pokorného Bůh chrání a vysvobozuje, pokorného miluje a utěšuje, k pokornému se sklání; pokornému dává hojnou milost a po jeho ponížení jej pozvedá k slávě.

Pokornému odhaluje svá tajemství a sladce ho k sobě zve a přitahuje.

Je-li pokorný zmaten, neztrácí klid, neboť je zakotven v Bohu, a ne ve světě.

Nemysli si, že jsi v duchovním životě sebeméně pokročil, pokud se necítíš být horší než všichni ostatní. (Jinými slovy: ten, kdo opravdu pokročil v duchovním životě, zná velmi dobře své vlastní chyby a nedostatky; ten, kdo je na začátku, zná jen ty cizí – pozn. redakce).

Udržuj v pokoji nejprve sebe, a teprve potom můžeš přivádět k pokoji jiné.

Pokojný člověk je prospěšnější nežli sebelepší učenec.

Nespokojenost a podrážděnost

Vášnivý člověk i dobré věci obrací ve zlé a snadno uvěří, že dobré je zlé. Člověk dobrý a pokojný obrací všechno k dobrému.

Pokojný člověk je prospěšnější nežli sebelepší učenec.

Chceš-li, aby tě druzí snášeli, snášej i ty je.

Kdo žije opravdu v pokoji, nikoho nepodezírá. Kdo však je nespokojený a podrážděný, tím zmítají nejrůznější podezření; sám nedojde klidu a nestrpí, aby měli klid druzí.

Často řekne, co by říkat neměl, a opomene, z čeho by měl větší užitek.

Rozvažuje, co je povinností druhých, a zanedbává své povinnosti.

Začni u sebe

Proto se nejdřív s horlivostí starej o sebe, a potom můžeš spravedlivě horlit vůči svému bližnímu.

Své skutky umíš omlouvat a přikrašlovat dobře, ale omluvy jiných přijímat nechceš.

Správnější by bylo sebe obviňovat a svého bratra omlouvat.

Chceš-li, aby tě druzí snášeli, snášej i ty je.

Z knihy „Následování Krista“ připravila Irena Brožová (mezititulky redakce) ■

... řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Jděte a učte se, co to je: ‚Milosrdenství chci, a ne oběť.‘ Nepřišel jsem pozvat spravedlivé, ale hříšníky.“ (Mt 9,12)

Moudrý žebrák

Bylo jedno zvláštní království. Král pevně věřil ve spravedlnost svých zákonů a svých rozsudků. „Zákon je zákon,“ říkával často svým královským rádcům. A nikdy nedovolil výjimku při provádění svých rozsudků.

Jednoho dne byl jistý žebrák přistižen, když chtěl z královské kuchyně ukrást kousek sýra a chleba. Král poručil, aby ho pověsili, protože tak zněl podle zákona trest za krádež.

„Ale já jsem tak chudý a hladový,“ vysvětloval žebrák. „A ty, můj králi, máš všeho tolik. Určitě ti nic nechybí, i když ti ubylo trochu sýra a chleba. Chtěl jsem se ovšem zeptat, protože já nejsem žádný zloděj, ale nikdo tady nebyl. A pohled na jídlo na stole...“

„Je mi líto. Žádné výjimky,“ přerušil ho král. „Odvedte zloděje k šibenici!“

„Škoda,“ bědoval zloděj, když šel před strážcem. „Teď bude muset tajemství mého otce umřít se mnou. Rád bych je býval prozradil králi...“

„Co to tady povídáš? Ven s ním!“ poručil mu strážce. „Jaké tajemství máš na mysli?“

„Jestliže král zasadí semeno granátového jablka, mohu se postarat, aby z něho do rána vyrostl strom a přinesl plody. To je tajemství, kterému mne můj otec naučil.“

Strážce se zastavil. „Snad by se o tom měl král dozvědět, než zemřeš. Pojďme zpátky k němu!“ A přivedl zloděje nazpět ke králi, aby mu sdělil, že zloděj má nějaké tajemství.

Král chtěl vědět víc. „To mně musíš ukázat!“ řekl a přikázal strážci, aby obstarala semeno granátového jablka z královské zahrady.

Společně s královskými úředníky šli král, strážce a žebrák do zahrady. Tam vyhloubil žebrák jamku pro semínko, ale semínko do ní nevlozil. Místo toho

„Hříchy, které zatajujeme, vyjdou všechny najevo. Kdo chce dobře skrýt své hříchy, musí se z nich upřímně vyzpovídat.“
sv. Jan Maria Vianney

se postavil a řekl: „Já sám nemohu ten div vykonat, že bych vložil semínko do země. Jen taková osoba, která ještě nic neukradla nebo nevezala něco, co jí nepatří, může semínko vložit do země. Když jsem nyní zloděj, musí to udělat někdo z vás,“ vysvětloval dále.

Tu úředníci, strážce i sám král byli docela potichu a bylo slyšet jen zpívat ptáčky a bzuchet včelky.

Zloděj se obrátil na velkého vezíra a požádal ho: „Mohl bys semínko zasadit?“

Ale velký vezír se začal třást: „Rostlinka by nemohla vyrůst, kdybych já zasadil semínko. Když jsem byl malý chlapec, ukradl jsem svému sousedovi nůž.“ Netroufal si pohlédnout zlodějovi přímo do očí a odvrátil od něho svůj pohled.

Nato se zloděj obrátil na pokladníka: „Mohl bys semínko převzít?“

Ale pokladník docela zblednul a sklonil hlavu: „Nemohu to udělat,“ řekl. Každý den pracuji s velkými sumami peněz. Snad se mi přihodila jednoho dne chyba a vzal jsem z pokladny příliš mnoho...“

Týdeník SVĚTLO

Duchovně provází životem v linii tradičního učení katolické církve, vede k mariánské úctě a informuje o dění u nás i ve světě.

Rozsah: 16 stran

Periodicita: týdeník

Objednávky: periodika@maticem.cz

Cena: 14 Kč

Webové stránky: www.maticem.cz

Foto: Flickr, Let Ideas Complete (CC BY-NC-ND 2.0)

Každý z královských úředníků, dokonce i sám strážce musel přiznat, že nemůže seménko zasadit.

„Pak musíš ty sám, vznešený králi, zasadit ten strom,“ řekl zloděj. „Neboť ty jsi jediný, kdo ještě nikdy nevzal nic, co mu nepatří.“

Tehdy i král zbledl a svěsil ramena. „Lesklé věci připadají malým dětem zvláště dobré,“ začal vyprávět, „a budí zvědavost. Vzpomínám si, jak jsem byl jako malé dítě přísně potrestán za to, že jsem vzal královský řetěz svého otce a ukryl ho ve své komnatě. Nevěděl jsem, že byl tak cenný a významný. Viděl jsem jen, že drahokamy na něm září jako hvězdy a že vrhají na zeď barvy duhy, když na ně dopadne sluneční světlo.“

Když král domluvil, nastalo dlouhé ticho.

„Z hříšníka se stává člověk Bohu milý, jakmile se pokoří. Když se pokoříme, i kdybychom byli zločinci, pokora nás změní ve spravedlivé.“

sv. František Saleský

Potom řekl zloděj: „Můj králi, ty jsi tak mocný a bohatý. Nic ti nechybí. A nyní žádný z nás nemůže seménko zasadit. Ale já, který jsem ukradl trochu jídla, abych neměl hlad, budu oběšen!“

„Jsi moudrý!“ řekl král. Ukázal jsi, že nikdo z nás není dokonalý. Kdyby se zákony dodržovaly tak přesně, jak jsem to požadoval, žádný z nás by tu teď nestál.

Odvolávám rozsudek. Jsi volný. Jako dík za lekci, kterou jsi nám všem udělal, ti daruji královský řetěz svého otce. Nyní jdi! Otevřel jsi mi oči. Do budoucna budou zákony prováděny právě tak se soucitem, jako se spravedlností!

Mons. Jiří Mikulášek („Přichází král“, Biskupství brněnské, 2005) ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jaký je Boží plán pro člověka?

Bůh, jenž je sám v sobě nekonečně dokonalý a blažený, v úradku své ryzí dobroty, ze své svobodné vůle stvořil člověka, aby mu dal účast na svém blaženém životě. V plnosti času poslal Bůh Otec svého Syna jako vykupitele a spasitele lidí, kteří upadli do hříchu, povolává lidi do své církve a působením Ducha Svatého je činí adoptivními syny a dědici své věčné blaženosti.

Srov. „Kompendium Katechismu katolické církve.“ Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Z nauky Církve¹⁾

Bůh určil člověku nadpřirozený cíl.^[De fide]

První lidé před svým pádem žili v milosti posvěcující.^[De fide]

První lidé obdrželi posvěcující milost nejen pro sebe, ale i pro své potomky.^[Sent. cert.]

První lidé hříchem ztratili posvěcující milost a uvrhli na sebe Boží hněv.^[De fide]

Člověk ve stavu dědičného hříchu je zbaven milosti posvěcující, a následkem toho i nadpřirozených darů neporušenosti.^[De fide]

Padlý člověk nemůže sám sebe vykoupit.^[De fide]

Boží Syn se stal člověkem, aby vykoupil lidi.^[De fide]

Kristus nás svou smrtí na kříži vykoupil a smířil s Bohem.^[De fide]

Kristus poskytl svým utrpením a smrtí zástupné dostiučinění za hříchy lidí.^[Sent. fidei prox.]

Kristovo zástupné dostiučinění je na základě své vnitřní hodnoty nejen plnohodnotné – adekvátní, ale i nadbytečné: pozitivní hodnota smíru je větší než negativní hodnota hříchu.^[Sent. comm.]

Kristus nezemřel pouze za predestinované, ani pouze za věřící, nýbrž za všechny lidi bez výjimky.^[Sent. fidei prox.]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

Podpořte, prosím, časopis *Milujte se!* – objednejte si jej

Máme velkou radost, že se k vám dostává další číslo časopisu *Milujte se!*, který u nás začal vycházet díky iniciativě sester Matky Terezy. Vydávání dalších čísel se však neobejde bez vaší pomoci. Prosíme vás o modlitby – za nás, kteří časopis připravujeme, za všechny čtenáře a za ty, kteří časopis šíří dále k těm, kteří by se k němu jinak nedostali a nemohli si jej objednat. Jsme však raději, můžeme-li zasílat časopis čtenářům přímo domů, a nikoli jej pouze anonymně distribuovat.

Časopis posíláme všem zájemcům zdarma (je distribuován pouze v ČR). Náklady na výrobu a distribuci jednoho výtisku, které činí přibližně 20 Kč, jsou hrazeny výhradně z darů čtenářů. Dary na podporu časopisu *Milujte se!* můžete posílat na účet 2101330155/2010, specifický symbol 7777 a jako variabilní symbol použijte údaj ze složenky, která je součástí zásilky. Dary jsou potvrzovány a lze je uplatnit při snížení základu daně.

Časopis *Milujte se!* můžete objednat sobě nebo svým přátelům e-mailem na redakce@milujte.se nebo poštou na adrese redakce: *Milujte se!*, Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí. Jen na vás záleží, zda časopis bude i nadále vycházet. Děkujeme za vaši podporu.

Nactiutrhaní a pomluva

Katechismus katolické církve uvádí tyto stupně nerespektování dobré pověsti druhých (srov. KKC 2477):

- 1) opovážlivým úsudkem je vinný ten, kdo, byť i mlčky, připouští jako pravdivou nějakou mravní vinu bližního bez dostatečného důkazu;
 - 2) nactiutrhaním je vinný ten, kdo bez objektivně platného důvodu odhalí prohřešky druhého;
 - 3) pomluvou ten, kdo tvrzením odporujícím pravdě škodí dobré pověsti druhých a dává příležitost k mylnému úsudku o nich.
- Svatý Jan Maria Vianney v jednom ze svých osmdesáti dochovaných kázání hovoří o řadě forem, kterými se tohoto velkého a rozšířeného zla dopouštíme:

Začal mluvit správně. A ty?

V evangeliu čteme: I otevřel se mu sluch, uvolnilo se pouto jeho jazyka a mluvil správně. (Mk 7,35) Bylo by výborné, kdyby se o každém z nás mohlo říci to, co evangelia říkají o hluchoněmém, kterého Ježíš uzdravil – totiž, že mluvil správně. A zatím! Není možné nám popravdě vytknout, že mluvíme špatně, zvláště když se zabýváme osobou našeho bližního? Většina křesťanů ráda kritizuje, očerňuje a odsuzuje. Je to dnes nejvíce rozšířená chyba – chyba, kterou všude provází bolestné rozdělení a chaos.

Odstraňme pomluvy – a zmizí mnoho dalšího zla

Kolik zla by zmizelo z povrchu země, kdybychom z ní odstranili pomluvu a nacti-

utrhaní! Kéž bych vás mohl naplnit tak velkým odporem k těmto hříchům, že byste je navždy zavrhl! Proto vám teď chci říci, v čem spočívají, jaké jsou jejich příčiny a projevy, a nakonec vám ukáži, že křivdy zaviněné těmito hříchy musí být odčiněny (o nutnosti odčinění křivd způsobených pomluvami a nactiutrhaním se dočtete v následujícím čísle časopisu *Milujte se!*).

Od nactiutrhaní k pomluvě

Tyto hříchy je možné spáchat rozmanitým způsobem. Nactiutrhaní znamená rozebírat vady a chyby bližního se záměrem uškodit jeho pověsti. Vězte, že nactiutrhaní od pomluvy nejednou dělí jen malý krok, rozdíl mezi nimi je nevelký. Neboť lidé, když uslyší o bližním něco špatného,

Většina křesťanů ráda kritizuje, očerňuje a odsuzuje.

zkreslí to, a když tato řeč přejde přes jazyky několika osob, není už tím samým; i ten, kdo ji řekl jako první, by ji už nerozpoznal, kolik je v ní naděláno změn a dodatků. A proto mám pravdu, když tvrdím, že ten, kdo nactiutrhá (tj. bez závažného důvodu rozšiřuje o druhém něco špatného, i když pravdivého), je také tím, kdo zapřičiňuje pomluvu (tedy šíření něčeho již vysloveně nepravdivého a lživého). Každý, kdo tak či onak očerňuje, je podlý. Jeden z církevních otců říká, že lidi, kteří se oddávají pomluvě, by patřilo vyřadit z lidské společnosti jako divoká zvířata. ▶

Kolik zla by zmizelo z povrchu země, kdybychom z ní odstranili pomluvu!

Foto: Flickr, hooasadori (CC BY-NC-ND 2.0)

Jazyk pomlouvajícího je jako červ navrtávající nejlepší ovoce, vidí zlo dokonce i na nejlepších činech.

Uklouzl a ty z něj děláš lumpa

Nactiutrhání, a často i pomluvy se dopouští ten, kdo vypráví o zlu, kterého se dopustil bližní. Bližní uklouzl, a vy, místo abyste přikryli jeho poklesk pláštěm lásky, ve vyprávění ještě zdůrazňujete detaily. Dělník si na chvíli odpočine a vy hned říkáte, že je to ničema, lenoch, který

okrádá svého zaměstnavatele. Stane se, že někdo utrhne několik vinných hroznů na poli nebo jakékoliv ovoce v cizím sadě – což samozřejmě dělat nesmí –, ale vy hned lidem vyprávíte, že je to zloděj, před kterým je třeba se mít na pozoru.

Pěkně říká na toto téma svatý František Saleský: „Není dovoleno hlásat, že

ten či onen je pijanem nebo zlodějem jen proto, že jste ho jednou viděli opitého anebo jak vztahoval ruku po cizím majetku. Noe a Job se opili, a přece ani jeden, ani druhý nebyl pijanem. Svatý Petr nebyl rouhačem, i když zapřel Krista. Osoba, která se dopustila přestupku jednou – a i kdyby několikrát –, nemůže být označena jednou pro vždy.“

Když soudíš, snadno se zmýlíš

Když farizej Šimon viděl u nohou Krista Pána plačící Magdalénu, řekl: „Když ten člověk byl prorokem, věděl by, že ta žena je hříšnice.“ A velmi se v tomto tvrzení zmýlil, protože Magdaléna už nebyla hříšnicí, ale svatou kajčnicí, která přijala odpuštění hříchů. Pyšný farizej se ve svatyni hlasitě vychloubal svými dobrými skutky a děkoval Bohu, že není cizoložníkem, člověkem nespravedlivým ani zlodějem a není ani jako tento celník. – Ale zmýlil se, neboť v té chvíli byl už celník ospravedlněný. Milosrdenství Boží je tak velké, že v jediné chvíli odpouští kajícím nejtěžší hříchy, a proto nemůžeme tvrdit, že ten, kdo byl hříšníkem včera, je jím také dnes.

„Čistá pravda“ – a přitom nactiutrhání

Nactiutrhá ten, kdo bez dostatečného důvodu (aby se zabránilo nějakému většímu zlu) odhaluje skrytou chybu nebo vinu bližního. Kdo postupuje tímto způsobem, jedná proti ctnosti lásky, kterou Bůh tak vřele doporučuje. Vždyť zdravý rozum říká, že to, co není milé nám, nemáme dělat druhým. Bylo by nám příjemné, kdyby někdo lidem říkal o našich skrytých chybách? Dobré jméno je cennější než majetek a to jméno se ničí, jestliže ukážeme na skryté chyby jedince nebo rodiny.

Nemusíš lhát, stačí překroutit

Pomluvou je, když si někdo vysvětluje činy bližního v jeho neprospěch. Jsou lidé, kteří jako pavouci přetočí nejlepší řeč v jedovatou. Ubohý je člověk, který se dostane na jazyk pomlouvajících, protože je jako zrno, které padlo pod mlýnské kolo. Skončí rozmožděno a rozdraceno na kousky. Zlostní lidé nám nejednou připisují nejhorší záměry, které by nám nikdy v hlavě nevyvstaly. Jestliže se zbožně modlíme a plníme závazky naší svaté víry, často nás označují za pokrytce a říkají, že jsme andělé v kostele a ďáblové doma. Když konáme dobré skutky, myslí si, že jsme vedeni pýchou,

Foto: Flickr, lazurne (CC BY-ND 2.0)

Bližní uklouzl, a vy, místo abyste přikryli jeho poklesk pláštěm lásky, ve vyprávění ještě zdůrazňujete detaily.

Milosrdenství Boží v jediné chvíli odpouští kajícím nejtěžší hříchy, a proto nemůžeme tvrdit, že ten, kdo byl hříšníkem včera, je jím také dnes.

že chceme, aby nás bylo vidět a byli jsme chváleni. Držení se v pozadí nazývají podivínstvím, šetrnost lakomstvím. Jazyk pomlouvajícího je jako červ navrtávající nejlepší ovoce, vidí zlo dokonce i na nejlepších činech a skutcích. Je to housenka, která se plazí po nejhezčích květech a pokrývá je nechutným slizem.

Maskované střely

Nejednou je možné pomlout i mlčením. Někdo ve vaší přítomnosti chválí nějakou osobu, kterou znáte, vy k tomu nic neříkáte nebo ji chválíte nápadně šetrně. Z vašeho mlčení lidé vyvodí, že o té osobě víte něco špatného.

Někdy se dopouštíme pomluvy i soustrastí. „Škoda,“ říká někdo například, „že se ten člověk nechal svést. Nechce se mi tomu věřit.“ Svatý František nazývá takovou pomluvu maskovanou střelou, kterou někdo namočí v oleji, aby tím hladčeji ranila. Kdo se významně usmívá a potřásá hlavou, kdo říká „ale...“, ten také jednou velmi uškodí dobrému jménu bližního.

Nejtvrdší nactiutrhání nebo pomluva je ta, když někdo donáší druhému to, co o něm říkal (nebo údajně říkal) někdo

jiný. Odtud se totiž odvíjí začátek nenávisťi, msty, hněvu, který nejednou trvá až do smrti.

Tak tedy tolika způsoby se může zhřešit pomluvou. A teď ruku na srdce, zeptejte se sebe samých, zda jste bez viny.

Pomluva jako zkouška

Když nás budou lidé neslušně očerňovat a pomlout, odevzdejme se Bohu a nemstěme se. Svatý František Saleský, plný duševního pokoje, trpěl, když ho neslušně ostouzeli, tvrdíce o něm, že zaviniil smrt muže, s jehož ženou měl udržovat nečistý poměr. Svatý mohl dokázat svou nevinu, ale rozhodl se přenechat svou obranu Bohu. (Pozn. redakce: tím samozřejmě není řečeno, že by člověk neměl právo na obranu proti nespravedlivým nařčením. Jsou však situace, kdy přenechat svou obranu Bohu je nejmoudřejším řešením.) Pomluva je velkou zkouškou, Bůh ji sesílá pouze na vyvolené, protože lidé nedokonalí by ji neunesli – mohla by jim jediné uškodit.

Svatý Jan Maria Vianney ■
(redakčně upraveno, dokončení příště)

Pomluva je velkou zkouškou, Bůh ji sesílá pouze na vyvolené, protože lidé nedokonalí by ji neunesli.

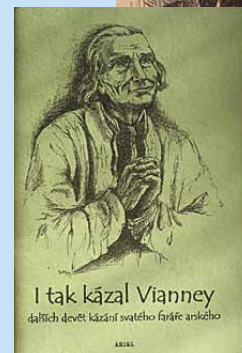
Foto: Flickr, KT LindSAY (CC BY-NC 2.0)

Kompletní publikace on-line:

www.fatym.com/taf/knihy/vianney1.htm
www.fatym.com/taf/knihy/vianney2.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney3.htm
www.fatym.com/taf/knihy/vianney4.htm

www.fatym.com/taf/knihy/vianney5.htm

Tištěné publikace si můžete objednat na adrese apostolat@fatym.com nebo na straně 60 tohoto čísla za příspěvek 15 Kč (výrobní náklady na jeden výtisk) a poštovné.

Sám na sobě jsem si ověřil, že krátká věta, která se člověku v pravou chvíli vybaví, může napomoci ke správnému posouzení situace, rozhodnutí a potom ke správnému jednání. A tatáž věta – stručná a přitom vtipná – pronesená ve správnou chvíli před druhými lidmi může být něčím, co se jim na dlouhou dobu vryje do paměti a má větší účinek než několik dlouhých kázání. I to jsem si již vícekrát ověřil. Velké množství takovýchto dvouřádkových moudrostí nabízí „hesla k zapamatování“ na www.fatym.com. Každý měsíc přibývá nové...

**Soudek
medu, kapka jedu,
v tomhle s vámi
nepojedu!**

Dvouřádková moudrost k zapamatování

- ♦ *Láska duši rozvíjí, sobectví ji zabíjí!*
- ♦ *Nenaříkej, že druzí mají víc, kdo nemá Boha, nemá nic!*
- ♦ *Vezmi Bibli a čti hned, budeš jinak vidět svět.*
- ♦ *Věz, že zdroje iritace jsou jen skryté Boží šance!*

- ♦ *Nečekej hned za vším problémem, jsou to šance, ber je v dobrém!*
- ♦ *Trpělivě v pokoji, to mi za hřích nestojí!*
- ♦ *Udělám, co mohu, zbytek svěřím Bohu!*
- ♦ *Budoucnost je nejistá, sílu najdeš u Krista!*
- ♦ *Moudrý člověk nevymění Stvořitele za stvoření.*
- ♦ *Když se klaním televizi, moje víra zvolna mizí...*
- ♦ *K Bohu vede cesta jistá: v druhých lidech vidět Krista.*

**Tam,
kde není odpuštění,
bývá Boží dopuštění!**

Jak tato a další hesla z www.fatym.com používat?

1. Naučit se je.
2. Promyslet je do všech souvislostí a uvést do života.
3. Naučit je někoho dalšího.

- A nezapomeňte že:
- ♦ *Kdo si hlavu plní dobrem, vyřeší i těžší problém.*

Připravil P. Pavel Zahradníček ■
(podle www.fatym.com)

Na www.fatym.com můžete také on-line číst a objednávat publikace tiskového apoštolátu A.M.I.M.S.

TémaBox

přehrávač duchovních přednášek, seminářů, audioknih, kázání...

<http://temabox.tv-mis.cz>

Cyklus čtyř seminářů P. Eliase Velly

Třebíč 2005:

Ježíš, lékař – uzdravující

První důvod, proč lidé přicházejí k Ježíši, je, že ho o něco prosí: „Dej mi, uzdrav...“ – a on dává...

1258 minut záznamu

www.tv-mis.cz/titul.php?id=176

Třebíč 2007: Ježíš – učitel

Ježíš z nás chce mít nejen své „pacienty“, ale své žáky – učedníky, kteří ho budou následovat...

976 minut záznamu

www.tv-mis.cz/titul.php?id=175

Třebíč 2010:

Ježíš, můj přítel...

... ale nejen žáky, i své přátele, kteří s ním žijí.

1184 minut záznamu

www.tv-mis.cz/titul.php?id=626

Třebíč 2012: Ježíš, můj Pán

Přijmout Ježíše bezvýhradně jako Pána svého života představuje vrchol. Proto tímto tématem cyklus seminářů končí.

964 minut záznamu

www.tv-mis.cz/titul.php?id=861

TémaBox <http://temabox.tv-mis.cz> nabízí velké množství různých přednášek, seminářů, duchovních obnov a kázání (kardinál Tomáš Špidlík, biskupové Karel Herbst, Josef Kajnek a Pavel Posád, P. Vojtěch Kodet, P. Joseph Bill, P. Angelo Scarano, P. Alois Pekárek, P. Pavel Dokládal, P. Pavel Havlát, P. Tomáš Halík, Kateřina Lachmanová, Věra Luxová a mnoho dalších – podívejte se sami!

Stradivárky

Každý z nás je Božím nástrojem, vzácnějším než ty nejdražší stradivárky. A Pán každý den utahuje nebo povoluje struny a ladí nás – a nám se to nelíbí.

Ale když s důvěrou přijmeme láskyplnou Mistrovu péči, svěříme se do jeho rukou a dovolíme mu, aby nás denně jako tento vzácný nástroj ladil, potom na něj s naším přispěním může hrát ty nejkrásnější melodie života.

Mons. Vojtěch Cikrle („Stradivárky“, Brno, 2013) ■

<http://temabox.tv-mis.cz>

LÁSKA, nejsilnější zbraň

Emil Kapaun, vojenský kaplan (1943)

Je to možná jeden z příštích českých světců. Na jeho přímluvu se stala celá řada mimořádných uzdravení. Již v roce 1993 byl tento muž s českým jménem a českými rodinnými kořeny prohlášen katolickou církví za služebníka Božího, což je první krok k případnému svatořečení. V roce 2013 mu prezident Barack Obama udělil nejvyšší americké vojenské vyznamenání: Medaili cti. Jeho jméno nese několik budov a institucí v Jižní Koreji, Japonsku, Spojených státech a Německu. Bohužel ale žádná v Čechách – ve vlasti jeho předků. Telegram oznamující rodičům, že jejich syn, vojenský kaplan kapitán Emil Kapaun (čti Kapón), je pohřešován, jim byl doručen do města Pilsen (Plzeň) v americkém Kansasu 23. listopadu 1950. Později se dozvěděli, že se syn mohl zachránit – kdyby chtěl... On ale raději zachránil mnoho jiných.

Korea, 1. listopadu 1950

Psal se rok 1950, byl první listopad, Slavnost všech svatých. Americký vojenský kaplan v Unsanu v Severní Koreji otec Emil Kapaun odsloužil čtyři mše svaté pro vojáky 3. praporu 8. jízdního pluku a šel toho dne do svého stanu spát dříve než jindy.

Když se celý 3. prapor uložil ke spánku v kukuřičném poli, objevovaly se všude náznaky toho, že se schyluje k hroznému neštěstí. Velitelé v Soulu si už zřejmě mysleli, že válka je vyhraná. Generálové tvrdili, že Číňané se bojí nezúčastní. Mýlili se.

Během hlídky v kopcích zaslechl poručík Bob Wood rozhovor nepřátelských důstojníků ve vysílače. Jihokorejec mu na otázku, o čem to nepřátelé mluvili, dal odpověď: „O Číňanech.“

Četař Herb Miller, drsný muž menší postavy, který bojoval i ve druhé světové válce, držel hlídku na severu a vrátil se s rolníkem, který přišel výzvědné službě 3. praporu oznámit, že se v okolních horách skrývají desetitisíce Číňanů. Špiónážní důstojníci to považovali za nesmysl. Znechucený četař Miller se díval za odcházejícím rolníkem a pak si do kapes nabral granáty.

Divný zpěv ptáka

Po půlnoci zaslechl četař Miller zpod kopce zahvízdání, které znělo jako ptačí zpěv. Miller strčil do vojáka ležícího vedle něj. „To nezpívá pták,“ řekl mu. „Už je to tady.“

Vstali a vydali se zpět ke svému praporu. Ve tmě uviděli stovky plížících se postav. Pak zazněla trubka, další zatroubení a k tomu strašidelný zvuk pastýřských trub, na něž troubili čínští vojáci rolnického původu. Začaly pálit samopaly a minomety.

Dvacet tisíc Číňanů, o nichž generálové tvrdili, že v Severní Koreji nejsou, se mezi kopci chystalo bleskově zaútočit na tři tisícovky mužů 8. pluku.

Vojáci střelili světlice do noční oblohy a tajil se jim dech: viděli tisíce čínských vojáků, kteří postupovali k nim.

„Zůstaňte a modlete se! Já se vrátím...“

Vojenský kaplan Emil Kapaun a jeho pomocník vojín Schuler byli v tu chvíli už dávno ze stanu venku; dostali totiž zprávu, že první a druhý prapor se již sbalily a dávají se na ústup. „Zmizte odsud!“ ozývalo se ze tmy.

Kapaun a Schuler naložili několik raněných a převezli je na jih. Když se pak vraceli pro další, narazili na cestě na čínský zátaras.

„Zůstaňte u džípu a modlete se,“ řekl Kapaun Schulerovi. „Já se vrátím.“

Běžel najít další raněné, ale napadli ho Číňané. Zoufalý Schuler volal stále dokola

„Pokoj, který dává Bůh, je darem v utrpení, v nouzi i během války.“

Emil Kapaun

Rekonstrukce jedné z bitev války proti komunistické Severní Koreji

Foto: DVIDS, SGT Sung-jun Lim

Vojáci viděli Kapauna běhat od zákopu k zákopu, vytahovat z nich raněné, modlit se za umírající, naslouchat vyznání hříchů uprostřed palby.

Vojenský kaplan kpt. Emil Kapaun (vpravo) odvádí s dalším vojákem vyčerpaného spolubojovníka z bojiště, foto z počátku korejské války

Kapaunovo jméno. Kapauna už pak nikdy nespatriil.

„Ne, mé místo je u raněných“

Vojáci viděli Kapauna běhat od zákopu k zákopu, vytahovat z nich raněné, modlit se za umírající, naslouchat vyznání hříchů

uprostřed palby, trhat košile a prohlížet utržené rány. Muži na něj volali, ať uteče, ale on jim nevěnoval pozornost. Měl několikrát příležitost vyváznout, stejně jako doktor Clarence Anderson. Kněz s lékařem ale opakovaně vbíhali do ostře-lovaného území, aby přenesli další raněné

Korejská válka

25. 6. 1950 – Válka vypukla invází Severní Koreje do Jižní Koreje.

30. 6. 1950 – Americká armáda vstupuje do války.

8. 7. 1950 – Generál Douglas MacArthur jmenován v Koreji velitelem jednotek Spojených národů.

1. 10. 1950 – MacArthur vytlačuje Severokorejce z Jižní Koreje.

24. 10. 1950 – Američtí vojáci dosáhli řeky Jalu na čínské hranici.

1. 11. 1950 – Čínská lidová republika vstupuje do války na straně Severokorejců.

23. 5. 1951 – Otec Kapaun umírá v zajateckém táboře v Severní Koreji.

21. 6. 1951 – Jednotky Spojených národů vytlačují komunistické oddíly z Jižní Koreje.

10. 7. 1951 – Začátek rozhovorů o příměří.

27. 7. 1953 – Konec korejské války podepsáním příměří v Panmundžomu.

Volali na něj, aby opustil bitevní pole. „Ne,“ řekl, „mé místo je u raněných.“

do relativního bezpečí na území Američanů.

Někteří z vojáků, kterým se podařilo uniknout, uváděli, že když naposledy viděli kaplana Kapauna, zmenšila se velikost amerického tábora na nějakých čtyřicet metrů od jednoho konce ke druhému. Muži uvnitř tábora byli ze všech stran obklíčeni Číňany. Kapaun byl uprostřed toho území a zatím bez zranění. Pečoval o všechny zraněné vojáky.

Nadporučík Walt Mayo spatřil běžícího Kapauna ve vzdálenosti tři sta metrů od tábora, odkud přinášel raněné. ▷

„Pokorný člověk je podle některých lidí ten, který nebude za nic bojovat, ale dovolí druhým, aby po něm šlapali... Lidská zkušenost nás však učí, že k dosažení nějakého dobra musí člověk vynaložit úsilí; a vynaložit úsilí znamená, dát se do boje s překážkami.“

Emil Kapaun

Foto: 3x Flickr, U.S. Army Korea (Historical Image Archive) (CC BY-NC-ND 2.0)

Snímky z korejské války, vpravo obvaziště s klečícím vojenským kaplanem při službě

Během jedné z těchto cest byl Kapaun zajat a pod pohružkou střelby odveden. Vojáci však povstali a střelbou na únosce umožnili Kapaunovi utéci. Volali na něj, aby opustil bitevní pole. „Ne,“ řekl Kapaun, „mé místo je u raněných.“ Kněz se tvářil stejně klidně, jako když sloužil mši.

Čtyřicet životů

Číňané byli všude kolem, ostřelovali zmenšující se americký tábor. Četař Miller, který jako první zaslechl zvuky podobné ptačímu zpěvu, nyní ležel v příkopu nedaleko jámy, ve které vojenský kaplan Kapaun a lékař Anderson pečovali o raněné. Měl granátem rozdrčený kotník. Celé hodiny tam ležel a předstíral, že je mrtvý. Občas, když se přiblížila skupina Číňanů, vrhl po nich granát a pak zase dělal mrtvého.

**Lékař Anderson
později odhadoval,
že Kapaunovo
vyjednávání
zachránilo skoro
čtyřicet životů.**

Tu se už Číňané dostali do blízkosti jámy, ve které se Kapaun a Anderson starali o raněné; stříleli do ní z minometů a některé z raněných usmrtili.

Vzdát se v této situaci by bylo sebevraždou. Vojáci znali příběhy o krutostech, k nimž v Koreji docházelo. Kapaun pár týdnů předtím psal svému příteli: „Rudí o zajatce nestojí...“

Kapaun se v úkrytu rozhodl pro odvážný krok: přiblížil se k zajatému raněnému čínskému důstojníkovi, řekl mu, že se vzdává, a požádal Číňany o lidské zacházení. Důstojník něco zavolal na ty venku. Číňané přestali ostřelovat kryt. Kapauna a asi dalších patnáct schopných chůze zajali. Také slíbili, že na raněné už nebudou střílet. Lékař Anderson později odhadoval, že Kapaunovo vyjednávání zachránilo skoro čtyřicet životů.

Klidně, jako když jde platit k pokladně

Kapaun pod dohledem čínských vojáků vykročil z krytu, přes mrtvolky ležící po třech na sobě. Cestou spatřil nepřátelského střelce mířícího na amerického vojáka ležícího v příkopu.

Tento střelec našel četaře Millera, skrývajícího se pod mrtvým tělem. Přiložil hlaveň pušky k Millerově hlavě; ten zíral do jejího černého ústí a připadala mu tak obrovská, že by se do ní celý vešel. Teď má umřít. Vtom zaslechl kroky. Stejně tak i voják, který se ho chystal zastřelit. Vyrušený střelec se podíval směrem ke krytu a jeho puška stále mířila na Millerovo čelo. I Miller se otočil, aby se podíval.

Uviděl, že se k nim blíží americký důstojník. Vysoký, hubený, beze zbraně. Kráčel klidně, jako kdyby šel v obchodě

zaplatit k pokladně. Kapaun se prostě uprostřed boje zvedl a šel, čímž riskoval kulku do zad. Ale Číňané nevystřelili. Kapaun došel až k vojákovi s puškou a odrazil paží hlaveň pušky od Millera.

„Pomůžu vám postavit se,“ řekl mu klidným hlasem. Postavil ho na jednu nohu a pak si ho nahodil na záda. Kapaun se s Millerem na zádech vrátil k Číňanům, kteří ho zajali u krytu.

Miller si byl jistý svou smrtí. Ale ten, který ho měl zabít, ho nezahlavil. „Vůbec nevěděl, co má dělat,“ vyprávěl později četař Miller. „Takový měl otec Kapaun na tyhle lidi vliv.“

Miller objímal Kapaunova vychrtlá ramena. Byl zvědav, jak daleko ho kněz bude moci nést.

Pochod smrti

Číňané je hnali kupředu, většinou bez jídla a v noci, svízelnou cestou, kterou později ti, kdo přežili, nazvali Pochod smrti. „Když budeme pořád šlapat, nebude nám aspoň taková zima,“ řekl Kapaun Millerovi.

Korejské zimy mohou být ukrutně chladné, zvláště v horách; mnohým přinesly smrt. Připojovaly se k nim další proudy zajatců. Občas někteří z nich, včetně Kapauna, popojeli v nákladáčích. Část cesty strávil Miller na Kapaunových zádech, užaslý nad tím, že jsou oba ještě naživu.

„Měl byste mě tu už položit,“ řekl Miller. „To nemůžete vydržet.“

„Půjdem dál,“ zněla Kapaunova odpověď. Miller občas zaslechl v zadní části kolony výstřely. Došlo mu, že ty, kteří nestačili, Číňané střílejí.

Kapaun běhal sem a tam a prosil muže, aby raněné nesli dál. Když uviděl muže odmítající zvednout raněné, sám se ujmá nosítek. Ti, kteří neposlechli své důstojníky, poslechli kaplana, když je o to požádal.

Zajatecký tábor

Během několika náročných dní od svého zajetí urazili hladovějící vojáci přes šedesát mil. Koncem listopadu 1950 bylo několik zajatců z tábora v Unsanu propuštěno. Četař Samuel Cleckner se dostal na americkou linii. Tam podal zprávu o tom, že v nepřátelských táborech viděl kněze, který denně navštívil až dvě stě vojáků, ošetřoval jejich rány a modlil se růženec.

„Lidé snadno následují toho, koho si oblíbili.“ *Emil Kapaun*

Rekonstrukce jedné z bitev války proti komunistické Severní Koreji

Foto: DVIDS, SGT Sung-jun Lim

Běhal sem a tam a prosil muže, aby raněné nesli dál.

Cleckner byl prvním očitým svědkem, který vyprávěl o Kapaunově hrdinství v táborech. Noviny to, co řekl, předávaly dál, včetně vyprávění Clecknera a dalších o tom, jak Emil Kapaun setrval dobrovolně v Unsanu, ač se mohl zachránit...

Modlitba k svatému Dismasovi – patronu zlodějů

Kapaun mezitím v zajateckém táboře dál ukazoval odvahu, o které Cleckner svědčil. Když váleční zajatci začali svým nepřátelům krást jídlo, nájezdům často velel tento kaplan z města Pilsen v Kansasu. Před těmito výpravami stavěl Kapaun muže do řady a prosil je, aby se v modlitbě obrátili k svatému Dismasovi, patronu zlodějů, který byl ukřižován po Kristově pravici. Kapaun tvrdil, že se svatý Dismas přimluví u Boha za jejich úspěch. Ostatní o tom sice pochybovali, ale bavilo je to. Kapaunovi pak přezdívali Dismas. Měsíce je překvapoval svou odvahou a nyní ještě i důmyslností krádeží. Nadporučík Mayo se dal do hádky se strážemi u ohrady,

kde se skladovaly potraviny, zatímco se Kapaun s ostatními vplížili tiše dovnitř, nacpali si kapsy sójovými boby nebo solí, přes rameno hodili pytel obilí a vytratili se.

Kapaunovo údolí – Šťastné údolí

Kapaun odvedl i v dalším zajateckém táboře v Sombakolu velký kus práce, poskytoval pomoc a útěchu každému, s kým se setkal. Jedním z válečných zajatců, který to vše viděl a později dosvědčil, byl Lawrence Donovan, zajatý medik z oddílu C u 65. regimentu bojových strážů ve 25. pěší divizi. Byl to zbožný katolík a oznámil to strážím. Jeden ho za to zbil a zeptal se: „Kde je tvůj Bůh teď?“ „Je právě zde, v mé mysli a v mém srdci,“ odpověděl Donovan. Dostal za to další rány.

Jednoho dne byli Donovan a Kapaun společně v jedné z chatrčí. Korejci konečně donesli hladovějícím mužům necky plné jídla. Kolem se shromáždili důstojníci i obyčejní vojáci bez hodnosti, všichni nedočkaví, až si dřevěnými lžičkami nabrou své porce. „Hej,“ řekl Kapaun ostatním důstojníkům, „obyčejní vojáci ať jedí první. Nemyslíte, že bychom měli nechat napřed najíst vojáky?“ Důstojníci na něho užasle zírali, a pak uvolnili místo obyčejným vojákům.

Když uviděl muže odmítající zvednout raněné, sám se ujímal nosítek.

Ta vesnice, kde byl zajatecký tábor, se jmenovala Sombakol, ale krátce poté, co tam doputovali zajatci, jí dali název Kapaunovo údolí, anebo ještě sarkastičtěji: Šťastné údolí. Bez ohledu na pojmenování toho místa odborníci z Pentagonu po desetiletích prohlásili, že během války bylo v táboře v Sombakolu mnohem méně úmrtí než v ostatních. Podle židovského lékaře Esenstena, který byl také v táboře mezi zajatci, má na tom největší zásluhu Kapaun.

Ateisté, židé, všichni...

Jakkoliv byl slabý, strážci se otce Kapauna začínali bát. Zdálo se, že jeho odolnost nemá mezí. Jeho spoluvězni se na něho obraceli s prosbou o radu a vedení.

Stráže začaly Kapauna provokovat. Nejvíce zuřily kvůli tomu, že vzdoroval jejich zákazům náboženství. Každý večer ▶

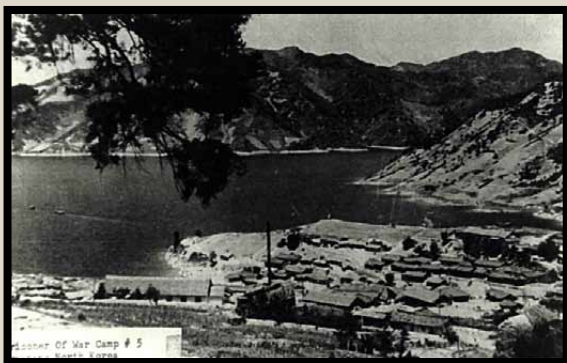
„Skutky Pána Ježíše dosvědčily, kým byl. Naše skutky ukážou, kým jsme my.“

Emil Kapaun

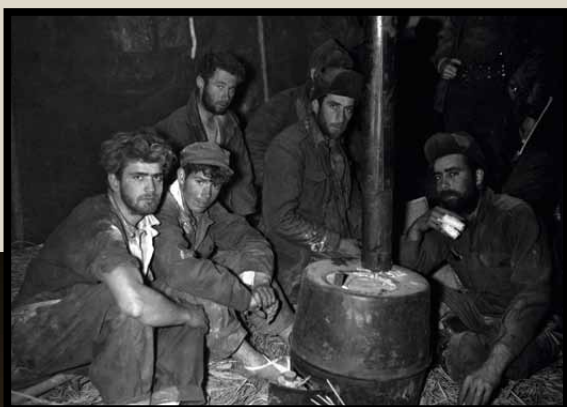
se kněz proplížil do různých chatrčí, kam přinášel nějaké to jídlo, zapálenou dýmku a trochu naděje: „Nechtěl by se někdo krátce pomodlit?“ Tehdy se s ním modlili i někteří ateisté.

Židovský lékař Sidney Esensten často s kaplanem Emilem Kapaunem diskutoval o náboženských otázkách a hluboce ho obdivoval. Když Kapaun dostal úplavici, vytvořil doktor Esensten lstí zdání falešně

Jediný známý snímek severokorejského zajateckého tábora, kde byl kaplan Emil Kapaun vězněn a kde zemřel

Osvobození američtí zajatci, únor 1951

epidemie úplavice. Tak přiměl dozorce, aby vydali léky...

Lékař celé týdny sledoval, jak se Kapaun stává nejoblíbenější postavou v táborech, jediným mužem, jehož příkazy ostatní zajatci přijímají s radostí.

Řekl umírajícímu: „Přestaň umírat!“

Jak po čase zajatci dosvědčili, došlo tu minimálně k jednomu mimořádnému uzdravení.

Kapaun vešel jednoho dne do chýše a vzal do náruče zjevně umírajícího vojáka. Kapaun držel Chesera Osborna v náručí a jeho hlavu si položil na rameno. Pak Osbornovi jasně řekl, aby přestal umírat. Jako „preventivní opatření“, řekl, mu udělí „pro každý případ“ poslední pomazání. Přitom však od Osborna požadoval, aby ještě více bojoval o svůj život. Pak se asi pět minut modlil. Osborne se zotavil. Jeho uzdravení překvapilo každého v chatrčí.

Zánět

Někteří ze zajatců si povšimli během velikonoční bohoslužby, že i otec Kapaun vypadá nemocně.

Krátce po Velikonocích 1951 se Kapaun vydal za doktorem Esenstenem. Byl velmi slabý, opíral se

o hůl a očividně měl bolesti. Esensten se dotkl knězovy nohy. Pak mu vyhrnul jednu nohavici a spatřil červenomodrý otok. Jednalo se o flebitidu, zánět žil způsobený krevní sraženinou. Flebitida může být smrtelná u lidí zdravých, natož pak u podvyživených jedinců. „Tento stav vyžaduje okamžitou léčbu,“ řekl Esensten. Prikázal Kapaunovi, aby ulehl a nevstával. „To nejde,“ řekl mu kněz.

Krátce po Kapaunově návštěvě u Esenstena probudily v noci nadporučíka Williama Funchesse zvuky, jak do jeho chatrče strážníci přesouvali Kapauna, asi proto, aby ho oddělili od nadporučíka McClaina, dalšího potíživce, kterého neměli rádi. Kapaun trpěl bolestmi. Když Funchess viděl jeho nohu, věděl, že spánek v chatrčí bude pro kněze velkým utrpením; čtrnáct mužů namačkaných vedle sebe, a když v noci chodili na latrínu, vzájemně po sobě šlapali. „Chtěl byste moje místo u zdi?“ zeptal se Funchess. Tentokrát se Kapaun nepřel. Souhlasil. Funchess si ve tmě lehl vedle něj a svým tělem zahříval křehké tělo kněze.

Hrozba Domu smrti

Během následujících šesti týdnů vyvíjeli zajatci v pjoktongském táboře tajně a odvážně snahy o záchranu života otce Kapauna. Na návrší nad táborem stály pozůstatky buddhistického kláštera; dozorcí tomu říkali nemocnice, ale zajatci používali termín Dům smrti. Číňané tam nechávali zajatce umřít tak, že jim odepřeli jídlo a pomoc. Zajatci věděli, že by tam mohl skončit i otec Kapaun.

Knězi bylo právě třicet pět let. Čtyřřadvacetiletý nadporučík Funchess se Kapauna ptal na odpuštění. „Samozeřejmě, že jim musíme odpustit,“ říkával Kapaun o vězňatelích. „A neměli bychom jim pouze odpouštět. Máme je také milo-

Přinášel jídlo, zapálenou dýmku a trochu naděje: „Nechtěl by se někdo krátce pomodlit?“ Tehdy se s ním modlili i ateisté.

„Žádná upřímná modlitba není zbytečná.“

Emil Kapaun

Foto: Flickr, U.S. Department of Defense Current Photos (CC BY-NC-ND 2.0), Sgt. Tredy Wade

Emilovi Kapaunovi byla v roce 2013 posmrtně udělena Medaile cti, kterou převzal jeho synovec Ray Kapaun, na snímku s prezidentem Barackem Obamou.

vat.“ „Ale oni střelí zraněné vojáky, týrají vězně,“ namítal Funchess. „Na tom nezáleží,“ mínil Kapaun. „Pokud jim nedokážeme odpustit, zřekáme se vlastní víry.“

Na konci května 1951, kdy závan jara osvěžil tváře mužů i v tak neutěšeném místě, se doktor Anderson domníval, že Kapaun bude v pořádku. Jenže pak přišli Číňané. Neurvale a bezohledně vtrhli do dveří chatrče. S oddílem ozbrojených čínských vojáků v zádech mával soudruh Sun ve vzduchu pistolí a střílel. Jistě se doslechl o zlepšování Kapaunova zdravotního stavu.

Vyzábli zajatci – protestanti, židé, agnostici, ateisté – se belhali ze svých chatrčí. Muži se nejprve dohadovali a pak výhrůžně křičeli na strážce: „Nechte ho!“ Číňané s puškami v ruce nehodlali ustoupit. Nadporučík Funchess viděl jednoho vyhublého Američana, jak vrazil do čínského střelce; ten zas strčil do něj.

„Já půjdu,“ řekl otec Kapaun. „Nedělejte si kvůli mě problémy.“

Muži vzlykali jako děti.

„Budu prosit za každého z vás!“

„Vy znáte ty modlitby, Ralphe,“ řekl otec Kapaun jednomu z důstojníků. Dal mu misál a dodal: „Konejte i nadále bohoslužby. Nenechte se jimi zastavit.“ Pak mu řekl, aby pečoval o muže a držel se zásad své víry – „všech zásad“.

Phil Peterson, který pomáhal Kapau-novi vést modlitbu růžence, položil svou ruku na Kapaunovo rameno. „Je mi vás strašně líto,“ řekl.

„Vám je líto mě?“ odvětil Kapaun. „Já budu s Ježíšem Kristem. Kvůli tomu jsem celý svůj život pracoval. A vy říkáte, že mě litujete? Měl byste se kvůli mě radovat.“

Kapaun dal znamení dalšímu zajatci. „Až se vrátíte do Jersey,“ řekl mu, „dejte do pořádku své manželství. Nebo sestoupím z nebe a nakopu vám zadek.“

V tu chvíli už nadporučík Mike Dowe vzlykal.

„Si to tak neber Miku,“ řekl mu Kapaun. „Jdu tam, kam jsem vždycky chtěl jít. A až dojdu tam nahoru, budu prosit za každého z vás.“

Konec?

Muži směle oznámili dozorcům, že otce Kapauna ponесou do Domu smrti sami. Chlapi se o takovou čestnou roli málem poprali.

Nosiči lůžka došli ke vchodu Domu smrti. Kapaun pozvedl ruku a požeňnal dozorcům. Potom pohleděl na nadporučíka Ralpha Nardelu: „V nebi,“ řekl mu, „se budu modlit za váš návrat domů.“

Pak letmo přejel zrakem po vyčkávajících Číňanech. „Odpusť jim, neboť nevědí, co činí,“ řekl.

Emil Joseph Kapaun

20. 4. 1916 – Ve městě Pilsen ve státě Kansas (USA) se v rodině českého původu narodil Emil Joseph Kapaun.

9. 6. 1940 – Vysvěcen na kněze (diecéze Wichita)

20. 6. 1940 – Slaví primiční mši svatou v kostele sv. Jana Nepomuckého v Pilsen.

1943 – Jmenován farářem u sv. Jana Nepomuckého

1944 – Kaplanem americké armády

1945–1946 – Slouží v Indii a Barmě, získává hodnost kapitána.

1946 – Postgraduální studium na katolické univerzitě ve Washingtonu

1948 – Návrat ke službě vojenského kaplana

červenec 1950 – Povolán z Japonska do Koreje

listopad 1950 – Zajat poblíž Unsanu v Severní Koreji

23. 5. 1951 – Otec Kapaun umírá v zajateckém táboře v Severní Koreji.

21. 6. 1951 – Jednotky Spojených národů vytlačují komunistické oddíly z Jižní Koreje.

18. srpna 1951 – In memoriam mu byl za jeho skutky u Unsanu udělen Kříž za vynikající službu.

1993 – Římskokatolickou církví prohlášen za služebníka Božího, což je první krok k případnému svatořečení.

2013 – Prezidentem Barackem Obamou udělena Medaile cti

Foto: Diocese of Wichita

Kapaunova legitimace krajské organizace

Podíval se na čínského důstojníka a řekl mu: „Odpusťte mi.“

Jeho přátelé ho položili na místo, kde leželo několik dalších mrtvých či umírajících zajatců. Otec Kapaun přežil ▷

„Dokonalosti se dosahuje (také) skrze naše úsilí. Když se snažíme stát svatými, nakonec jimi budeme.“

Emil Kapaun

Katolík McGreevy věděl, že když už zdánlivě není žádná šance, je možno se modlit ke svatému, k osobě v nebi, kterou Bůh vyslyší.

v Domě smrti dva dny bez jídla a pití. Poté zemřel.

A to byl jeho konec. Alespoň dozorcí v to doufali.

A potom se začaly dít nezvyklé věci

Krátce po Kapaunově smrti se na sousedním oddělení podařilo smrtelně nemocnému McGreevyemu odlézt ze svého místa na podlaže, kde ho Číňané chtěli nechat zemřít. Tento bývalý fotbalový hráč z Cumberlandu věděl, že musí svaly na nohou používat, jinak dojde k jejich atrofii, a pak bude mít ještě menší šanci na uzdravení. Doplazil se do rohu, kde se mohl svými mohutnými rukama vzepřít o zdi. Hluboce se nadechl, přitáhl nohy k sobě a pronesl modlitbu, jakou nikdy předtím neřikal. Katolík McGreevy věděl, že když už zdánlivě není žádná šance, je možné se modlit ke svatému, k osobě v nebi, kterou Bůh vyslyší. McGreevy se nyní modlil k muži, který tomuto popisu odpovídal. Pokud je známo, McGreevy byl prvním člověkem, který se modlil slovy: „Otče Kapaune, pomoz mi.“

A poté se, poprvé po mnoha týdnech, McGreevy postavil na nohy.

...

Zanedlouho po smrti kněze započaly mírové rozhovory a Číňané konečně začali dávat zajatcům trochu lepší stravu. Ti, kteří přežili, se začali vzpamatovávat a dávali se dohromady. Jeden druhému říkali, že ten muž, který za ně zemřel, si zasloužil na oplátku dar: jejich přežití.

Roy Wenzl a Travis Heying ■
(titulky a perex redakce; vybráno z knihy „Nejsilnější zbraň. Emil Kapaun, vojenský kaplan a hrdina korejské války“, Karmelitánské nakladatelství, 2014 – viz upoutávka na knihu na straně 51)

Pomník kaplana Emila Kapauna v Pilsen, Kansas

Foto: Flickr, ccarlstead (CC BY-NC-ND 2.0)

Pokud je známo, McGreevy byl prvním člověkem, který se modlil slovy: „Otče Kapaune, pomoz mi.“ A poté se, poprvé po mnoha týdnech, McGreevy postavil na nohy.

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Bůh je pouze jeden.^[De fide]

V Bohu jsou tři osoby: Otec, Syn a Duch Svátý. Každá z těchto tří osob vlastní numericky tutéž božskou bytnost.^[De fide]

Boží poznání je nekonečné.^[De fide]

Bůh poznává všechno skutečně v minulosti, přítomnosti i budoucnosti.^[De fide]

Bůh poznává vše pouze možné.^[De fide]

Bůh předvídá s neomylnou jistotou také budoucí svobodná jednání rozumných tvorů.^[De fide]

Bůh je všemohoucí.^[De fide]

Bůh je pánem nebe i země.^[De fide]

Bůh je nekonečně spravedlivý.^[De fide]

Bůh je nekonečně milosrdný.^[De fide]

Bůh miluje sám sebe nutně, mimobožské věci svobodně.^[De fide]

Bůh je věčný.^[De fide]

Srov. Ott, Ludwig, „Dogmatika“, Olomouc: Maticе cyrilometodějská, 1994.

Co říká katechismus

Která jsou hlavní přikázání lásky?

Hlavní přikázání křesťanské lásky jsou tato dvě:

„Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. To je největší a první přikázání.

Druhé je mu podobné: Miluj svého bližního jako sám sebe.“ (Mt 22,37nn)

Koho rozumíme pod slovem „bližní“?

Slovem bližní rozumíme každého člověka, přítele i nepřítele.

Kdy milujeme bližního jako sami sebe?

- 1) Když mu prokazujeme všechno, co právem požadujeme sami pro sebe, a neděláme mu nic, co bychom rozumně sami nechtěli, aby to druzí dělali nám;
- 2) a především když pečujeme o spásu jeho duše.

Srov. Podlaha, Antonín. „Veliký katechismus katolického náboženství“, Vydání obrázkové, Státní nakladatelství v Praze, 1933. On-line: <http://librinostri.catholica.cz/download/PodlahaObrazkovy-OCR.pdf>

Foto: Flickr, gus_estrella (CC BY-NC-SA 2.0)

Svatí nám mohou pomáhat
svou přímluvou u Boha.
To je nejen pravda víry,
ale také zkušenost všech lidí,
kteří o přímluvu svatých
prosili a prosí.

Z hřiště do nemocnice

Byl říjen 2006, hrál se zápas ve fotbale. Dvanáctiletá Avery Gerlemanová vstřelila gól, ale nezačala jásat. Přišla k postranní čáře a vyplivla na trávník chuchvalec jasně rudé krve.

Poté trenérovi řekla: „Chtěla bych se vrátit do hry.“ Kouč ji však posadil. Její stav se najednou prudce zhoršil...

Lékaři ve Wichtě (stát Kansas, USA) uvedli Avery do umělého spánku a do krku jí zavedli dýchací trubici. Plíce

***Dosavadní
poškození orgánů
bylo fatální.***

Uzdravení dvanáctileté Avery

se jí naplnily krví a ledviny vypověděly službu. Přístroje připojené k Averyině tělu opakovaně hlásily poplach. I kdyby čištění plazmy zabránilo chorobě dále poškozovat dívčiny ledviny a plicní membrány, měla doktorka Hilgenfeldová za to, že dosavadní poškození orgánů bylo fatální. Hilgenfeldová i její kolega Smith si mysleli, že smrt je jen otázkou času.

Pláč a modlitba

Lékaři oznámili rodičům Melisse a Shawnovi Gerlemanovým, jaký je zdravotní stav jejich dcery.

I když to lékaři výslovně neřekli, rodiče pochopili, že dcera může zemřít. Melissa plakala. Se Shawnem se začali modlit – k Ježíšovi a k tomu knězi ▷

***Doktorka
Hilgenfeldová i její
kolega Smith si
mysleli, že smrt je
jen otázkou času.***

Začali se modlit – k Ježíšovi a k tomu knězi z Kansasu, který zemřel před padesáti pěti lety.

Lékaři tvrdí, že je to nejzáhadnější uzdravení, s jakým se kdy setkali.

Foto: Tim Goessman

Zázračně uzdravená Avery Gerlemanová v dresu fotbalového týmu Hutchinson Community College, jak ji jako devatenáctiletou zachytil fotograf Tim Goessman

z Kansasu, který zemřel před padesáti pěti lety (viz předcházející článek).

Zázrak

O tom, co se stalo poté, lékaři tvrdí, že je to nejzáhadnější uzdravení, s jakým se kdy setkali.

Oba hlavní lékaři, kteří o Avery pečovali, jsou vědci uznávající pouze fakta a jsou nakloněni skeptickému uvažování. Vyznáním jsou protestanti, kteří na rozdíl od rodiny Gerlemanových nejsou zakoupení v katolické tradici úcty ke svatým a víře v zázraky na jejich přímluvu. Lékaři nicméně Vatikánu (pro účely probíhajícího procesu blahorečení – pozn. redakce) sdělili, že uzdravení Avery je tak neobvyklé, že pro to, k čemu došlo, není žádné jiné vysvětlení: podle nich to byl zázrak.

Podle Roy Wenzl a Travis Heying ■

„Nejsilnější zbraň. Emil Kapaun, vojenský kaplan a hrdina korejské války“, Karmelitánské nakladatelství, 2014 – viz upoutávka na str. 51)

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Z nauky Církve

Je dovolené a doporučené uctívat svaté v nebi a prosit je o přímluvu.^[De fide]

Rovněž je dovoleno a doporučuje se uctívat i jejich ostatky a obrazy.^[De fide]

Srov. Ott, Ludwig. „Dogmatika“, Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

Co říká katechismus

Co znamená výraz „společenství svatých“?

Tento výraz označuje především společnou účast všech členů církve na svatých věcech (**latinsky: sancta**): na víře, svátostech, zvláště eucharistii, charismatech a jiných duchovních darech. Základem společenství svatých je láska, která „nemyslí jen na sebe“ (1 Kor 13,5), ale vybízí věřící, aby „měli všechno společné“ (Sk 4,32) a také z vlastního majetku dávali ve prospěch chudších.

Jaké jsou další významy výrazu „společenství svatých“?

Tento výraz označuje také společenství svatých osob (**latinsky: sancti**), to je těch, kteří jsou skrze milost spojeni s Kristem zemřelým a zmrtvýchvstalým.

Někteří putují po této zemi (to jsme my, kteří jsme byli křtem povoláni ke svatosti, i když zatím moc svatí nejsme... – pozn. redakce); jiní již zemřeli a očišťují se, a to i přispěním našich modliteb (proto mají význam naše modlitby za zemřelé, za duše v očistci – pozn. redakce);

a další se už těší z Boží slávy (svatí ve vlastním slova smyslu, tj. ti, kteří již dosáhli věčného štěstí u Boha, nebe – pozn. redakce) a přimlouvají se za nás.

Ti všichni společně tvoří v Kristu jedinou rodinu, církev, ke chvále a slávě Nejsvětější Trojice.

Srov. „Kompendium Katechismu katolické církve“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.

„Jdu tam, kam jsem vždycky chtěl jít. A až dojdou tam nahoru, budu prosit za každého z vás.“

Emil Kapaun

Otče Kapaune, pomoz mi!

Otec Emil Kapaun slaví mši svatou na kapotě svého džípu během korejské války dne 7. října 1950

Foto: Col. Raymond A. Skeehee via Defence Media Activity

„Než jsem se v roce 2005 stal biskupem wichitské diecéze, o otci Kapaunovi (viz předcházející články) jsem nevěděl vůbec nic. Záhy jsem ale zjistil, že svou neznalostí patřím k menšině, a to nejen ve Wichitě, kde byl otec Kapaun vysvěcen a sloužil jako kněz, ale i v rámci celé naší země, a dokonce i celosvětově,“ říká Mons. Michael O. Jackels, biskup z amerického města Wichita.

Nechtěl ho na pokoji, vzal si ho na svatbu...

Zájem o osobu otce Kapauna začal ihned po skončení korejské války (1953). Když se totiž vojáci doslechli o smrti vojen-

ského kaplana Emila Kapauna v zajateckém táboře, začali vyprávět své příhody o zkušenostech s ním. Tento patří k mým nejoblíbenějším:

Před vysláním do Koreje, když byl ještě otec Kapaun na základně ve Fort Bliss v Texasu, měl bydlet s jedním vojákem nekatolíkem. Ten nechtěl mít za spolubydlícího katolického kaplana, a tak žádal, aby mu přidělili někoho jiného. Jeho žádost však byla zamítnuta. Během krátké doby si ho otec Kapaun získal, přijal ho do katolické církve, a byl dokonce svědkem na jeho svatbě!

Příběh má ale ještě pokračování

To je ale jen půlka příběhu. Dotyčný voják a jeho žena nemohli mít děti. Podle lékařů měla žena neléčitelné zdravotní potíže, které znemožňují početí. Její muž se po skončení korejského konfliktu dozvěděl, že otec Kapaun zemřel v zajateckém

táboře. Spolu se svou ženou se rozhodli prosit otce Kapauna, aby se za ně přimlouval u Božího trůnu na úmysl, aby mohli mít děti. I poté, co se jim narodily tři děti (!), lékaři stále trvali na tom, že žena má neléčitelné potíže, které znemožňují početí...

Vlastnosti, které přitahují

Čím otec Kapaun přitahuje tolik lidí a jak to, že je tak známý? Nejpravděpodobnější příčinou jsou, myslím, jeho vlastnosti.

Otec Kapaun byl **statečný**. V zajateckém táboře se vysmíval komunistické indoktrinaci a pokojně odrazil protináboženské útoky.

Otec Kapaun byl **šlechtný**. Raněného vojáka nesl během dlouhého bolestivého pochodu do zajateckého tábora.

Otec Kapaun byl **dobrosrdečný**. Pozvedal náladu mezi zajatci a dodával jim naději. „Mějte víru a důvěřujte,“ říkal jim. ▷

Rozhodli se prosit otce Kapauna, ať se za ně přimlouvá, aby mohli mít děti.

Narodily se jim tři děti, a lékaři stále tvrdili, že žena má neléčitelné potíže, které znemožňují početí...

Foto: Flickr, billnwmsu (CC BY-NC-ND 2.0)

Otec Kapaun byl **laskavý**. Pečoval o druhé, pral prádlo a umýval těla nemocných zajatých vojáků. Opatřoval pro ně více jídla, občas se s nimi dělil i o svůj skrovný příděl.

Otec Kapaun byl **obětavý**. Zajali ho, protože neopustil jiné zraněné vojáky, byť k tomu dostal příležitost. Zemřel 23. května 1951. Jeho smrt uspišilo kruté zacházení od jeho věznitelů, nedostatek

jídla a oblečení. Sám totiž ostatním zajatcům rozdal velkou část toho, co měl.

Otec Kapaun **nebyl dokonalý**, ostatně jako žádný člověk, a to včetně těch, kteří byli Církví již svatořečeni. Přál si být propuštěn, aby pak mohl patřičně nakopat konkrétního vězeňského dozorce do zadku...

Otec Kapaun nebyl dokonalý, ostatně jako žádný člověk, a to včetně těch, kteří byli Církví již svatořečeni.

Motiv činu: Ježíš

U otce Kapauna však nacházíme ještě jednu stránku jeho života: jeho motivaci,

Krucifix vytvořený v zajateckém táboře bojovým pilotem židovského původu. Gerald Fink ho vyřezal z třešňového dřeva na počest Emila Kapauna, kterého osobně neznal. Ale Kristus prý má Kapaunovu podobu

Foto: Catholic Diocese of Wichita

„On (Ježíš) zemřel, protože nás miloval a bylo mu nás líto. Zemřel, abychom my mohli žít.“

Emil Kapaun

Lidé prosí otce Kapauna o modlitbu, aby se přimlouval za jejich potřeby.

tedy důvod, pro který jednal tak statečně, dohodově, laskavě, uvážlivě a obětavě. To lze vysvětlit jedním slovem: Ježíš.

Ježíš sám sebe daroval v lásce, jak nám ukázal svým vtělením, službou kazatele na cestách, nasycením hladových zástupů po tělesné i duchovní stránce, uzdravováním jejich ran, odpouštěním hříchů a nakonec tím, že se vzdal svého vlastního života, obětoval ho a položil za druhé.

Vším, co otec Kapaun dělal, napodoboval Ježíše.

Když uplynul nějaký čas od smrti otce Kapauna, začali někteří ze zajatců, kteří ho znali z tábora, říkat, že Kristova tvář na křížovnici, který vyřezal židovský zajatec (který sám nikdy otce Kapauna neviděl, ale denně o něm slyšel nějaké historky), se překvapivě podobala tváři hrdinského

**Knihu Roye Wenzla
a Travis Heyinga
Nejsilnější zbraň. Emil
Kapaun, vojenský kaplan
a hrdina korejské války
vydalo Karmelitánské
nakladatelství, 144 stran,
215 Kč. Možnost
objednávky
na www.ikarmel.cz.**

Foto: Wikimedia Commons, U.S. National Archives and Records Administration

Modlitba mladého mariňáka pár minut před útokem proti komunistickým korejským vojákům

kněze. Zajatec, který kříž vyřezal, si mysl, že právě tak musel Ježíš vypadat: jako otec Kapaun.

Byl, tak jak o něm říkali jeho bývalí spoluvězni a jak je vyryto na jeho pomníku v rodném městě Pilsen v Kansasu, „cele člověkem a cele knězem.“

Lidé prosí otce Kapauna o modlitbu, aby se přimlouval za jejich potřeby. Modlí se společně s Bobem McGreevym, který přežil zajatecký tábor a krátce po smrti otce Kapauna zvolal: „Otče Kapaune, pomoz mi!“

Skutečně, dříve než otce Kapauna nechali dozorcí odnést stranou ostatních, aby zemřel zcela opuštěn, slíbil ostatním zajatcům: „Až dojdu tam nahoru

(do nebe), pomodlím se za každého z vás.“ A jednomu z nich, který měl po návratu domů dát nejprve do pořádku své manželství, otec Kapaun pohrozil, že pokud tak neudělá, sestoupí z nebe a nakope mu – asi uhadnete co.

Pokud ho katolická církev prohlásí za blahoslaveného a svatého, bude moci inspirovat ještě více lidí k následování Ježíše.

Mons. Michael O. Jackels ■
(podle Roy Wenzl a Travis Heying:
„Nejsilnější zbraň. Emil Kapaun,
vojenský kaplan a hrdina korejské války“,
Karmelitánské nakladatelství, 2014 – viz
upoutávka na této straně)

***Pokud ho katolická církev prohlásí
za blahoslaveného a svatého, bude
moci inspirovat ještě více lidí
k následování Ježíše.***

Foto: Flickr, Richard Masoner/Cycliflous (CC BY-SA 2.0)

... dává slunci svítit na všechny

Klíče od automobilu udělaly pěkný oblouček, cinkly o železnou mříž a zmizely. V tom letním poledním žáru téměř nezachytitelná událost písckého náměstí. A přece...! Kolemjdoucí pán mírně zpomaluje a přes rameno se ptá: „Co to bylo?“ Odpovídám záměrně s nadhledem: „... jen klíče vod auta.“ Současně můj nadhled mizí, tak jako mizí chodec s doporučením „... že tam určitě bude nějaký vstup ze sklepa...“

Začíná mi docházet závažnost situace, a to zejména při pokleknutí u chodníkové mříže. Oči se adaptují na šero a vidí čtyřmetrovou betonovou šachtu bez jakéhokoliv výstupku, natož vstupu! Na dně mezi odpadky vidím své klíče, které upustila před několika vteřinami má vedrem schváčená ruka a mysl. Dochází mi, že nestíhám odpolední program, neboť sehnat žebřík či něco jiného bude akce, která zabere nejméně hodinu. Klekám opět na chodník a znovu sonduji temnou šachtu.

„Co tam hledáš!?“ slyším nad sebou hlas a zvedám se. Otázka přichází od lehce zanedbaného mladíka se strupy na nose a batohem na zádech. Není sám, hned vedle něj se na mne usmívá starší fousáč. Také u něj není pochyb, že vše své si nosí s sebou a že jeho „doma“ má hodně neur-

„Mějte se na pozoru, abyste nepohrdali ani jedním z těchto maličkých. Pravím vám, že jejich andělé v nebi jsou neustále v blízkosti mého nebeského Otce. Vždyť Syn člověka přišel spasit, co zahynulo.“

Ježíš Kristus (Mt 18,10n)

čité obrysy. Mladšímu vysvětluji, co právě začínám řešit, a nabídka přichází vzápětí.

„My ti pomůžeme. Když seženeš provázek a něco dáš, tak ti pomůžem.“ Zatím nechápu, a tak chlapík z batohu vytahuje hlavní trumf – MAGNET! Krásný velký magnet s dírkou uprostřed. A přichází další zvrat v událostech. Po chvíli si moji spasitelé uvědomují, že vlastně mají i ten provázek! Užmoulané klubko je třeba rozmotat, přeříznout, navázat... „Tady mi to přišlápni, teď povol, zase natáhni...“ Bez povšimnutí kolemjdoucích asistuji na náměstí zrodu nového a krásně dlouhého provázku. Chlapík je šikovný a za tiché podpory druhého navazuje samotný magnet. Snad to bude stačit...

Spouštíme provázek dolů – trošku chlapíka naviguji a ... je to tak, fyzikální

zákony fungují. Klíče na dně přiskočily k magnetu a už jedou nahoru. Asi metr pod úrovní chodníku se klíče zastavují – „Tak co dáš...?“ – Odměnu mám již vymyšlenou, víc než jednu stravenku a pár peněz stejně u sebe nemám, nicméně nabídka je přijata – ba dokonce možná převýšila jejich očekávání. Provázek se dává do pohybu.

Pak již jen mé vřelé díky, srdečné stisky rukou. Uvědomuji si, že celá akce netrvala ani deset minut. Ptám se a dozvídám se ještě několik reálií z bezdomovcevého života. Společně přiklápíme mříž a já ještě jednou moc děkuji.

„Lidi si maj' pomáhat,“ odpovídá mladší. Nasazují batohy a odcházejí.

Jan Dlab ■

Foto: Ondřej P. Vaněček

Neděle – den Páně

Prožívání dne Páně patří k základním prvkům křesťanského života. Křesťanské rozdělení času na dny všední a sváteční také utvářelo křesťanskou evropskou kulturu a stalo se pro ni darem. Považujeme to v našem prostředí až příliš za samozřejmost a málo vnímáme, jak se nám den Páně pomalu vytrácí.

V jednom starokřesťanském spisu o severoafrických mučednících v Abitine se říká, že se jich ptali, jak to, že slaví neděli, když je to zakázáno. Oni jim odpověděli: „Bez neděle nemůžeme žít.“ Tedy, kde

se slaví neděle, tam očividně jsou křesťané, kde se neslaví neděle, tam už se víra silně vytrácí a s ní také ostatní křesťanské hodnoty.

Svědectví beze slov

Mají-li křesťané vydávat tomuto světu stále svědectví o evangeliu, pak samotné zachovávání svátečního dne je jedním z hlavních svědectví. Tím samotným, že slaví neděli, velmi jasně svědčí o Kristu. A platí to i naopak – jestliže neslaví neděli, znevažují Krista.

Žijeme v situaci, kdy tato navenek velmi postřehnutelná a základní svědectví jsou velmi důležitá.

Těžko se někdy o Kristu mluví, a zde je příležitost ke svědectví i bez mluvení.

Rakouští biskupové mluví o potřebě zakotvit neděli jako závazný den klidu i do evropské ústavy.

Bylo to však zamítnuto. Papež Jan Pavel II. už před několika lety cítil potřebu znovu připomenout důležitost prožívání neděle obsírným listem *Dies Domini (Den Páně)*.

Sám název napovídá...

Český název NEDĚLE ukazuje hlavně na 7. biblický **den Božího odpočinku**, čas posvátný, den radosti a volného času. Má rozměr ryze náboženský i sociální. Odráží se v něm základní přikázání lásky k Bohu a k bližnímu. Jestliže je člověk celý týden plně zaujat prací pro svou obživu, může slábnout vztah k Bohu, na kterého, jak říká, nemá proto čas.

Proto je zde Boží přikázání, které není jen povinností a omezením, ale praktickou pomocí pro člověka, aby se zastavil, aby si odpočinul, aby znovu v klidu pohlédl na svého Boha a utužil s ním ▷

Těšit se na věčnost znamená teď těšit se na neděli.

vztah. Jsme náchylní lehce něčemu propadnout, stát se na něčem nezdravě závislí. A to se může stát i v případě práce. Nemá to nic společného s podporou lenochů nebo snad s pohrdáním některou prací. Práce je náš úděl a Boží příkaz a naše realizace a platí stále slovo apoštola Pavla v listě Soluňanům: „Kdo nechce pracovat, ať nejí!“ Ale jestliže člověk nezná nic jiného než práci, jestliže si nikdy neoblékne také sváteční šaty, nemá čas na své blízké, nepovznese svou mysl k nebi, jeho život ztrácí jeden důležitý rozměr, smysl a nadhled, všechno bude stále obtížnější

Foto: Flickr, fdecomite (CC BY 2.0)

Foto: archiv MSI

*Vycházející
slunce o dni
Páně vždy
připomínalo
Kristovo
vzkříšení.*

*Jednou, až pomine tento svět prostoru
a času a bude nové nebe a nová země,
bude jenom den Páně, všechno bude
patřit jen Pánu a bude to život s ním.*

a šedivější. Musí to být přikázání, aby se dokázal člověk někdy odtrhnout. Když se mu to podaří, může také udělat novou mimořádnou zkušenost s Bohem.

Den Kristův

Ruský název dne Páně VOSKRESENIJE ukazuje na **den Kristův**, den zmrtvýchvstání a den, kdy se zmrtvýchvstalý znovu učedníkům přednostně zjevoval. Ve Zjevení sv. Jana (Zj 1,10) je to potvrzeno i biblicky, když Jan popisuje, že měl

vidění v den Páně. Tak se nenazývala židovská sobota, ale první den po sobotě, jehož slavením se první křesťané začali odlišovat od židů. Samozřejmě teprve od začátku 4. století, když se křesťanům dostalo obecného uznání v Římské říši, mohla se podle výnosu císaře Konstantina z 3. března 321 začít neděle slavit ve společnosti obecně.

Německý název dne Páně SONNTAG křesťanům také ukazuje na Krista. Není to jen přežitek pohanské doby jako

Texty na téma „Den Páně“ na str. 53 až 56 jsou z přednášek P. Jindřicha Bartoše při lidových misiích. Nejen tyto nahrávky, ale tisíce dalších vám nabízí

internetová televize
www.TV-MIS.cz

a její čtyři „programy“: MIS 1 – zábava, MIS 2 – vzdělání, MIS 3 – publicistika, MIS 4 – lokální. Kromě toho také nabízí velmi rozsáhlou audiosekcí, TémaBox, tj. přehrávač duchovních přednášek, seminářů, kázání, audioknih <http://temabox.tv-mis.cz> (více viz upoutávka na str. 39) a křesťanský JukeBox <http://jukebox.tv-mis.cz>. Doporučujeme!

Neděle vyžaduje i odvahu

O jedné takovéto zkušenosti mi vyprávěli manželé žijící kdesi u Blanska. Bylo to někdy na konci sedmdesátých let minulého století. Když se jako mladí vzali, chtěli si také postavit nový dům, a jak se to tehdy jediné dalo dělat, aby to finančně utáhli, tedy svépomocí ve volném čase mimo zaměstnání s pomocí rodiny a přátel. Protože byli opravdově věřící, než se dali do práce, řekli si dvě zásady: „Nikdy nebudeme dělat v neděli a nebudeme dávat žádné úplatky.“ S tímto rozhodnutím tedy začali. Koupili stavební místo a teď bylo potřeba vybagrovat sklepy. Muž pracoval v podniku, kde měli stroj, který by jim to mohl udělat, tak šel požádat do kanceláře. Právě však byla naftová krize, a protože nedal žádný úplatek, tak mu řekli, co měli nařízeno – že se soukromníkům žádné práce dělat nesmí. Vypadalo to beznadějně. Zatímco čekali, přišli sousedé, kteří už stavěli dávno, s prosbou o půjčení cihel, které byly v té době na příděl. Říkali: „My nemůžeme pokračovat, protože nám cihly došly a právě nejsou k dostání, vám tady zatím leží, protože ještě nemáte vybagrováno, kdybyste nám je zatím půjčili, nám to pomůže, a až bude příděl, tak vám je vrátíme.“ Nebyli z toho dvakrát nadšeni. Bagrování je v nedohlednu, cihly půjčí a se stavěním bude pomalu konec. Pak ale mladá paní uvažovala: „Potřebujeme, aby nám někdo pomohl. Možná musíme napřed my někomu pomoci.“ A tak trochu s těžkým srdcem začali stavbu tím, že

Bůh člověka neopustí, když mu chce být věrný.

půjčili cihly, které už měli ručně nanesené na nepřístupném místě blízko plánovaného výkopu. Pak se najednou situace začala měnit. Muže si v práci pozvali do kanceláře: „Vy jste tady před časem žádal o to vybagrování? Podnik by teď potřeboval nějakou zeminu na terénní úpravy, bylo by pro nás výhodné, kdybychom si to mohli narýpat na té vaší stavbě, a měli byste to i zadarmo.“ Skutečně, podnik jim vybagroval sklepy, sousedé vrá-

tili cihly a oni se dali do stavby. Opravdu nikdy nedělali v neděli, to se tam jen odpoledne chodili dívat a plánovat, aby se do toho zas v pondělí po práci mohli s plnou vervou vrhnout. Opravdu nikomu nedali úplatek a dokončili dům dříve než jejich sousedé, kteří začali o hodně dřív a dělali hlavně o nedělích... Byla to pro ně životní zkušenost, že Bůh člověka neopustí, když mu chce být věrný, ale člověk musí být připraven na to, že to první, co po takovém rozhodnutí přijde, bude zkouška. Jestli vydrží a bude ochoten pro to něco obětovat, pak teprve udělá tu velkou zkušenost, že Bůh je s ním.

P. Jindřich Bartoš ■

Foto: Flickr, Ivan Radic (CC BY 2.0)

den Slunce v řecko-římském planetárním týdnu, ale tím sluncem je míněn Kristus, nazývaný Slunce spravedlnosti (Mal 3,20). Vycházející slunce o dni Páně vždy připomínalo Kristovo vzkříšení a kosmický rozměr této události křesťanský starověk i středověk vyjadřoval orientací staveb kostelů a oltářů k východu, stejně jako při křesťanských pohřbech nasměrováním zemřelých tak, aby se dívali k východu.

Apsidy a presbytáře starých kostelů mívaly uprostřed okno, případně ještě jiná okna na jižní straně, aby nedělní shromáždění ráno a během dopoledne mělo vycházející slunce stále před očima. Teprve v barokní době byla tato okna často zakryta stavbou monumentálního oltáře.

Avšak místo, kde slunce vychází, se v jednotlivých ročních obdobích posouvá, a proto orientace jednotlivých staveb k vycházejícímu slunci obvykle odpovídá době slavení svátku patrona kostela.

Den Ducha Svatého

Den Páně je také **den Ducha Svatého**, den jeho zaslíbeného Soslání, den prvních pokřtěných a vzniku Církve. Proto je neděle také dnem církevního shromáždění, kdy Duch Svatý shromáždí Církev a vytváří z ní jedno tělo. Skutky apoštolů

(Sk 20,7) a 1. list Korintňanům (1 Kor 16,2) dosvědčují pravidelné shromáždění v tento první den v týdnu – míněno po židovské sobotě. Vedle svátečního klidu nedělní zvony ukazují na tento druhý charakter dne Páně – den křesťanského společenství. Vyjadřujeme tím, že víra je naší společnou věcí, ne jen soukromou věcí, jak se to před lety pořád opakovalo, až jsme tomu málem uvěřili. Pán zvláště slíbil svou přítomnost tam, kde se shromáždili dva nebo tři. Eucharistii můžeme slavit jen ve společenství, ▷

*Kde se slaví neděle, tam očividně jsou křesťané,
kde se neslaví, tam už se víra silně vytrácí a s ní také
ostatní křesťanské hodnoty.*

Foto: Ondřej P. Vaněček

soukromá mše sv. je něco skutečně mimořádného. Už v Listě Židům (Žid 10,25) je také vidět potřeba vážného napomenutí k pravidelné návštěvě eucharistického shromáždění.

Neděle a rodina

Tím jsme se dostali k rozměru neděle, jímž je podpora společenství, v první řadě rodiny. Rodina by alespoň v neděli měla být spolu, shromážděná u jednoho stolu, který vytváří rodinný střed. Kde už se ani v neděli nesedí u jednoho stolu, tam už rodinné společenství určitě upadá. Návštěvy příbuzných, setkání přátel, návštěvy nemocných to mají ještě rozšířit. Jsme stvořeni pro společenství, druhé lidi potřebujeme – v den Páně tuto Boží starostlivost jako veliký dar také máme prožít.

Neděle a naše budoucnost

Je ještě jeden rozměr dne Páně, a to je **rozměr eschatologický**. Den první a zároveň osmý, zaměřený na budoucnost, proto staré křtitelnice bývají osmiboké. Jednou, až pomine tento svět prostoru a času a bude nové nebe a nová země, bude jenom den Páně, všechno bude patřit jen Pánu a bude to život s ním. Věčnost však „začíná dnes“. Jen to, co tady začneme, pak bude moci pokračovat. Má-li to být věčnost s Bohem, musí tady začít čas s Bohem a den Páně je pro to základ. Těšit se na věčnost znamená teď těšit se na neděli.

Synoda ve Würzburgu pro současnou dobu zdůrazňuje: Neděle je nezadatelná jako svátek křesťanské obce, jako den slavení eucharistie a jako den křesťanského očekávání a naděje; nelze ji vyměnit za jiné dny týdne. Jako její zvláštní funkce jsou zmíněny: posílení ve víře, uschopnění k bohoslužbě a ke službě v tomto

světě, osvobození od rozmanitých tlaků života v industriální masové společnosti, ochrana před zotročením a izolací světem práce. Proto křesťané hájí neděli jako den slavení a klidu – je důležitá nejen pro Církev, ale pro celou společnost.

P. Jindřich Bartoš ■

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Pět církevních přikázání

1. O nedělích a dalších zasvěcených svátcích se zúčastnit mše svaté a zdržet se práce a činností, které by posvěcování těchto dní mohly bránit.
2. Alespoň jednou za rok vyznat své hříchy ve svátosti smíření.
3. Alespoň v době velikonoční přistoupit ke Svatému přijímání.
4. Ve dnech stanovených církví se zdržovat masa a zachovávat půst.
5. Podle svých možností přispívat na hmotné potřeby církve.

Jak se světi neděle?

Křesťané světi neděli a jiné zasvěcené svátky účastí na eucharistické oběti Pána a zdržením se těch činností, které jsou na překážku bohopoctě a radosti vlastní dnu Páně nebo

nezbytnému duševnímu a tělesnému zotavení. Dovoleny jsou činnosti spojené s rodinnými potřebami nebo služby velmi užitečné pro společenství, pokud nevytvářejí návyky, které by ohrožovaly svěcení neděle, rodinný život a zdraví.

Proč je důležité, aby neděle byla v občanské společnosti uznávána jako sváteční den?

Je to důležité proto, aby všichni měli skutečnou možnost dostatečně užívat odpočinku a volného času, který jim umožní pěstovat náboženský, rodinný, kulturní a společenský život; je také důležité mít vhodnou dobu k rozjímání, zamyšlení, mlčení a studiu; čas věnovaný dobrým skutkům, zvláště ve prospěch nemocných a starých osob.

Srov. „Kompendium Katechismu katolické církve.“
Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Pohni, abys den sváteční světil

Foto: Flickr, Marquette University (CC BY-NC-ND 2.0)

Snoubenec – podnikatel

Vzpomínám si na jednu zvláštní zkušenost. Tehdy jsem byl ještě jáhnem a působil jsem na faře u svatého Mikuláše ve Znojmě. Při přípravě snoubenců jsme mluvili i o tom, že se nemá v neděli zbytečně pracovat. Ženich se mírně a shoví-

vavě usmíval, jako kdyby naznačoval, že si o tom myslí své a že stejně bude dělat, co chce. Na to má ostatně každý právo, i když ne vždy mu to prospívá...

Při příštím setkání s těmito snoubenci se však ženich sám znovu vrátil k tematice nedělní práce a říká: „Já už nikdy

v neděli pracovat nebudu.“ Trochu jsem byl udiven. To bych zrovna od něho nečekal. Zeptal jsem se ho tedy, co ho k tomu dovedlo.

Vyprávěl, že jako drobní podnikatelé často pracují i v neděli. Tentokrát s tátou převáželi avíí jakési těžké bedny do nějaké továrny. Byla však neděle a hlavní vchod byl uzavřen. Proto jim řekli, že je třeba jet k zadnímu vchodu po polní cestě. Co se však nestalo? Asi padesát metrů od zadního vchodu do fabriky se jim urvala náprava u auta. Takže těžké bedny přenášeli ručně – nebyl tam totiž nikdo, kdo by jim v neděli pomohl, jednali pouze s hlídačem. Když nesli druhou bednu, tátovi ruplo v zádech a na několik dní byl vyřazen z jakékoliv činnosti. Všechny ostatní bedny pak musel přetahat chudák mladý snoubenec sám. Byl z toho pořádně zničený. Několik dní pak ještě zařizoval opravu rozbitého auta. Na nedělní práci dost citelně prodělali... To vše prožil právě v souvislosti s naší minulou ▷

Foto: Flickr, ilustrace (CC BY 2.0)

***Kdo v neděli
dělá, ten se nikdy
nedodělá.***

Foto: Flickr, Kevin L O'Mara (CC BY-NC-ND 2.0)

pocítí, že se mu to bohatě vrátí v následujících všedních dnech. Vždyť díky Božímu požehnání se může všechno proměnit.

Svěcení neděle však většinou nepřijde samo. Musíme pro to něco udělat. A tak si můžeme častěji připomenout slova toho malého chlapce: Pohni, abys den sváteční světil!

P. Marek Dunda ■

Nadbytečná nedělní práce nemá totiž Boží požehnání.

Foto: Flickr, Penumbra (CC BY-NC-ND 2.0)

debatou o nedělní práci a došlo mu, že něco na tom asi bude.

Pochopili jste vtip?

Na společenství manželů nám jeden z účastníků vyprávěl o tom, jak malý kluk nadšeně přiběhl ze školy a sděloval své dojmy z hodiny náboženství. „A o čem jste se v tom náboženství učili?“ Klučina ani na chvíli nezaváhal a říká: „Brali jsme třetí přikázání Desatera – Pohni, abys den sváteční světil!“

Možná ještě důležitá poznámka pro ty, kteří už Desatero trochu zapoměli: třetí přikázání jinak zní: „Pomni (to je pamatu), abys den sváteční světil.“ Kdo ho nezná, nejen že asi nepochopí pointu vtipu, ale pravděpodobně nebude ani správně nakládat se svým časem. Každé z přikázání Desatera totiž chrání nějakou pro nás důležitou hodnotu. V tom třetím jde o čas – čas pro odpočinek, čas pro rodinu i čas pro Pána Boha.

Už český název neděle napovídá, že se jedná o den, kdy se nedělá. Žijeme však v době, kdy se všechno relativizuje. Proto není divu, když mnozí neberou vážně, že neděle nemá být znesvěcována nadbytečnou prací. Znamé úsloví říká: Kdo v neděli dělá, ten se nikdy nedodělá (a jeden můj kamarád dodává: „Ten se z toho jednou po...“).

Zkus to! Něco na tom je...

Nadbytečná nedělní práce nemá totiž Boží požehnání. My lidé, zvláště ti mladší,

jsme v pokušení v neděli strhnout, co jindy nestihneme. I když se to může nějakou dobu dařit, zpětně zjistíme, že ve skutečnosti jsme prodělali. Za těch pár roků, co jsem knězem, bych mohl jmenovat celou řadu bolestných případů, kdy tato zkušenost s přehnanou nedělní prací přinesla své trpké a bolestné ovoce. Vždy je mi líto těch, kteří na nedělní práci doplácí, a nejraději bych každého poprosil, ať udělá zkušenost opačnou. Kdo si totiž neděli uchrání jako den klidu, kdo věnuje svůj čas Pánu Bohu a nejblížešim, ten

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Proč se v Izraeli světila sobota?

Sobota je pro Izrael velkou připomínkou Boha Stvořitele a Osvoboditele. Sobota připomíná sedmý den stvoření (podle symbolické mluvy Bible – pozn. redakce), o kterém se píše, že v něm Bůh „ustal a odpočinul si“ (Ex 31,17). Do jisté míry pro všechny lidi platí přikázání, aby přerušili práci a nabrali nový dech. I lidem služebným má být umožněno, aby slavili sobotu. Připomíná to osvobození Izraele z egyptského otroctví: „Pamatuj, žes byl otrokem v egyptské zemi...“ (Dt 5,15) Sobota je proto oslavou lidské svobody, v sobotu si lze vydechnout, v sobotu neplatí rozdělení světa na pány a poddané. V tradičním židovství je tento den dnem svobody a odpočinku.

Proč křesťané nahradili sobotu nedělí?

Křesťané nahradili slavení soboty slavením neděle, protože Ježíš Kristus vstal z mrtvých právě nedělního rána. Pro křesťany se tak neděle stala prvním ze všech dní: „dnem Páně“. Křesťanská neděle má tři podstatné prvky: 1. Připomíná stvoření světa a zprostředkovává slávu Boží dobroty. 2. Připomíná den, kdy byl svět obnoven v Ježíši Kristu. Tak to vyjadřuje modlitba z velikonoční vigilie: „Bože, tys nás nejen stvořil, ale když jsme zhřešili, také jsi nás vykoupil.“ 3. Na neděli se přesouvá i motiv odpočinku, a to nejen proto, aby člověk odpočinul od své práce, ale také proto, aby neděle byla předobrazem věčného odpočinku člověka v Bohu.

Srov. „YouCat: Katechismus katolické církve pro mladé“, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

Jak používat knihy z A.M.I.M.S. nejen pro sebe, ale i pro druhé?

Publikace, které v tiskovém apoštolátu A.M.I.M.S. vydáváme, většinou osloví i lidi vzdálené od víry. Knih si můžete objednat alespoň deset od každého vybraného titulu. Na objednacím kuponu je na této a následující straně jen část naší nabídky – více najdete na www.amims.net. Sami byste si měli nejdříve knihy přečíst (to je možné i bez toho, že byste si knihu objednali – kompletní texty většiny publikací z A.M.I.M.S. najdete na internetových adresách www.fatym.com a www.amims.net). Potom byste měli uvážit, koho z vašich známých, přátel, sousedů, příbuzných (zejména těch, kteří jsou nevěřící či víře odcizení, kteří již dlouho neudělali nic pro své náboženské vzdělání, kteří jsou nemocní, osamělí...) by kniha mohla oslovit, zaujmout, komu by byla prospěšná. Knihy pak můžete rozdávat, půjčovat, nabízet za příspěvek na tisk...

P. Marek Dunda ■

Foto: Freepik

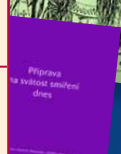
Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk	kusů		
Jitka Krausová: Příběhy moudrosti (formát A5, 96 stran, 20 Kč)			
Jozef Luscoň: Do akce jde Titus! (A5, 128 stran, 25 Kč) Napínavý příběh nového blahoslaveného kněze, saleziána. Nejen pro mládež...			
Jana Zehnalová: Nebraňte dětem přicházet (formát A5, 88 stran, 20 Kč) Katecheze pro děti			
Josef Janšta: Eliška a Víta (A5, 76 stran, 15 Kč) Čtivý příběh pro děti staršího školního věku od známého autora příběhů pro děti a mládež			
Josef Janšta: O výchově (A5, 40 stran, 10 Kč) Několik užitečných poznámek a doporučení k nelehkému úkolu, jakým je výchova			
Josef Janšta: Od šikany ke spolu I. + II. (A5, 80 + 68 stran, celkem 40 Kč) Napínavý příběh pro děti školního věku (ve dvou svazcích)			
Josef Janšta: Prázdniny bez tabletu I. + II. (A5, 76 + 84 stran, celkem 40 Kč) Napínavý příběh pro děti mladšího školního věku (2 svazky)			
Omalovánky od ATER: Šebestián Kubínek (A5, 21 stran, 5 Kč) Zajímavý život muže, který pro Pána Ježíše všechno opustil...			
P. Marek Dunda a kol.: Hesla pro skvělý život (A5, 104 stran, 20 Kč) Zveršovaný katechismus v heslech (pracovní verze k YOUCAT)			
Pojď si hrát: Stvoření světa (A5, 32 stran, 8 Kč) Domalovánky, luštěnky, křížovky, spojovačky			
Pojď si hrát: Sv. Zdislava (A5, 20 stran, 4 Kč) Domalovánky, luštěnky, křížovky, spojovačky			
Sestry dominikánky: Vaříme se sestrou Flavii (A5, 76 stran, 20 Kč) Recepty řeholní sestry, která vařila v litoměřickém semináři bohoslovcům			
P. Josef Soukop: Velký náčelník dává Základní kurz křesťanské nauky (A5, 60 stran, 15 Kč) Velmi srozumitelně a přitom do hloubky (a ještě k tomu velmi poutavě s použitím velkého množství příkladů)			
P. Martin Sedloň, OMI: Doprovázení (12 x 21 cm, 44 stran, 10 Kč) Řada myšlenek a impulsů – kniha, kterou můžete kdekoliv otevřít a hned se do ní začtete. Stručné, jasné, čtivé – výborná dárková kniha			
P. Martin Sedloň, OMI: Poutníkem naděje (12 x 21 cm, 44 stran, 10 Kč) Kniha o tom, co tak mnoho lidí potřebuje, ale přitom to postrádá: o naději. Kniha na četbu již trochu náročnější než ta předchozí			
P. Marek Dunda (ed.): Tak kázal Vianney (A5, 72 str., 15 Kč) Tiskový apoštolát A.M.I.M.S. postupně publikuje kázání svatého faráře arského. V této a následujících čtyřech publikacích najdete již více než polovinu z celkem osmdesáti dochovaných kázání sv. Jana Marie Vianneye.			
P. Marek Dunda (ed.): Jak kázal Vianney o svaté zповědi (A5, 68 stran, 15 Kč)			
P. Marek Dunda (ed.): I tak kázal Vianney (A5, 68 stran, 15 Kč)			
P. Marek Dunda (ed.): Promluvy sv. Jana Marie Vianneye (A5, 60 stran, 15 Kč)			
P. Marek Dunda (ed.): Z myšlenek sv. Jana Marie Vianneye (A5, 36 stran, 10 Kč)			
P. Jan Richter (ed.): Zajeď na hlubinu (formát A5, 56 stran, 15 Kč) Mozaika z myšlenek svatého papeže Jana Pavla II.			
P. Marek Dunda (ed.): Řekli svatí a to platí I., II. a III. (A5, 80–84 stran, 3 x 20 Kč) Rozsáhlá sbírka stovek citátů svatých a blahoslavených	I.	II.	III.
sv. Jan Zlatoústý: Kázání na Janovo evangelium, kázání 1–15 (A5, 84 stran, 20 Kč) Kázání, ve kterých jeden z nejvýznamnějších kazatelů starověké Církve probírá takzvaný „Prolog“, tj. prvních osmnáct veršů Janova evangelia. Editorem celé série je P. Marek Dunda.			
sv. Jan Zlatoústý: Kázání na Janovo evangelium, kázání 62–75 (A5, 84 stran, 20 Kč) Kázání na 11.–14. kapitolu Janova evangelia, tedy o událostech předcházejících Ježíšovu utrpení a o části poslední večeře			
P. Ladislav Simajchl: Stáří (A5, 48 stran, 10 Kč) Jak prožívat stáří tak, abyste se na něj mohli téměř těšit...			
P. Ladislav Simajchl: Rodiče a školáci (A5, 76 stran, 15 Kč) Čítanka o výchově dětí od školáčků po studenty. Pro rodiče dětí školního věku (od 1. třídy až po pubertu včetně)			

objednávkový kupon

ROZMLOUVEJ
S BOHEM

PŘÍPRAVA
PRVNÍ SVATÉ PŘÍJÍMÁNÍ

Příprava
na svatost smíření
dnes

Název publikace, popis a doporučený příspěvek na tisk	kusů
Jitka Krausová: Manželství – cesta ke svatosti (A5, 322 stran, 40 Kč) Příběhy svatých manželů 20. století – a dokonce začátku 21. století	
Nálepky s hesly (dva archy A4, 24 Kč oba archy dohromady, viz str. 58n)	
Joseph Fabelle: Cena, kterou zaplatíš (A5, 160 stran, 30 Kč) Muslim z Iráku napínavě vypráví o svém obrácení, křtu, útěku...	
P. Marek Dunda, P. Pavel Zahradníček (ed.): Dotyky nebe a země (formát A5, 128 str., plnobarevná obálka, 30 Kč) 7 událostí a předmětů v dějinách křesťanství, které zvou k zamyšlení	2. VYD.
P. Pavel Zahradníček: Dějiny, jak je možná neznáte (A5, 128 stran, plnobarevná obálka, 30 Kč) 10 mýtů o křesťanství ve světle historických faktů	2. VYD.
P. Josef Doubrava, P. Marek Dunda: Mozaika duchovní moudrosti (A5, 96 str., plnobarevná obálka, 20 Kč) Výběr citátů známých osobností	2. VYD.
Jaroslav V. Polc: Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti (A5, 128 str., plnobarevná obálka, 30 Kč) Kým byl Jan Hus ve skutečnosti – ve světle faktů, jeho klady i zápory...	
Thomas E. Woods, Jr.: Jak katolická církev budovala západní civilizaci (A5, 208 stran + 16 stran barevných příloh, 180 Kč)	
P. Marek Dunda: Krokodýl aneb můžeš růst (A5, 64 stran, plnobarevná obálka, 15 Kč) 36 impulsů pro růst lásky k Bohu i k bližnímu	
Ze života pro život (A5, 96 stran, plnobar. obálka, 20 Kč) Výběr z nejzajímavějších svědectví, která vyšla v prvních dvaceti číslech časopisu <i>Milujte se!</i>	
sestra Cecílie: Útěk sestry Cecílie (A5, 96 stran, plnobarevná obálka, 20 Kč) Napínavé, ale i humorné vyprávění řeholnice, která v 50. letech ukryvala kněze před StB a pak před ní sama utíkala	
sv. Alfons M. Liguori: Návod na dobrý život (A5, 96 stran, plnobarevná obálka, 20 Kč) Stručně a jasně o základech duchovního života – dobrého a radostného	
P. Jan Kabeláč: Základy křesťanské víry (A6, 44 stran, 5 Kč) Stručně a srozumitelně nás toto dílko uvádí do křesťanských postojů. Je to jedna z nejžádanějších brožurek A.M.I.M.S. – vytištěno již přes 110 000 kusů.	
P. Marek Dunda: To promodlím (A6, 42 stran, 5 Kč) Další z evangelizačních publikací s modlitbami – také s těmi nejzákladnějšími	
P. Josef Havelka: Rozmlouvej s Bohem (A6, 24 stran, 5 Kč) Nejen modlitby, ale také stručný úvod do modlitby – publikace hlavně pro mládež	
P. Petr Šabaka: Pane Bože, co mám dělat? (A5, 44 stran, 12 Kč) Aneb manuál pro člověka, který si v kostele připadá jako Alenka v říši divů	
P. Marek Dunda a kol.: Příprava na svátost smíření dnes (vydala MCM, A6, 48 stran, doporučený příspěvek na tisk při objednání naším prostřednictvím je 25 Kč) Publikace nabízí víc než jen zpovědní zrcadlo...	
P. Leo Zerhau: Vyřídte sijónské dceři. Kázání pro nemocné (A5, 24 stran, 7 Kč)	

Níže můžete dopsat objednávané tituly podle www.amims.net	

Nezapomeňte prosím uvést své jméno, adresu a PSČ:

Jméno:

Adresa: **PSČ:**

Vyplněný kupon zašlete na adresu A.M.I.M.S., Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí. Knihy vám přijdou jako obyčejná poštovní zásilka České pošty s vloženou složenkou na úhradu příspěvku na tisk a poštovné (možno uhradit i bezhotovostně). Možno objednávat i na apostolat@fatym.com.

Tak jako život biologický potřebuje své živiny a vitaminy, včasné vytrhání plevele či odborný rekultivační zásah, potřebuje také duchovní život to své.

Tvůj život bez vitamínu „V“ začne chřadnout a skomírat

„Co byste řekli, že je ten vitamin V, který nutně potřebujeme k životu víry, lásky, naděje vůči Bohu i vůči člověku?“ ptávám se posluchačů při duchovních obnovách. Většinou se mi stane, že ze začátku neví, jaký vitamin „V“ mám na mysli. A tak se ptám dál: „Když nějaký vztah (a víra i láska jsou přece vztahy) vyvane, zeslábně, onemocní... (v manželství nebo ve vztahu k Bohu se to stává velmi často), co myslíte, že mu může pomoci? Je něco, co člověk může ovlivnit, i když je zklamán, zraněn, alergický na druhého, vyhořelý...“ Lásku si přece neporučím. Důvěru si neporučím. Klidně odpustím, ale víc na mně nechtějte. To už se nedá vrátit. Nemožu si pomoci. Už to nějak doklepu... Potkávám takových lidí hodně. Jsou unaveni ve své víře, v manželství, ve farnostech, v zaměstnání, ve svých řeholních komunitách, unaveni z toho, jak jsou na tom s příbuznými či se sousedy. Dokonce i sami se sebou. Chybí ti vitamin „V“, říkám si, když vidím takového člověka.

Jako voda v poušti

Nebudu tě dlouho napínat. Ten vitamin „V“ se jmenuje vděčnost. Vděčnost je opravdu postoj, který působí jako voda v poušti, celaskon při nachlazení, hroznový cukr při tělesném vysílení. Zkus například chvíli přemýšlet o tom, co pěkného jsi zažil s tím, na koho se teď už nemůžeš ani podívat. Kolik dobrých a krásných věcí přišlo do tvého života díky tomu, kdo tě teď jen trápí a je k tobě nespravedlivý. Zkus si uvědomit ve své užírající nespokojenosti třeba to, že máš střechu nad hlavou, můžeš chodit po vlastních nohou a neumíráš hladu někde ve špíně a osamocení. Zkus se s vděčností podívat na své tělo, které sice nevykazuje standardy světoznámých modelek ani Anči Novákové z vedlejší třídy, ale alespoň je zárukou toho, že když o tebe projeví někdo zájem, není to z náklonnosti k tvým tělesným křivkám či odhaleným partiím tvého půvabu, ale pro tebe samotnou, pro to, jakou jiskru lásky máš ve svých očích, co vyzařuje z tvého jednání, jaké máš životní postoje či vztahy k tomu (a k těm), co je (jsou) kolem tebe.

**Vitamin „V“ –
vděčnost – může
pomoci
znovuobnovit,
regenerovat lásku
i tam, kde se vytrácí.**

Děkovat je opravdu spasitelné

A toto tajemství vitamínu „V“ (vděčnosti, nesamozřejmosti) platí i ve vztahu k Bohu. Při každé mši svaté jasně slyšíme, že děkovat Bohu je nejen důstojné, ale i spasitelné („V pravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné...“ zaznívá na začátku každé preface, po které přichází zvláštní zpřítomnění zachraňujícího Ježíše Krista při proměňování). Znamená to, že chvála a vděčnost vůči Bohu je tou nejlepší cestou, jak se otevřít Božímu působení. Není vůbec náhoda, že svatý Pavel používá pro mši svatou výraz „eucharistie“, což znamená díkyvdání.

Snad by bylo také škoda nezpomenout na Joba, který přes všechna příkoří a rány osudu nepřestal chválit Boha, a díky tomu ho Bůh mohl téměř z úplného zničení povznést zpátky k naplněnému životu.

Horší než kovová lžička

Na druhou stranu někdy položertem a současně smrtelně vážně říkám: Chceš se duchovně zničit? Buď nespokojený. Lituj se. Živ svoje komplexy méněcennosti. Reptej na kde co. Pokud chceš co nejrychleji zničit svou víru a lásku k Bohu a lidem, nejspolehlivější je pocit ukřivdnosti a sebelitost. Ty ničí vděčnost (vitamin „V“), jako když převaříš vitamin C nebo ho zamícháš kovovou lžičkou.

P. Martin Sedloň, OMI ■

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského
úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Každá radost a každé utrpení, každá událost a každá potřeba může být pohnutkou pro díkyvdání, které tím, že se podílí na Kristově díkyvdání, má naplňovat celý náš život: „Ve všech životních podmínkách děkujte Bohu“ (1 Sol 5,18).

Srov. „Kompendium Katechismu katolické církve.“
Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Duchovní přežití A VITAMIN V

Foto: Zx Vojtěch Novák

„Úhyn“ lásky ve vztazích

Osobně se domnívám, že častou příčinou „úhynu“ lásky v manželství je to, že se po svatbě začne brát samozřejmě to, co dřív samozřejmým nebylo. Myslím, že jeden z důvodů, proč se dnes mladí bojí uzavřít manželství, je právě tento jev postupně

ztráty lásky ve chvíli, kdy dnem svatby si začne jeden být jistý druhým. Po svatbě je přece samozřejmé, že je uklizeno, uvařeno, vydělané peníze... Že ten druhý je doma. Samozřejmost je hrobem lásky.

Totéž můžeme vidět také například i na vztahu rodičů a dětí. Jestliže rodiče pochopí, že není samozřejmé, když děti nezlobí, nedělají průšvihy, připravují se do školy... takoví rodiče si jistě nemusí stěžovat na odcizení svých dětí.

Vitamin „V“ – vděčnost – může pomoci znovuoobnovit, regenerovat lásku i tam, kde se vytrácí. Často si vzpomeň, za co všechno druhému vděčíš, co jsi s ním prožil...

**Chceš se duchovně
zničit?**

**Buď nespokojený,
lituj se, reptej,
živ komplexy
méněcennosti.**

Bydlet s kozou, nebo děkovat

Slyšel jsem vyprávět starý židovský příběh: Za rabínem přišel zoufalý otec šestičlenné rodiny. „Rabi, my už to nemůžeme vydržet! Je to strašné! Bydlíme v jediné malé místnosti. Jsme tam tak namačkaní. Pořád o sebe zakopáváme a už si doslova lezeme na nervy. Jsme na sebe čím dál víc zlí... Nevím, co mám dělat.“

Rabín odpověděl: „Máte kozu, ne? Tak si ji vezměte dovnitř do místnosti a bydlete s ní. A za týden zas přijďte.“

Kdo se naučí každý den v modlitbě vzdávat díky Pánu Bohu za vše, co od něj dostává, naučí se vidět stovky důvodů k radosti.

Člověk vykulil oči, ale protože rabín byl pro něj skutečnou autoritou, nastěhoval kozu do místnosti. Takže nyní jich tam žilo sedm.

Za týden přišel opět k rabínovi: „To je hrozné, to se nedá vydržet. Ta koza nám tam tak strašně smrdí. Všude plno hnoje... Tak se nedá žít.“

Rabín mu na to řekl: „No, tak kozu zase vraťte do chlívků.“

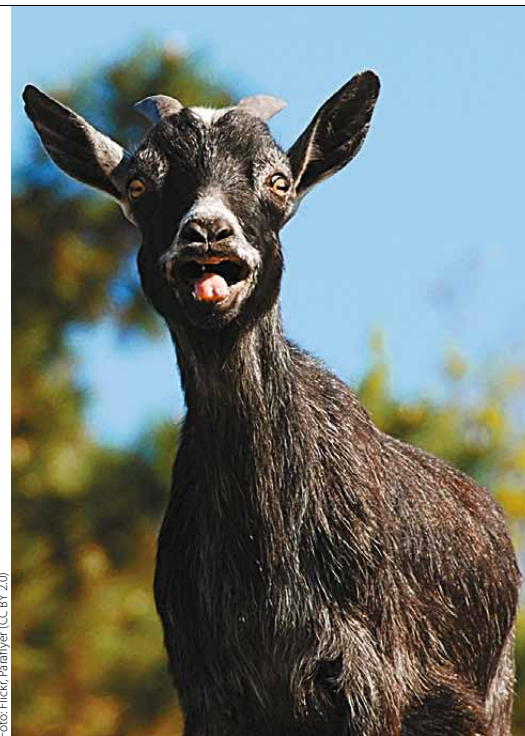
Za několik dní se oba znovu potkali a rabín se ptá: „Jak se daří tvé rodině?“

„Je to vynikající,“ povídá ten člověk. „Nic nám doma nesmrdí. Nemusíme se trápit s kozou, máme více místa a víc času na sebe navzájem. Život je hned radostnější. Vychutnáváme si každý okamžik...“

Jde to i jinak

Tak to je jedna možnost: nastěhovat si domů kozu. Když ji zase vrátíte do chlívků, alespoň na chvíli si uvědomíte, kolik důvodů k radosti máte. Ale jde to i jinak...

Každý z nás může prožívat tutéž radost, když se naučí za vše, co má, Bohu děkovat. Kdo umí poděkovat, umí si všimnout, že něco dostal! Kdo se naučí každý den v modlitbě vzdávat díky Pánu Bohu za vše,

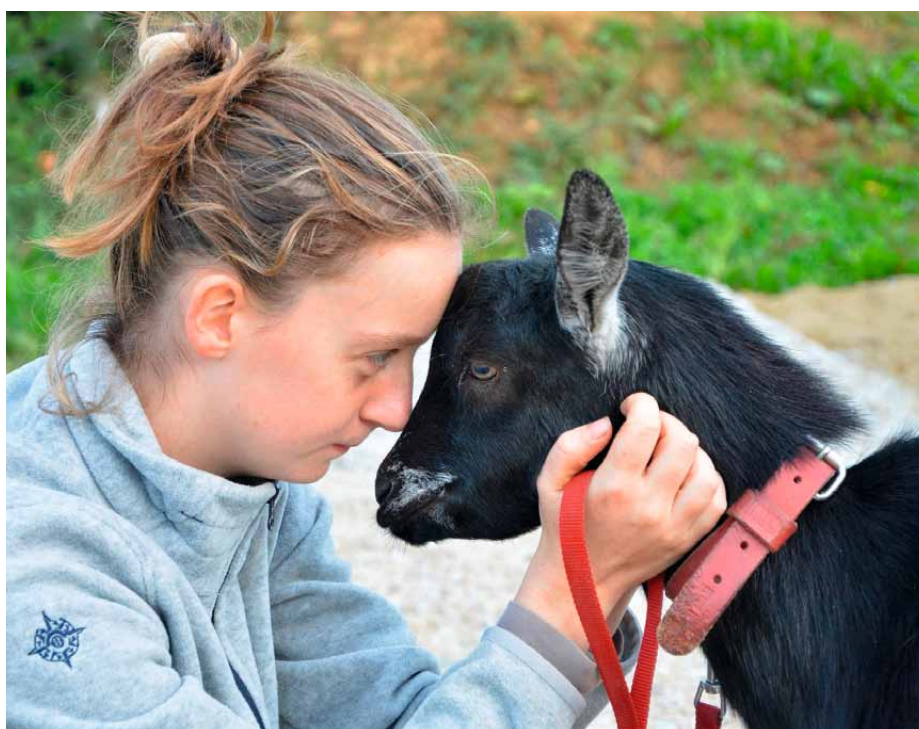

Ve skutečnosti nic není samozřejmé.

co od něj dostává, naučí se vidět stovky důvodů k radosti. Možná tisíce... Malé věci i velké věci. Ve skutečnosti nic není samozřejmé. Jen my to někdy jako samozřejmé bereme. A to je škoda.

Učme se Pánu Bohu (ale i lidem) děkovat! Kdo neumí děkovat, neumí si všimnout, že něco dostal. Vše dobré, co má, je pro něj tak samozřejmé, že to ani nevidí. Zůstane mu pak jen to zlé...

P. Pavel Zahradníček ■

A pravda vás osvobodí

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Jaké jsou podstatné způsoby křesťanské modlitby?

Jsou to velebení a klanění (adorace), prosebná a přímluvná modlitba, díkyvdání a chvála. Eucharistie (mše svatá) obsahuje a vyjadřuje všechny způsoby modlitby.

Kdy se Bohu vzdávají díky?

Církev vzdává Bohu chválu neustále, především slavením Eucharistie... Každá událost se pro křesťana stává důvodem k díkyvdání.

Srov. „Kompendium Katechismu katolické církve.“ Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.

Proč zvoní zvony?

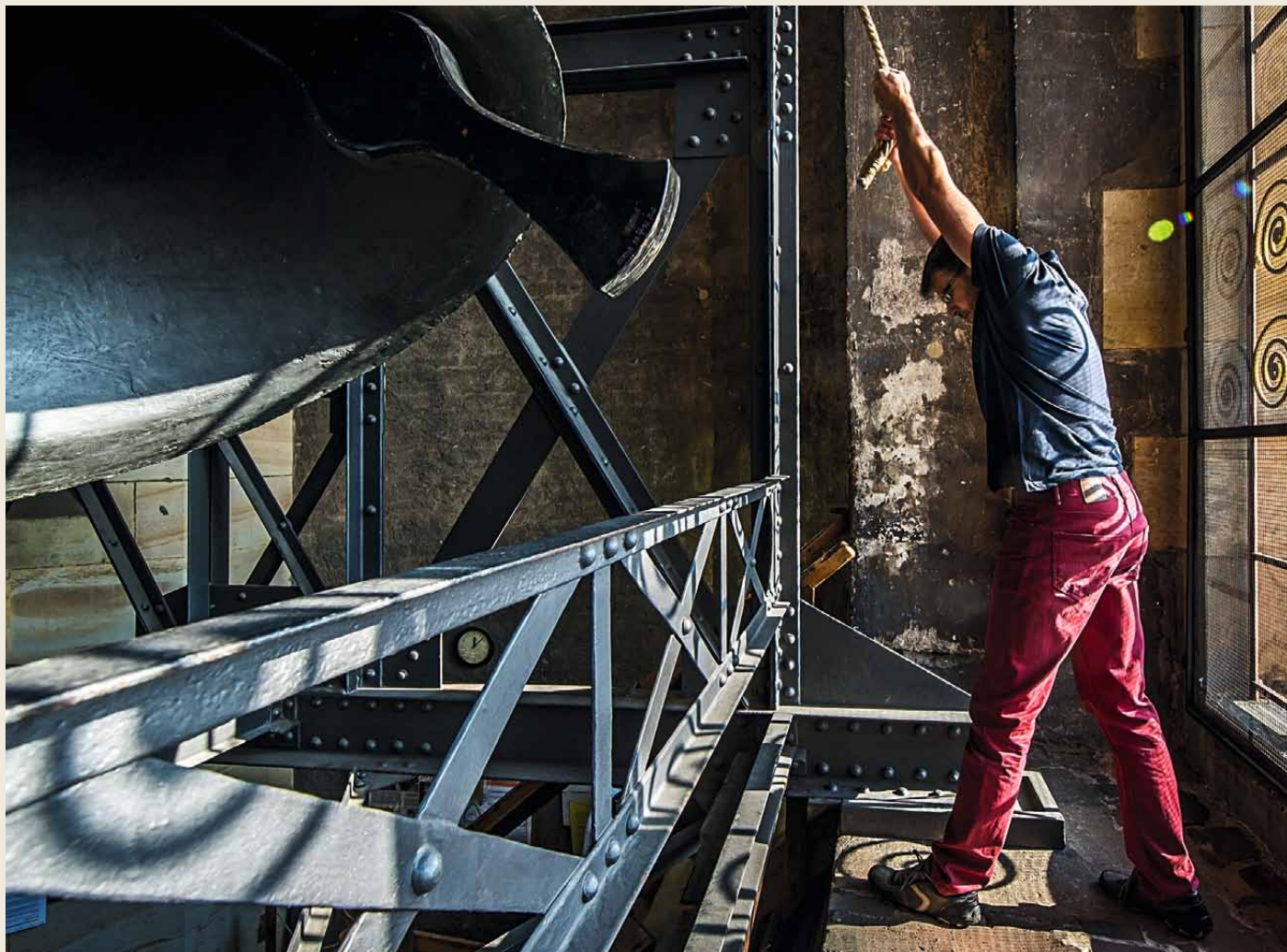

Foto: Jakub Serých / Clověk a víra

Protože se mám modlit Anděl Páně!

Jak spolu souvisí modlitba Anděl Páně a znející zvony?

Skupinka mladých věřících Moraváků byla na prázdninách v tyrolských Alpách. Po celodenní túře se unavení zastavili v malé vesnické hospůdce. U velkého stolu sedělo asi patnáct sedláků, kteří velmi živě diskutovali. Příchozím přátelsky pokynuli, ale jinak byli zabráni do svého hovoru. Sedli si tedy k jinému, malému stolu a poručili si něco k pití. V tom na věži místního kostela začalo zvonit. U velkého stolu v tu chvíli ustal hovor, všichni se postavili a začali se modlit Anděl Páně. Když se domodlili, posadili se a zůstali ještě chvíli v tichu, dokud zvon nedozněl. Pak si popřáli dobrý večer a hlučné hlasy mužů opět naplnily hospodu. V naší skupince

někdo poznamenal: „To by se u nás stát nemohlo.“ A jiný k tomu dodal: „A proč my jsme se také nemodlili?“

Mínulý rok v německém Osnabrücku při sjezdu německých katolíků vystoupila organizace Kirche in Not (ACN) s iniciativou potřeby modlitby za křesťanskou Evropu. Snaží se upozornit znovu na modlitbu Anděl Páně. Jeden z členů této organizace řekl: „*Nebudeme-li se modlit Anděl Páně, přestanou v Evropě zvonit zvony a s mlčícími zvony se odmlčí i křesťanská kultura.*“

Jistě si všichni dokážeme představit situaci, kdy člověk, kterému už léta zvonění nic neříká, přijde s otázkou, proč se zvoní. Jestliže na svoji otázku nedostane uspokojivou odpověď ze strany věřících křesťanů, pak si následně nechá změ-

řit hlučnost zvonů. Zjistí, že decibely v některém místě neodpovídají normám, a bude usilovat o zrušení zvonění. Pokud nebude zřejmé, že zvony svolávají křesťany k modlitbě, pokud se vytratí tento náboženský účel, vyprázdní se původní smysl zvonění. Zvonění se stane jen prázdným zněním a rušením spokojených, respektive nespokojených obyvatelů té či oné obce nebo města.

Jak vznikla modlitba Anděl Páně

Křesťané byli od počátku vyzýváni k ustavičné modlitbě. „*Bez přestání se modlete,*“ (1 Sol 5,17) slyšíme z úst svatého apoštola Pavla. Křesťanská modlitební praxe vychází ze židovské tradice a křesťané se po vzoru židů modlili několikrát ▷

*Turecký paša
Mohammed II.
chtěl zasadit
smrtící úder
západním
křesťanským
zemím (1456).
Odpovědí byl
list o modlitbě
papeže Kalista III.
Nařizuje polední
zvonění,
při kterém se
všichni křesťané
mají sjednotit
v modlitbě...
A křesťanská
Evropa byla tehdy
zachráněna!*

*V kritické
situaci křesťanů
v Evropě by měla
modlitba Anděl
Páně získat opět
zvláštní význam.
Vzhledem k její
výstižnosti
a krátkosti by to
mohlo být přijato.*

vyzdvihl jako modlitbu pro celý den, aby doprovázela křesťany ráno, v poledne i večer. Šíritelem této modlitby v zaalpské oblasti se pak stal sv. Petr Canisius.

Papež Pavel VI. píše: „Tato modlitba nepotřebuje žádnou reformu. Neztratila za dlouhý čas nic ze své síly a ze svého lesku, její struktura je prostá, je pevně zakotvena v Písmu. Historický původ modlitby připomíná potřebu modlit se za mír a bezpečí, posvěcuje průběh dne jako liturgická Denní modlitba Církve.“

Význam modlitby Anděl Páně dnes

Největší rozkvět modlitby Anděl Páně byl v době, kdy Evropu ohrožovalo vnější nebezpečí z Východu. Situace křesťanů v dnešní Evropě je stejně obtížná jako kdysi. Islám je dnes v Evropě dobře organizovaná, motivovaná a rychle rostoucí komunita.

Ateismus, materialismus, nekřesťanská náboženství, new-age, esoterismus... způsobují, že v zemích Evropské unie ztrácejí křesťanské hodnoty stále víc svůj význam. Evropská kultura se stala autodestruktivní: zpochybňuje nedotknutelnost základních přirozených hodnot, jako je manželství, rodina, úcta k nenarozenému životu, nemožnost vlastního rozhodování o životě a o hodnotách morálky...

Díky úpěnlivé modlitbě zvítězil Mojžíš nad Amálečany, Judit se modlila a postila s lidem a porazila Holoferna a jeho vojsko, Juda Makabejský se modlil a získal velkou přesilu.

V době kritické pro Rakousko založil P. Petr Pavlíček růžencová smírčí tažení. Vzniklo modlitební hnutí, do kterého byli zapojeni biskupové, kněží, řeholníci, politici a mnoho laiků. Pak se událo to, co se

denně. Základem křesťanské denní modlitby se stávají židovské hymnické modlitby, tedy žalmy. Tuto modlitbu pak přejímá mnišská praxe. A právě na pravidelnou modlitbu „Liturgie hodin“, jak se nazývá modlitba breviáře, navazuje modlitba Anděl Páně. Společně s růžencem patří Anděl Páně mezi nejdůležitější křesťanské modlitby. Stejně jako růženec je modlitba Anděl Páně lidová, christologická, mariánská a biblická. K modlitbě růžence používá Církev koráلكový růženec, k modlitbě Anděl Páně zvoní posvěcené zvony kostelů.

Počátek této modlitby lze datovat do roku 1241, kdy bratr Sindigardi z Arezza, ovlivněn zřejmě kázáním sv. Františka z Assisi, uvádí modlitbu

Zdravas Maria slovy: „Anděl Páně řekl Marii“. Roku 1274 sv. Bonaventura radí spolubratřím pozdravit každý večer Pannu Marii třemi Zdravasy. Koncem 13. století se pak v montecasinském opatství začíná zvonit ráno a večer k modlitbě Zdravas Maria. Důležitým datem je rok 1456, kdy chtěl turecký paša Mohamed II. zasadit smrtící úder západním křesťanským zemím. Odpovědí na tuto jeho snahu je okružní list o modlitbě papeže Kalista III. Ten nařizuje polední zvonění, při kterém se všichni křesťané mají sjednotit v modlitbě a svolávat na ohrožené křesťanstvo Boží ochranu třemi Zdravasy a modlitbou Otče náš. Konečnou podobu modlitbě Anděl Páně, jak ji známe dnes, vtiskuje roku 1571 papež Pius V., který ji

Foto: Ondřej P. Vaněček

podle lidských měřítek jevílo nemožné: Rakousko dosáhlo po devíti letech osvobození z ruské okupace v roce 1954.

V kritické situaci křesťanů v Evropě by měla modlitba Anděl Páně získat opět zvláštní význam. Vzhledem k její výstižnosti a krátkosti by to mohlo být přijato. Vypovídá o tom nejdůležitějším poselství křesťanské víry, že se Boží Syn stal člověkem a vstoupil do našeho světa, aby ho vykoupil, přetvořil a přivedl k Otcí. Toto zvěstování nesmí nikdy utichnout. Je třeba, aby ho doprovázely i zvony až tam, kam lidský hlas nedosáhne.

Svatý Otec se v Římě na Svatopetrském náměstí slavnostně modlí Anděl Páně každou neděli v poledne s tisíci věřících, kteří se tam shromažďují. Radio Proglas každý den v poledne vysílá tuto modlitbu, aby se v duchu spojili všichni ti, ke kterým se to dostane.

Pokud se budou tuto modlitbu modlit tisíce lidí ráno, v poledne a večer, nebo alespoň jednou denně, uvidíme odpovídající plody. Když je nebezpečí zvlášť

veliké, může Bůh zasáhnout i proti všemu lidskému chápání. Když se my křesťané začneme věrně modlit Anděl Páně, potom pro nás platí slova Písma: „O nic úzkostlivě nepečujte ... nýbrž se modlete s důkuvzdáním ... a Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, ochrání vaše srdce i vaše myšlenky v Kristu Ježíši.“ (Fil 4,6–7)

Jednou jsem jel s kolegou v pražském metru a vystupovali jsme na stanici Náměstí Míru. Říká se, že jsou tam ty nejdelší pohyblivé schody. Člověk se prostě postaví a teď jen čeká, až ho to pomalu vyveze nahoru. Kolega v té chvíli polohlasně poznamenal: „Ty schody jsou akorát na Anděl Páně, mám to vyzkoušené.“ Pokaždé když jsem tam někdy zase vystupoval, mě hned napadlo – ty schody jsou na Anděl Páně. Zbytečně tady koukám a zatím jsem se mohl pomodlit, když zvonění stejně většinou neslyším, a nezáleží přece na tom, že právě není pravé poledne.

P. Jindřich Bartoš ■

Struktura modlitby Anděl Páně

Fra Angelico: Zvěstování, freska (1437–1446)

Anděl Páně zvěstoval Panně Marii a ona počala z Ducha Svatého.

Zdravas, Maria, milosti plná, Pán s tebou; požehnaná Ty mezi ženami a požehnaný plod života tvého – Ježíš. Svata Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné nyní i v hodinu smrti naší. Amen.

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova.“

Zdravas, Maria...

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Zdravas, Maria...

Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko, aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

Modleme se: Pane, poznali jsme andělské poselství o vtělení Krista, Tvého Syna; vlej nám, prosíme, do duše svou milost, ať nás jeho umučení a kříž přivede k slávě vzkříšení. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

V době velikonoční se místo Anděl Páně užívá modlitba Raduj se Královno nebeská.

Ty schody jsou akorát na Anděl Páně!..

Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Jan 8,32

související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus

Proč se Boží Syn stal člověkem?

Boží Syn se vtělil v lůně Panny Marie působením Ducha Svatého pro nás lidi a pro naši spásu, tedy pro to:

aby nás hříšníky smířil s Bohem;
abychom poznali jeho nekonečnou lásku;
aby nám byl vzorem svatosti;
abychom měli „úcast na božské přirozenosti“ (2 Petr 1,4).

Co znamená jméno „Ježíš“?

Jméno „Ježíš“, sdělené andělem při zvěstování, znamená „Bůh zachraňuje“. Vyjadřuje Ježíšovu totožnost i jeho poslání, „protože on spasí svůj lid od hříchů“ (Mt 1,21). Petr vyznává, že „pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy“ (Sk 4,12).

Srov. „Kompedium Katechismu katolické církve.“ Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2006.

A lidé se přidali...

Poutníci se modlí u místa Zvěstování

Foto: Flickr, BostonCatholic (CC BY-ND 2.0)

V létě v roce 1996 jsem přišel do farního týmu (FATYMu) Vranov nad Dyjí. Byli jsme tam dva kněží, jáhen, několik děvčat katechetek a kluků na civilní službě, a tak už ani nevím, kdo s tím návrhem přišel: když zvoní zvony, pomodlíme se společně modlitbu Anděl Páně. Ten, kdo si první vzpomene, to připomene při prvních úderech zvonu i ostatním. Na minutu všeho necháme, a k modlitbě pozveme i další – třeba náhodné návštěvníky fary, nebo toho, s kým zrovna mluvíme před farou či někde v terénu... Byl jsem zvědavý, jak to lidé vezmou. A lidé se většinou rádi přidali – i když někdy byli trochu překvapení. Ta modlitba má výhodu: stačí, když ji zná jen jeden, ten který ji vede – a ke třem Zdrávasům se pak dokáže připojit skoro každý.

Často to byla i příležitost k rozhovoru. Ta modlitba totiž vyjadřuje velmi stručně důležité věci:

1) Anděl Páně zvěstoval Marii a ona počala z Ducha Svatého. Vše dobré –

Ta modlitba má výhodu: stačí když ji zná jen jeden, ten který ji vede...

nejen velké, ale i malé – začíná ne od člověka, ale od Boha. Nejen tehdy v Nazaretě, ale i dnes. To je první věc, kterou mi tato modlitba může připomenout.

2) Maria řekla: Jsem služebnice Páně, ať se mi stane podle tvého slova. Bůh respektuje lidskou svobodu. Podobně jako tehdy v Nazaretě Panna Maria,

Modlitba Anděl Páně se týká skutečností, které se podle tradice udály v domě Panny Marie v Nazaretě, nad jehož základy je vybudována bazilika Zvěstování.

Foto: Flickr, Dan Lundberg (CC BY-SA 2.0)

chci se i já znovu vědomě a naplno dát do Boží služby – i v přítomném okamžiku.

3) A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Když se člověk přidá k tomu, co Bůh začal, začínají se dít věci, které mění svět od základu. Tehdy i nyní!

Škoda, že po čase se uskutečňování tohoto nápadu částečně vytratilo. Členové farního týmu se obměňovali, práce bylo čím dál víc a již méně často se našel někdo, kdo při prvních úderech zvonu řekl: „Můžeme se pomodlit Anděl Páně.“

Když jsem si přečetl předcházející článek (jako člen redakční rady si mohu texty časopisu přečíst řadu měsíců předem), rozhodl jsem se, že hned jak uslyším zvony, oživím ten starý zvyk. Na tu minutu se vyplatí nechat práce. Nyní i s novým úmyslem: za Evropu znovu křesťanskou. Bůh může i zázraky...

P. Pavel Zahradníček ■

...oživím ten starý zvyk. Nyní i s novým úmyslem: za Evropu znovu křesťanskou.

Budoucnost Evropy

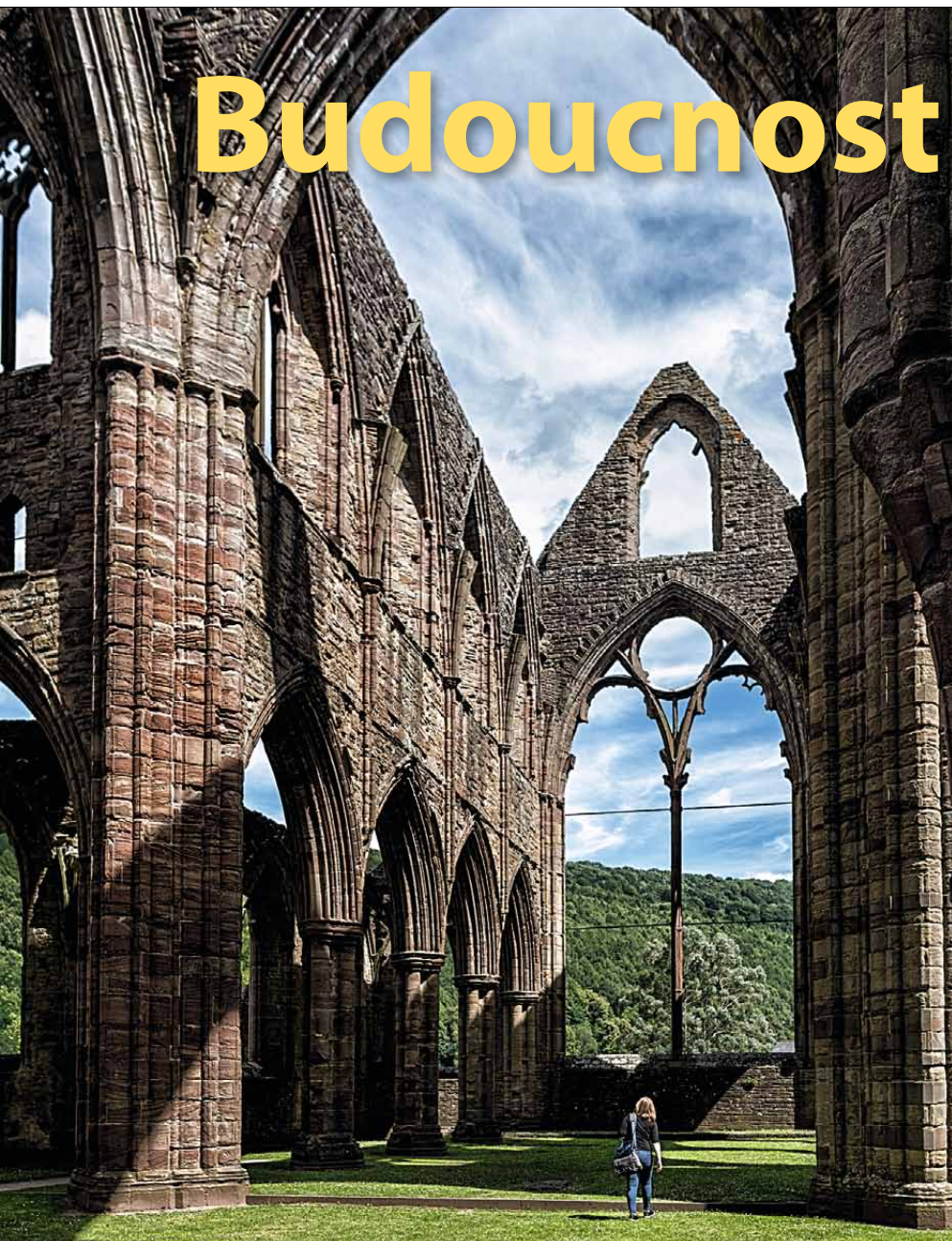

Foto: Flickr, Joe Dunclay

Všichni pocítujeme změny, které se kolem nás odehrávají. Mnozí se ptají: Spěje naše evropská civilizace a její kultura k zániku? Sledujeme konec západní civilizace v přímém přenosu? V roce 2009 se nám naskytla zcela mimořádná příležitost k rozhovoru s jezuitou Tomášem kardinálem Špidlíkem. Otec kardinál dnes již nežije (přesněji: již žije u Pána Boha), ale jeho slova o tom, že jen to, co je spojené s Ježíšem Kristem, bude mít trvalou hodnotu, jsou dnes ještě aktuálnější.

V čem je jádro změn v současné Evropě?

Nejlépe ty změny vidíme na Evropanech. Když se postavím před hlavní nádraží v Římě, mám ovšem dojem, jako by polovina Italů změnila barvu. A v okolí Panny Marie Sněžné jsou všechny obchody jenom čínské.

Myslíte, že je možno ty změny přirovnat ke stěhování národů v prvním tisíciletí?

Nejenom to myslím, ale napsal jsem o tom i knihu – život svatě Melánie (česky *Svatá Melánie. Úsvit nových dějin*. Velehrad-Roma; Refugium, 2004. – pozn. red.) Požádali mne o životopis světice, ale musel jsem ji zařadit do prostředí. Byla z bohaté římské rodiny, ale na jejich pozemcích pracovali otroci z dalekého světa. Na stará léta dostávali svobodu. Aby se uživil, sdružovali se podle řemesel do cechů, ty pak začaly ovládat města.

Nenaučili se latinské skloňování a časování a vznikla italština. Přišly však horší věci. Okupoval na čas Řím divoký Alarich. A nakonec tu byl korunován za císaře římské říše „barbar“ Karel Veliký, a tak vznikl západoevropský svět.

Čeká nás něco podobného? Jak by měla na tu situaci reagovat Církev?

Už reaguje tím, že tu situaci přijímá. Vždyť v mnoha řeholních společnostech mají většinu členů z Asie. Ti se ovšem ptají obráceně: ne nakolik se má přizpůsobit evropská společnost jim, ale nakolik jsou oni povinni se přizpůsobit způsobu evropskému, mentalitě „Západu“. Vyskytují se u nich i radikální tendence v tomto znění: „Poselství Kristovo se v Evropě vtělilo do kultury evropské, u nás dostane formu asijskou.“

Co jim odpovíme?

Zní to pěkně, ale abstraktně. Církev není ideologie, je živé tělo Kristovo. Tělo se vyvíjí. Nejlépe to vidíme na přechodu zjevení ze Starého do Nového zákona. Křesťané i dnes čtou starozákonní texty, jen se ptají, jak jim máme rozumět dnes my. Proto se i dnešní Církev ptá, co a jakým způsobem má přijmout z minulosti a co nového má očekávat od společnosti nové. Tak se také musejí ptát nové národy, které vstupují do staré Církve, a u nás v Evropě nové generace musí uvážit, co vlastně zdědí od starých odumírajících.

Ale jak se má poznat, co umře s dneškem a co zůstane hodnotné i zítra?

Tím problémem se dlouho zabýval velký ruský myslitel a básník Václav Ivanov, který umřel v Římě (1949), od něhož pochází i známý program, že Evropa potřebuje dýchat oběma částmi plic. Jeho zálibou bylo studovat různé světové kultury. Četl texty starého Egypta, babylonské, řecké, domluvil se prakticky všemi evropskými jazyky. Všude našel to nejlepší, co se vytvořilo. Ale přesto mu bylo smutno. Kultury mají podobně jako lidé svůj věk. Umírají a co po nich zůstane? Mrtvé muzeum. Bude taková i kultura naše? Co by se pro ni dalo udělat, aby se zachovala? Naučme se z příkladu! ▷

Kultury mají podobně jako lidé svůj věk. Umírají... Bude taková i kultura naše? Co by se pro ni dalo udělat, aby se zachovala? Naučme se z příkladu! Kultura starých Židů nebyla tuze vynikající... A přece se zachovala a dodnes Starý zákon čteme. Proč? Protože to všechno dostalo význam v Kristu.

Pouliční nepokoje vyvolané migranty ve Švédsku (Rosengard, duben 2020)

Foto: TT News Agency via AP

Nebyla tuze vynikající kultura starých Židů, jak ji známe z Bible. A přece se zachovala a dodnes Starý zákon čteme. Proč? Protože to všechno dostalo význam v Kristu.

To je ovšem dobrá rada, ale kdo se takovými úvahami dnes zabývá?

Abych se přiznal, i mně samému je smutno, když potkávám mladé Čechy v cizině s pocitem méněcennosti. Nemají, čím se pochlubit. Vícekrát jsem už při přednáškách v Itálii citoval pasáže z básní Wolkera a z Máchy (pozn. red.: viz rovněž záznam přednášky Tomáše kardinála Špidlíka na Masarykově univerzitě v Brně na www.tv-mis.cz/titul.php?id=275 – viz informace o internetové on-demand televizi www.TV-MIS.cz na str. 54), které mají duchovní smysl, a vždycky jsem uslyšel pochvalu, jak krásné ty věci jsou. Jeden semestr jsem učil spiritualitu na univerzitě v Kinshase v africkém Kongu. Když jsem tam vsadil něco ze slovanské duchovnosti, nejednou jsem slyšel poznámku: „To by bylo něco pro nás, to by odpovídalo naší mentalitě.“ A naši mladí – znají to?

Ale kde začít?

Já říkávám, že s kulturním vzděláváním je to jako s uměním hledat houby. Musí se prostě začít hledat ty dobré, nekopat do těch nejedlých, ale sbírat to krásné, co v lese roste. Je toho mnoho. Houbaři, když se potkají, rádi se jeden před druhým pochlubí tím, co našli. Podobně se stává i při rozumném setkání různých světových mentalit, které nám nabízí dnešní situace, oplývající mísením národů. Stane se to živou otevřenou knihou. Jak se při

lidských setkáních zachovat, o tom napsal už dávno Karel Havlíček epigram: „Kdo si myslí, že se učí, bude vlasti chloubou. Kdo si myslí, že dost umí, začíná být trouba.“ (Poslední slovo není dost estetické, ale naučme se i při něm něco! Nemá nic společného s pečením buchet. Staročesky se pařezu říkalo „roup“, proto se venkovánům říkalo „zaostalé troupy“. Ale i z těch starých kořenů mohou vyrůst nové stromky do svěžesti.)

*Za rozhovor děkuje
P. Tomáš Vyhnaněk, OMI* ■

Pomník Euru před Evropským parlamentem v Bruselu

Foto: Ondřej P. Vaneček

Foto: Flickr, e7/fdames (CC BY-SA 2.0)

Foto: Flickr, dšifny (CC BY 2.0)

Důležitost úmyslu

Když něco dělám, není důležité jen „jak?“, ale také „proč?“ – špatný úmysl může v Božích očích znehodnotit i zdánlivě velké dílo. Naopak, díky úmyslu se dá i něco obyčejného proměnit ve velký skutek před Bohem.

Úmysl dodává chuť

Každý kuchař ví, že jídlo, které vaří, bude dobré tehdy, když je správně ochutí. Pamatuji si na jednoho takového vesnického odborníka, kterého vždy zvali k přípravě důležitějších hostin a slavností. S ním byla záruka, že všechno, co se navaří, bude „prudce jedlé“.

Podobně jako při vaření jídla, kde hodně záleží na dochucení, hraje rozhodující roli v našem jednání úmysl. Úmysl může pokazit to, o co se snažíme, a nebo

naopak: díky úmyslu se dá i něco obyčejného proměnit ve velký skutek před Bohem. Učitelé duchovního života vždy doporučovali, že je prospěšné často dobrý úmysl „vzbuzovat“ – to znamená znovu se rozhodovat, že to, co dělám, chci dělat skutečně jako službu Bohu a jeho oslavu. Že to chci dělat z lásky k němu a k lidem kolem mě. Vzbudit (nebo obnovit) dobrý úmysl znamená: chci dělat věci opravdu z lásky (láska není jen nějaký pocit, ale rozhodnutí „chtít dobro toho, koho miluji“ – takto zcela výstižně definoval lásku svatý Tomáš Akvinský). Teprve potom všechno to, co dělám, obstojí před Bohem, bude to skutečně sloužit k dobru druhých a přinese to i mě trvalou vnitřní radost – i když půjde o věci, které budou třeba hodně těžké. Bude to mít tu správnou chuť...

Bůh to vidí – nauč se to vidět také!

Bůh vidí do našeho srdce. A proto je naprosto zbytečné a zároveň nerozumné,

Člověk někdy dokáže klamat sám sebe lépe než druhé...

abychom se soustředili jenom navenek a zapomněli na postoj svého srdce. S dětmi říkáme: „Boží oko všechno vidí, Boha nikdo neošidí.“ Tato moudrá větička by mohla napomoci, abychom svůj úmysl a postoj srdce vytvářeli správně. Mnohé věci se mohou zdát podle lidských měřítek velké a dobré. Je tomu tak i před Bohem? On totiž vidí, co lidé nevidí – jeho pohled není omezen jen na vnější velikost nějakého díla. Už se to rozlišovat i ty. Nejde tolik o to, abys to posuzoval u druhých, ale aby ses naučil rozlišovat různé úmysly, které stojí za tvým vlastním jednáním. Potom poznáš, co má opravdovou hodnotu. ▶

Foto: Ondřej Dvořáček

Směs úmyslů, která potřebuje pročišťovat

Velmi často může být dobré dílo pokázeno úmyslem, ve kterém je přimícháno něco nedobrého. S dětmi říkáme říkanku:

Je nutné pamatovat na správný úmysl, protože právě ten ovlivňuje, zda se naše jednání bude líbit Pánu Bohu a zda bude záslužné pro věčnost...

„Soudek medu, kapka jedu, v tomhle s vámi nepojedu.“ Co je to ta kapka jedu v soudku medu dobrého díla? Může to být touha po chvále, může to být snaha někoho tímto zahanbit, dokázat mu jeho neschopnost... Někdy může být úmysl kažen maskovanou ziskuchtivostí a nebo vyhlídkou na jiný sobecký prospěch. K ryzímu úmyslu se teprve učíme dorůstat – a je otázkou, zda někdy naše úmysly budou tak ryzí, že už nebudou potřebovat žádné další „pročišťování“. Je to úkol na celý náš pozemský život.

Když se zamyslíme nad svými úmysly, se zahanbením musíme přiznat, že ne všechny jsou vždycky ryzí a plně nezištné lásky. Tak jako kapka jedu znehodnotí sebelepší pokrm a činí z něj nejen něco nestravitelného, ale přímo nebezpečného, může i nesprávný úmysl zčásti nebo zcela znehodnocovat naše jednání. Je dobře, abychom se na úmysl opravdu zaměřili – stále lépe se orientovali v tom „proč to či ono děláme“. Člověk někdy dokáže klamat sám sebe lépe než druhé...

Před každým dílem se tedy vyplatí na chvíli se zastavit a v kratičké modlitbě

poprosit, abychom to, co budeme dělat, dělali k oslavě Boží. Z lásky k Pánu Bohu a lidem. To není fráze – vzpomeňte si, jak definoval lásku svatý Tomáš Akvinský.

Kdy vzbudit úmysl

Zvláště se doporučuje vzbudit úmysl hned ráno. Není špatné dát si záležet na vzbuzení dobrého úmyslu hned před začátkem každého většího díla, jako například při vstupu do nového zaměstnání, na začátku nového školního roku, před započítím stavby nového domu a podobně.

Odborníci na duchovní život také připomínají, že na vzbuzení dobrého úmyslu nemáme zapomenout zvláště ve dvou případech. Kdy nám takoveto zapomenutí může hrozit?

1. Když se pouštíme do něčeho nepřijemného – v té chvíli je totiž člověk náchylný spíš nadávat nebo se litovat. A právě pro tyto nepříjemné záležitosti se může stát dobrý úmysl proměňujícím „kořením“, které to mínus změní v plus. Těžké a nepříjemné chvíle a činnosti se tak mohou stát ještě záslužnějšími pro věčnost, než ty, které nás baví a jsou pro nás snadné.
2. Na dobrý úmysl však nemáme zapomenout ani ve chvílích, kdy se všechno daří. Tam totiž nejvíce hrozí, že si úspěch přivlastníme sami a v blaho-bytu pozapomeneme na Dárce všeho. Shrňme to: je nutné pamatovat na správný úmysl, protože právě ten ovlivňuje, zda se naše jednání bude líbit Pánu Bohu a zda bude záslužné pro věčnost...

P. Marek Dunda ■

Foto: Ondřej P. Vaněček

*Boží oko všechno vidí,
Boha nikdo neošidí!*

z „Hesel k zapamatování“

na www.fatym.com – více na str. 38

A pravda vás osvobodí
související body učení učitelského úřadu Církve k dalšímu studiu

Co říká katechismus?

Až přijde oslavený Kristus na konci časů soudit živé i mrtvé, zjeví skryté úmysly srdcí a každému člověku odplatí podle toho, jak přijímal nebo odmítal milost.

Srov. „Katechismus katolické církve.“ Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001.

Dříve než řekneš „ano“ muslimovi

Foto: Unsplash, Envy Creative (CC0)

Do mezinárodní redakce „Milujte se!“ v Poznani došel dopis od čtenářky, která žije v Anglii. Mnoho dívek v poslední době cestuje za prací do zahraničí a ocitají se v různorodém prostředí z hlediska národnostního a konfesního. V souvislosti s tím se objevují nové výzvy, konflikty i otázky. Jednou z nich je problém toho, zda svazek dvou lidí, kteří pocházejí z extrémně odlišných kultur, náboženství a mentality, může být šťastný a trvalý.

Čtenářka píše: „Nedávno jsme se seznámili s kolegou pocházejícím z arabských zemí. Je třeba uznat, že jsou velmi milí a pohostinní, mají však zcela jiné zvyky než Poláci. A jak se později ukázalo, každý druhý má nějaké mouchy. Pochopila jsem, že mé dřívější špatné zkušenosti s jedním klukem jsem potřebovala k tomu, abych se nedala tak snadno svést dalším, který naléhá a – jak to popsal – chce, abych ‚byť na chvíli‘ byla jeho dívkou. Vysvětluje mi, že je to jen hra: ‚No sex, only play!‘ (...) Já mám své zásady, on své. Já se nezřeknu své katolické víry, on pravděpodobně své islámské také ne.“

Jiná naše čtenářka, která však již navázala s muslimem vztah, popisuje svůj příběh takto: „Bazén a Basam... Do těch

jsem zamilovaná. Není to tisková chyba. Basam je jméno mého kluka. Je muslim. Spolu jsme byli zvyklí blbnout v bazénu, plavat a potápět se. Do určité doby...“

Po dvou letech známosti začal přede mnou odhalovat svou pravou osobnost, utvářenou Koránem. Z veselého, ke všem milého kluka se změnil k nepoznání. Nedovoluje mi mnoho věcí, mezi jinými plavání, které jsme dřív měli spolu rádi. Nemůžeme chodit na žádné večírky,

nedovoluje mi setkávat se s mnoha mými známými, ačkoli je vůbec nezná a nechce poznat. Nesmím jíst vepřové a dělat spoustu dalších věcí, jejichž seznam je velmi dlouhý. Došlo dokonce k tomu, že vůbec nerespektuje moji křesťanskou víru. Ježíšovo zmrtvýchvstání považuje za nesmysl, kope do Bible, plive na kříž. Ještě před pár měsíci to byl báječný kluk, který se mnou šel o Vánocích na půlnoční. Dnes si neváží mě ani mé rodiny. Vysvětluje to tím, že nyní ‚mě bere vážně‘ a plánuje svatbu... A po svatbě se situace ještě více změní.

Píši, abych varovala všechny dívky, které se jako já zamilovaly do muslima. Oni jsou na začátku skutečně jiní. Skrývají svou výchovu Koránem. Skrývají své přesvědčení, že jsou nadřazení ženám. Jsou to výborní herci. A když již pak získají jejich srdce, stávají se najednou ▶

Po dvou letech známosti začal přede mnou odhalovat svou pravou osobnost, utvářenou Koránem.

Islám učí, že žena má polovinu těch práv, která má muž, u soudu i ohledně dědictví.

díl je v tom, že v muslimské zemi, jakou je Egypt, se vůči nemuslimským ženám užívá víc násilí – jak před svatbou za účelem přinutit je k manželství, tak po svatbě, aby byly přinuceny přijmout islám.

„On ti nabízí manželství, ty jsi zamilovaná do jeho východního půvabu. Je inteligentní, bohatý, vzdělaný a laskavý. Co ještě může žena chtít? Ano, ukazuje se, že tento dokonalý kandidát manželství je muslim.

Řekne ti: ‚S náboženstvím nebude problém. Můžeš si nechat svoje a já si nechám svoje.‘ Je samozřejmě pravda, že muslim si může vzít nemuslimku, ale je pravda, že v tomto manželství nebudou problémy? Aby žena mohla na tuto otázku odpovědět, musí se dovědět, co znamená pojem ‚muslimská manželka.‘

Tvůj status

- Islám učí, že ‚muž ženu převyšuje‘ (Korán, súra 2:228).
- Islám učí, že žena má polovinu těch práv, která má muž, u soudu (2:228) i ohledně dědictví (4:11).
- Islám ženám přikazuje zakrývat tvář, když vycházejí z domu: ‚A řekni věřícím ženám, aby si zakrývaly tváře a nezvyšovaly svou krásu‘ (24:31).
- Spis Sahih Al-Bukhari (2:24:541), který je jednou z hlavních sbírek sunitských textů, učí, že ženy jsou intelektuálně a duchovně méněcenné a uvádí tvrzení: ‚Nepotkal jsem nikoho víc bez rozumu a zbožnosti než ženy.‘ Na stejném místě dodává, že v pekelných plamenech budou většinou ženy.

Tvé manželství

- Islám dovoluje polygamii; muž může mít zároveň až čtyři ženy: ‚Žeňte se podle své volby se dvěma, třemi, čtyřmi...‘ (4:3).
- Muž se může se ženou rozvést – stačí jeho ústní prohlášení, naproti tomu žena nemůže být iniciátorkou rozvodu. ‚Lze se dvakrát rozvést,‘ praví Korán (2:229). Pokud muž vysloví třikrát rozvodovou formuli, žena se k němu

zcela jinými lidmi... Plnými nenávisti, když někdo udělá něco, co se neshoduje s Koránem. Proto prosím: nedejte se nalákat jako já.

Stále však doufám, že Kristus ukáže Basamovi cestu k sobě. Jsou chvíle, kdy v něm poznávám dřívějšího Basama plného lásky ke všem. Stačí však projít kolem řeznictví a plane nenávisti ke všem lidem na zemi, kteří jedí vepřové. Prosím tedy o modlitbu za konverzi mého Basama, aby uvěřil, že Kristus zemřel i za něj, aby i on mohl být spasen. Prosím, modlete se o zázrak. Přese všechno věřím, že Basam má dobré srdce. Přitakává zlu, protože si myslí, že to jsou Boží slova. Proto ještě jednou prosím o modlitbu za něj. Ať Ježíš otevře jeho srdce Boží

lásce. Věřím, že Basamovo dobré srdce potřebuje jen vůdce, jímž je Ježíš.“

Co k tomu dodat? Těžko říci, jak toto děvče dopadne...

Co má společného světlo s tmou?

Katoličky, které uvažují o tom, že si vezmou muslima (zřídka dochází k opačné situaci), musejí vzít v úvahu níže uvedené rady, které sepsal P. Zakarius Butros, který má zkušenosti s pastoračí koptské církve v Egyptě a věnuje se evangelizační práci.

Otec Butros často pracoval se smíšenými manželstvími jak v Egyptě, tak v Evropě a Americe. V každém z těchto manželství se nezávisle na místě opakují prakticky tytéž problémy. Jediný roz-

nemůže vrátit, dokud se neprovdá za jiného, který se s ní rovněž rozvede (žena s ním samozřejmě rovněž musí sexuálně žít). Nařizuje to Korán (2:230).

- Islám učí, že muž musí ženu trestat buď bitím, nebo odmítnutím soužití: ‚Pokud ženy prokazují neposlušnost, trestejte je, nesdílejte s nimi lože a bijte je...‘ (4:34).

Tvůj sexuální život

- Islám považuje ženu za předmět uspokojující sexuální touhu muže: ‚Vaše ženy jsou pro vás polem k orbě, užijte je tedy kdykoli chcete a jak chcete‘ (2:223).

Tvé děti

- Tvé děti musejí být vychované v náboženství otce-muslima. V případě rozvodu zůstávají děti vždy s otcem, který může zabránit, aby ses s nimi viděla. Šaría (islámský zákon) praví, že ve smíšených manželstvích musí být dítě vychováno v ‚lepším z obou náboženství vyznávaných rodičů, přičemž tím lepším je, samozřejmě, podle šarií islám. Korán praví, že islám je jediné pravé náboženství (3:19).

Tvá minulost

- Pokud tvůj muslimský manžel zemře dříve než ty a jeho majetek se nachází v islámské zemi, je použito islámského zákona. Manželka muslima, která

Foto: archiv MSI

nepřestoupila na islám, nedostane nic z majetku svého zemřelého muže. Ta, která na islám přestoupila, dostane velmi malou část.

- Podle Koránu muslimská žena po manželovi majetek nepřijímá. Jestliže manžel zemře a nezanechá děti, žena dostane čtvrtinu majetku a zbylou část si mezi sebou rozdělí rodiče, bratři, strýcové a další příbuzní. Jestliže ovšem zemřelý muž měl děti, žena dostane pouze osminu majetku a zbytek děti, přičemž synové dostanou dvakrát víc než dcery. Toto právo ustanovil samotný Korán (4:12). ‚Z toho, co zůstane, dostanou vaše ženy jednu čtvrtinu, pokud zemřete bezdětní; jsou-li ale děti, ženy dostanou jednu osminu.‘

Dříve než řekneš „ano“

Dříve než se rozhodneš provdat za muslima, měla bys znát důvody, pro které se chce s tebou oženit. Jestliže je tvou motivací láska, jeho rozhodnutí může být vyvoláno přáním získat trvalý pobyt ve tvé zemi. Víím, že láska je slepá, ale přesto věřím, že ti moje úvahy pomohou otevřít oči a vidět pravdu.

Možná řekneš, že tvůj snoubenec je nepraktikující muslim, ale nesmíš zapomínat, že islám je víc než jen náboženství. Je to celý nábožensko-právní systém, kterému se musí podřídít nejen muslimové, ale i nemuslimové v islámských zemích. V případě jakékoli neshody mezi tebou

Islám považuje ženu za předmět uspokojující sexuální touhu muže: „Vaše ženy jsou pro vás polem k orbě, užijte je tedy kdykoli chcete a jak chcete.“

a tvým muslimským mužem mu stačí objevit se na islámském území, aby měl nad tebou naprostou převahu.

Máš-li nadále pochybnosti, nabízím ti: podívej se např. na film nebo si přečti knihu *Bez dcerky neodejdu*. Ukazuje pravdivý příběh Američanky, která se provdala za muslima. Existují i jiné podobné příběhy. Kterýkoli z nich ti může pomoci zachránit si život. A nejen tvůj život, ale i život tvých dětí.“

Apoštolský stolec vydal instrukci *Erga migrantes caritas Christi*, která varuje katolíky před uzavíráním manželství s vyznavači islámu.

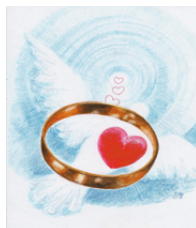
Zpracoval Miroslaw Rucki ■

Foto: Pravda o islámu

Společenství čistých srdcí

Kontakty na Společenství čistých srdcí
www.spolcs.cz

P. Vilém M. Štěpán, O.Praem.
Římskokatolická farnost, 439 63 Liběšice u Žatce 1
farnost.libesice@seznam.cz, tel.: 608 831 584
P. Marek Dunda, Náměstí 20, 671 03 Vranov nad Dyjí
marek@fatym.com, tel.: 731 402 742

Kdo se divil víc?

V létě jsem slavila svoje narozeniny s kamarádkami na chatě. Kromě nás tam byla spousta dalších lidí, které jsem

vůbec neznala. Byla to vcelku vydařená akce, grilovali jsme, bavili se, spát se šlo až nad ránem. Seznámila jsem se tam s něko-

lika zajímavými lidmi. Zvlášt jsem si tam rozuměla s jedním sympatákem, povídali jsme si spolu, smáli se...

Foto: Pixabay, 2649771 (CC0)

Pane Ježíši, děkuji ti, že mne miluješ láskou bez hranic, která chrání od zlého, pozdvihuje z největších pádů a léčí nejbolestivější rány. Odevzdávám Ti svou paměť, rozum, vůli, duši i tělo spolu se svou sexualitou.

Slibuji, že se nebudu oddávat sexu, dokud neuzavřu svátost manželství. Dávám si předsevzetí, že nebudu čist, ani kupovat, ani se dívat na časopisy, programy a filmy s pornografickým obsahem. Slibuji, že se s Tebou budu každý den setkávat v modlitbě i při četbě Písma svatého, v častém přistupování ke svatému přijímání a při adoraci Nejsvětější svátosti. Chci pravidelně přistupovat ke svátosti smíření, nepodléhat znechucení a ihned se pozvednout z každého hříchu.

Pane Ježíši, uč mne systematické práci na sobě, umění kontrolovat své sexuální tužby a city. Prosím Tě o odvahu, abych nikdy nebral(a) drogy a vyhýbal(a) se všemu, co zotročuje, především alkoholu a cigaretám. Uč mne žít tak, aby v mém životě byla nejdůležitější láska.

Panno Maria, Matko moje, veď mne cestami víry k samému zdroji lásky – Ježíši, abych důvěřoval(a) jen Jemu. Amen

„Když žiji většinou mezi nevěřícími lidmi a chci žít v určitém směru jinak než oni, neznamená to, že by bylo lepší nechat si to pro sebe.“

Magdalena

Pak jsme se šli projít. Řekl mi, že mi chce něco říct a že ke mně bude upřímný, ale že neví, jestli to snesu... Pomyslela jsem si, co bych to neměla snést, a odpověděla jsem, ať mi to klidně řekne. A on začal, že nezávazný sex má taky svoje kouzlo a že by chtěl poznat moje tělo atd.

Odpověděla jsem mu, že mu taky něco řeknu, ale že nevím, jestli to snese on. A řekla jsem, že nic takového nechci, že taková nejsem a začala jsem mluvit o Čisté lásce – o čem to je a co to obnáší.

Čekala jsem, že ho to zaskočí, že ho to dostane nebo přinejmenším překvapí nebo „odpudí“ nebo se tomu vysměje nebo tím pohrdne, ale to se nestalo. Myslím, že víc jsem čučela já, když se o tom se mnou začal bavit a vzal to tak, jak to je.

Tahle událost mě poučila a povzbudila v tom, že i když žiji většinou mezi nevěřícími lidmi a chci žít v určitém směru jinak než oni, neznamená to, že by bylo lepší nechat si to pro sebe. Nemyslím si, že tak jako on by zareagoval každý, ani že je možné lidi přesvědčit o tom, že žít takhle je dobré, jen slovy a vysvětlováním, ale jsem přesvědčená, že mnohem účinnější než slova může být příklad našeho života.

Magdalena ■

SČS „v Kostce“

V SČS nejde o nic nového. Mladí lidé se jen hlásí k osvědčenému učení katolické církve a vzájemně se podporují příkladem i modlitbou.

Foto: P. Krzysztof Dedek

Zajímá tě, o co vlastně ve Společenství čistých srdcí (SČS), které má už víc než tisíc členů, jde?

O co se snažíme ve Společenství čistých srdcí

- ▶ jít za ideálem čistého srdce (ideál čistého srdce je zde pojímán velmi široce, nezahrnuje pouze sexualitu);
- ▶ chápat sexualitu jako Boží dar člověku, ne jako konzumní záležitost, a snažit se žít v souladu s 6. a 9. přikázáním Desatera;
- ▶ znát učení Církve o těchto otázkách, pochopit jeho význam a přijmout jej;
- ▶ rozvíjet ve všech směrech ctnost čistoty a vydávat radostné svědectví o její hodnotě;
- ▶ nepamínat žít podle ostatních přikázání Desatera a rozvíjet ostatní prvky autentického křesťanského života (modlitba, četba Písma svatého, život ze svátostí...).

Kdo může do SČS vstoupit

- ▶ členem SČS se může stát každý svobodný člověk starší 15 let, který chce žít podle výše uvedených bodů;
- ▶ nezáleží na dosavadním způsobu života, důležité je rozhodnutí pro současnost a budoucnost.

Shrnutí

V SČS nejde o nic nového. Mladí se jen hlásí k osvědčenému učení katolické církve. Rozhodují se, že se budou snažit růst k ideálu čistého srdce. Vzájemně se podporují příkladem i modlitbou.

P. Marek Dunda ■

Ideál čistého srdce ve Společenství čistých srdcí (SČS) nezahrnuje pouze sexualitu!

Čistota

se netýká jen předmanželského pohlavního života

O čistotě se mluví často. Avšak představy, čeho se tato ctnost týká, se v praxi zužují pouze na otázku předmanželského pohlavního života. To by ale byl omyl.

Čistota a nečistota

Věci jsou nám jasnější, když je vidíme v kontrastu s jejich opakem. Když se například člověk probudí po opici pozvracený, vidíme zřetelně opak čistoty – nečistotu. Tato vnější nečistota je v tomto případě konkrétním zviditelněním hříchu. Nebo když jsem stál nad člověkem, který skočil pod vlak. Strašný pohled.

Cíle člověka jsou buď blízké, ale nízké, nebo vzdálené, ale vznešené.

Ale nám jde o čistotu „duchovní“, mravní. Ta není postřehnutelná smysly nebo znázornitelná. Viditelné jsou jen její plody – např. dítě, které je zhmotněním (tělo) a zosobněním (duše) lásky otce a matky. Ale je to i stavba domu, chrám, nemocnice nebo umělecké dílo, do něhož se vtěluje láska a úcta k Bohu a k člověku.

Hřích čistou duši špiní. Svatý Josef Kupertinský měl dar duchovního čichu. Vždy, když cítil u někoho hřích, řekl: „Bratře, smrdíš,“ a ten se šel vyzpovídat. Když nám po každém hříchu vyrazil na čele ošklivý nádor, rozmysleli bychom si každý skutek lépe. Ale většina lidí by asi šla jednodušší cestou a pořídila si turbany...

Poškozená přirozenost

Člověk je jako kulička na nakloněné rovině. Když je ponechán sám sobě, vlastní vahou přirozenosti narušené dědičným hříchem tíhne dolů, k tomu, co je snadné a co nic nestojí.

Co nic nestojí, ale také za nic nestojí. A naopak: co stojí „za něco“, to taky něco stojí. Věci hodnotné se musejí „hodnotit“, vykupovat námahou, úsilím – tedy platit.

Jak k tomu ale přijdeme my? Stěžovat si na těžký osud můžeme, ale povzde-

chy naši padlou přirozenost nezměníme. Musíme se změnit my a přistoupit na pravidla hry – podřídít se. To není výmysl křesťanství. Už Aristoteles vyjadřuje tuto zkušenost: *Omne animal post coitum triste*. – Každý živočich je po ukojení smutný. Nebo se taky podřídít nemusíme, ale pak nejen že nezabráníme nepřijemným následkům příjemnosti, které nic nestály, ale nedočkáme se ani příjemnosti, které by plynuly ze zaplacených námah. Prostě jsme nic nedali, nezaplátili – jednoduše nás chytili v samoobsluze, kde jsme se chtěli „obsloužit“ sami – bezplatně. Za sladké noci hořké dny. A naopak: za hořkou námahu sladká odměna... a je jedno, jestli to je maturita, doktorát, špičkový sport, umění... Princip je stejný. To vše stojí dřinu, ale taky to stojí za to.

Lákavé pro smysly

Člověk je tělo a duše. Pokušení smysly přichází už v ráji. Okuste zakázané ovoce... budete jako Bůh... sami si určíte, co je dobré a zlé... Viděla žena, že to ovoce je lahodné k jídlu, krásné na pohled, slibuje nové poznání... Ano, okusili a poznali – že jsou nazí! Nejde o tělesnou nahotu – ta jim dosud nevadila. Ale z jejich duše byl

*Kdyby nám
po každém hříchu
vyrazil na čele
ošklivý nádor,
rozmysleli bychom
si každý skutek
lépe. Ale většina
lidí by asi šla
jednodušší cestou
a pořídila si
turbany...*

Foto: Unsplash, Avi Guru (CC0)

stržen plášt Boží lásky a do ní začíselá opuštěnost, mrazivá a zlá – a smích pokušitele: Doběhl jsem vás... patříte mně! To je geneze každého pokušení a podlehnutí, každého propadnutí smyslné rozkoši, která se pak člověka zmocňuje stále více, až ho zničí.

První příkaz lidem po pádu v ráji byl: Rozmnožujte se, naplňte zemi, a *podmaňte si ji!* K té zemi patří i naše tělo. Ovládáme-li je, výsledkem je svoboda – pokoj – radost. Opak vede k otroctví, závislosti a smutku. Platí to dodnes. Musíme si vybrat, není zde neutrality.

Anděl nebo zvíře?

Člověk, který neovládá své tělo, je zúžen jen na smyslové (převážně hmatové a chuťové) požitky – bezprostřední dotyk. I představivost je jimi zamořena. Je už jen jako živočich, neboť rozum a vůle jdou stranou. Lidově: kam tě vede slepá vášeň! Ovšem to, co nic nestojí, ani za nic nestojí a po takových zážitcích je člověk jako vytřepaná cigareta! Svátá Kateřina Sienská, kterou ďábel přepadával a trápil smyslovými představami, říkala, že přemoci sebe (touhu po rozkoši – *concupiscentiam*) je víc než dělat zázraky.

Foto: Pixabay, RetiReti (CC0)

Čistý je vždy plný energie, kterou ušetřil sebezáporem, a plný chuti k boji. Naučí se neplýtvat energií na věci, které mu nejsou ke skutečnému prospěchu, nebo které mu dokonce škodí.

Cíle člověka jsou buď blízké, ale nízké, nebo vzdálené, ale vznešené. Ve filmu *César a Kleopatra* si vyjde vítěz do pouště. Přichází ke sfince. Dívá se na ni a říká: „Sfingo, jsi jako já – zpola bůh a zpola zvíře.“ Podobně i chrličce na katedrálách – obludy plivající vodu nebo zpotvořené lidské tváře, vyjadřující neřest, hřích, zlo. Mají nám připomínat i to, že naše boje není jen proti nezřízenému tělu, ale i proti zlým duchům. Bďte! Žádné království ani žádná rozkoš tohoto světa nestojí za to, abychom před ním padli na tvář a klaněli se.

Moudrost Boží a lidská slabost

Když nám Bůh něco zakazuje, pak ne proto, že by nám to nepřál, ale že je >

*Svatý Josef
Kupertinský měl
dar duchovního
čichu. Vždy, když
cítí u někoho
hřích, řekl: „Bratře,
smrdíš,“ a ten se
šel vyzpovídat.*

Římané měli nápis nad nevěstincem: „Pereas, ne pereas per eas.“ – Přejdi, abys nezahynul skrze ně.

to pro nás špatné, i když nám se v tom okamžiku zdá pravý opak a moc se nám to líbí. Nechápeme to... Každé dítě má moc rádo dorty – ale když se jich přejí, je mu z toho špatně, i když mu moc chutnaly.

Před jedním z hokejových zápasů v Moskvě sehnal ruský trenér do hotelu, kde spali kanadští hráči, nejpůvabnější prostitutky – a zápas pak pochopitelně domácí vysoko vyhráli. Ukázalo se tenkrát více než zřetelně, že hřích je doslova „gól do vlastní branky“. Bůh ale nechce, abychom prohrávali – kterýpak trenér vidí rád góly do vlastní branky, a ne do soupeřovy! Říká nám: „Vítězi dám ovoce ze stromu života,“ které si chtěli utrhnout sami, i přes zákaz! A „neutrpi druhou smrt! Dám mu moc nad pohany,“ podobně jako ji dal Josefovi v Egyptě po vítězství nad Putifarkou. Byla to odměna čistoty.

Odyseus nechal námořníkům zakapat uši voskem a sám se dal přivázat ke stěžni, aby mohl proplout úžinou... Římané měli nápis nad nevěstincem: *Pereas, ne pereas per eas.* – Přejdi, abys nezahynul skrze ně. Dábel totiž nemůže vstoupit přímo do rozumu a vůle – to je vyhrazeno Bohu, ale může vstoupit do představitosti hmotnými obrazy!

Pokud si zde člověk uchová čistotu srdce, je blahoslavený a vidí Boha. To si lze vyzkoušet! Ale některé věci nelze zkoušet beztretně: hrát si s granátem, skočit pod vlak atd. Předčasně probuzený pohlavní pud, hlad po rozkoši, je jako zhoubný nádor – stráví svého nositele. Takoví lidé nemají smysl pro nic jiného, pro žádné jiné hodnoty.

Vnitřní čistota

Pravá čistota začíná v srdci, v myšlenkách: na co rád myslíš? Jsou to myšlenky čisté, krásné, které můžeš sdělit komukoliv? Co představy – nepobíhají tam divočíci? Pán přece říká: nejen nesemilníš, ale kdo pohlédne na ženu (muže) se žádostí, už s ní(m) zhřešil v srdci. Čili dá se zhřešit vnitřně, aniž se navenek něco stalo, a dáme-li těmto věcem v srdci volný průběh, máme v něm hnojiště.

Umrtvování a trvalá radost

Zde se jedná o boj na život a na smrt. Proto v boji se smysly se zcela právem

mluví o umrtvování. K umrtvování jsou čtyři důvody:

1. bránit se následkům dědičného hříchu – ty následky jsou také čtyři:
 - a. v rozumu nevědomost – *ignorantia*
 - b. ve vůli sklon ke zlému – *malitia*
 - c. nezkontrolovatelná žádost rozkoše – *concupiscentia*
 - d. slabost v odporování zlému a v úsilí o dobro – *debilitas* (známé slovo, že?);
2. napravení hříchů osobních, tj. touha nahradit Bohu a bližnímu lásku, o kterou jsme je připravili;
3. vznešenost nadpřirozeného cíle našeho života (vidět Boha, jak se vidí On, a milovat Ho, jak se miluje On);
4. následování Krista na jeho křížové cestě! *Caritas Christi urget me.* – Kristova láska k tomu pudí, nesnese, aby milovaný trpěl sám! Kvůli mně – jak bych se na to mohl dívat se založenými rukama.

Zapírat se, brát na sebe kříž a následovat Krista znamená vyjít ze sebe, z Egypta. Tam sice jsou plné hrnce masa, ale cenou za ně je otroctví. Zatímco do země zaslíbené, ke svobodě a plnému životu vede cesta pouští a odříkáním.

Trvalá vnitřní radost a štěstí, a ne život od zážitku k zážitku je výsledkem poctivé dřiny na sobě.

P. Jordán Vinklárek, OP ■

Foto: Flickr, James Good (CC BY-NC-ND 2.0)

Televize a internet mohou být v současné době onou branou do „nevěstince“. Proto i zde je u některých pořadů nebo stránek stále platné ono „Pereas, ne pereas per eas“.

Foto: Flickr, skpy (CC BY-SA 2.0)

Personální práce

Tento příběh mluví s humorem
o velmi vážné věci...

Jednoho dne zahynul při autonehodě úspěšný personalista. Jeho duše vystoupala k Bráně Nebeské, kde ji přivítal svatý Petr:

„Ty, personalisto, vítěj v Nebi, ale současně ti musím říct, že pro nás představuješ jistý problém. Ještě tu nemáme žádné personalisty, a tak pořádně nevíme, co s tebou. A když u někoho nevíme, co s ním, tak máme malé pravidlo: na jeden den ho pošleme do Pekla, na druhý den ho máme u nás v Nebi a nakonec si sám vybere, kde chce zůstat.“

„No, já bych snad zůstal rovnou tady, nač tolik čekání...“ navrhl personalista.

Ale svatý Petr zakroutil hlavou: „Pravidla jsou pravidla.“

Tak svatý Petr posadil personalistu do výtahu a poslal ho až úplně dolů – do Pekla. Dveře výtahu se otevřou a personalista vidí krásné zelené louky, po kterých se procházejí šťastní lidé a vesele se mezi sebou baví. Všichni jsou dobře oblečení, spokojení a je mezi nimi plno jeho přátel,

personalistů! Přiběhnou k němu, uvítají se, vzpomínají na staré časy. Potom ho seznámí s Ďáblem, příjemným, vtipným pánem, a ten je všechny pozve do místní restaurace na exotickou večeři, u které popijí, popovídají si a čas uletí, až je ráno a personalista musí do výtahu a do Nebe.

Následující den stráví personalista v Nebi. Sedí si na obláčku, příjemně si brnká na harfu, propěvuje si oblíbené písničky. A den uteče, ani neví jak.

Přijde večer a svatý Petr si zavolá personalistu: „Tak, byl jsi v Pekle, byl jsi i v Nebi, kde bys rád zůstal?“

„Víš, svatý Petře, nebylo mi u vás zle. Ještě nikdy jsem nestrávil takové dva příjemné dny jako tyto poslední. Ale víš, tam dole v Pekle mám přátele a ti na mě určitě čekají... Nezlob se, raději bych zůstal v Pekle...“

Svatý Petr přikývl a poslal personalistu výtahem zpět do Pekla.

Dveře výtahu se otevřou a personalista nevěří vlastním očím: Místo zelených luk rozoraná olejová zemina, odpadků po kolena a jeho přátelé oděni do hadrů a zubožení na kost tyto odpadky sbírají

a třídí. Ani se na něj nepodívají, oči upírají jen na svou smutnou a zapáchající práci.

Najednou k němu přistoupí Ďábel a vezme ho kolem ramen.

„Poslyš, Ďáble, já to nechápu... Včera to tu bylo samá zeleň, radost, spokojenost a pohoda, a dnes je to jedno obrovské smetisko, kde nemá nikdo na nikoho ani čas, ani náladu!“

Ďábel se pousměje: „To víš, včera jsme s tebou dělali personální nábor. Dnes už jsi součástí týmu...“

Podle webu Brněnského biskupství
www.biskupstvi.cz

**Kdyby zlo a hřích
byly tak odporné
už na začátku,
jako budou
na konci...**

Quidquid agis, prudenter agas et respice finem. (Cokoli činíš, jednej prozítelně a myslí na konec.)

latinské rčení

Text této básně zanechal astronaut James B. Irwin na povrchu Měsíce. Irwin byl pilotem měsíčního modulu při expedici Apollo 15. Autorem básně je James Dillet Freeman – napsal ji pohnut smrtí své manželky Kateřiny. Na Měsíc se s Apollem 11 dostala i Freemanova báseň „Modlitba za ochranu“ (The Prayer for Protection).

I am there **Jsem tady**

Do you need Me?
I am there.

You cannot see Me, yet I am the light you see by.
You cannot hear Me, yet I speak through your voice.
You cannot feel Me, yet I am the power at work in your hands.

I am at work, though you do not understand My ways.
I am at work, though you do not understand My works.
I am not strange visions. I am not mysteries.

Only in absolute stillness, beyond self, can you know Me
as I AM, and then but as a feeling and a faith.

Yet I am here. Yet I hear. Yet I answer.
When you need ME, I am there.
Even if you deny Me, I am there.
Even when you feel most alone, I am there.
Even in your fears, I am there.
Even in your pain, I am there.

I am there when you pray and when you do not pray.
I am in you, and you are in Me.
Only in your mind can you feel separate from Me, for
only in your mind are the mists of "yours" and "mine".
Yet only with your mind can you know Me and experience Me.

Empty your heart of empty fears.
When you get yourself out of the way, I am there.
You can of yourself do nothing, but I can do all.
And I AM in all.

Though you may not see the good, good is there, for
I am there. I am there because I have to be, because I AM.

Only in Me does the world have meaning;
only out of Me does the world take form;
only because of ME does the world go forward.
I am the law on which the movement of the stars
and the growth of living cells are founded.

I am the love that is the law's fulfilling. I am assurance.
I am peace. I am oneness. I am the law that you can live by.
I am the love that you can cling to. I am your assurance.
I am your peace. I am ONE with you. I am.

Though you fail to find ME, I do not fail you.
Though your faith in Me is unsure,
My faith in you never wavers,
because I know you, because I love you.

Beloved, I AM there.

Potřebuješ mne?
Tady jsem.

*I když Mne nevidíš, jsem světlo tvých očí.
I když Mne neslyšíš, mluvím v tvém hlasu.
Po hmatu neznáš Mě? Jsem síla tvých rukou.*

*Tvořím, byť nechápeš mých cest směr.
Tvořím, ač neobšáhneš smysl mých děl.
Nejsem podivné zjevení. Nejsem mystérium.*

*Jen v tichu nejhlušším, až tam za tvým já, můžeš Mě poznat:
JÁ JSEM, avšak tak jako tušení a jako víra.*

*Přesto jsem zde. Přesto tě slyším. Přesto ti odpovídám.
Když po Mně zatoužíš, tady jsem.
I když Mne odmítáš, tady jsem.
A když se cítíš tak sám, tady jsem.
I když tě jímá strach, tady jsem.
I ve tvých bolestech tady jsem.*

*Jsem tu, ať modlíš se, anebo ne.
Jsem v tobě a ty jsi zase ve mně.
Jen tvoji myslí se může zdát, že se lze ode Mne odpoutat,
jen v ní se rodí zmatení, co nazývá věci „tvým“ a „mým“.
Ale jen myslí svou můžeš Mne poznat a zakoušet.*

*Otevři srdce své – přestaň se bát.
Když sejdeš z cesty, tak tady jsem.
Ty sám nic nezmůžeš, ale vše mohu Já.
A ve všem JÁ JSEM.*

*Ač v mnohém dobro nevidíš, dobro tu je, vždyť jsem zde Já.
Jsem tady, protože musím být, protože JÁ JSEM.*

*Jen ve Mně svět svůj význam má;
beze Mě vesmír se rozpadá;
jen a jen Mnou svět se rozhýbá.
Jsem zákon, co ovládá pohyb hvězd,
a který umí růst buněk vést.*

*Jsem láska, jen ta zákon naplní. Jsem jistota.
Jsem pokoj. Já jsem jednota. Jsem zákon, který můžeš žít.
Jsem láska, co tě podrží. Jsem tvoje bezpečí.
Jsem pokoj tvůj. Jsem TEN, co je s tebou. Já jsem.*

*Když zklameš, až Mě budeš hledat, nezklamu tě Já.
I když víra tvá ve Mě tone v pochybách,
Moje víra v tebe nezakolísá,
protože Já tebe znám, protože Já tě mám rád.*

Milovaný, JÁ JSEM tady.

Překlad „Milujte se!“ (CC BY 2.0)

Když jsi to
přečetl, promyslel a promodlil,
běž, žij a šíř to dál!

Milujte se!

Římskokatolický farní úřad, Náměstí 20
671 03 Vranov nad Dyjí; e-mail: redakce@milujte.se